לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', י"ג בטבת תשמ"ח, 3 בינואר 1988 / שנת מ"ח מס' 13537 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

אחר חצות

מטוסי ח"א תקפו מפקדות של ג'יבריל ופת"ח

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מטוסים של חיל האוויר תקפו אתמול בלילה יעדי מחבלים מצפון מזרח ומדרום לעיר צידון. דובר צה"ל מסר שכל מטוסינו שבו בשלום לבסיס. היעדים שהותקפו משמשו כמפקדות של ארגוני המחבלים של אחמד ג'יבריל ושל הפת"ח. כתבנו מזכיר כי ארגונו של אחמד ג'יבריל היה אחראי לפיגוע במחנה הנח"ל בליל הגלשנים בו נהרגו 6 חיילי צה"ל. התקפת חה"א אמש היתה הראשונה מאז ליל הגלשנים. במהלך התקיפה נורתה לעבר המטוסים של חיל האוויר אש נ"מ מן הקרקע. הטייסים השיבו אש לעבר מקורות הירי.

מקורות צבאיים מסרו כי התקיפה בוצעה במסגרת מדיניות מתמשכת של צה"ל נגד יעדי מחבלים בלבנון. בידיעת אי.פי. נמסר כאילו הותקפו גם עמדות של הדרוזים ברבור ובנ'ייה.

משטרת קהיר פיזרה הפגנה אנטי־ישראלית של קנאים מוסלמים

המפגינים שיצאו מהמסגדים „אל־אזהר" ו„אל־חוסיין" מחו על הרג הפלשתינים בשטחים וקראו לנתק הקשרים עם ישראל ● פעם ראשונה שהמשטרה מפעילה כוח נגד הפגנות אלה ● שר הפנים המצרי: הממשלה תומכת במחאה חוקית, אך לא תסבול נסיונות לפגוע ביציבות המשטר

מאת אורי הורביץ, כתב „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

כוחות משטרה מצריים התנגשו ביום ו' עם כ־2000 מפגינים אנטי־ישראלים, שקראו לניתוק היחסים הדיפלומאטיים בין מצרים לישראל, בצאתם מתפילה. לפי מקור משטרתי נפצעו 3 קציני משטרה ו־20 מפגינים נעצרו. כוחות הבטחון, שהיו חמושים בסכינים, הפעילו גז מדמיע לפיזור ההפגנה. המפגינים שהניפו עותקים של הקוראן צעדו מהמסגדים „אל־אזהר" ו„אל־חוסיין" עד למסגד „אנסאר אל סונא אל מחמאדיה" במרכז קהיר. במהלך עשרת הימים האחרונים נערכו כבר 3 הפגנות אנטי־ישראליות באוניברסיטת עין שאמס שבקהיר. ההפגנה נערכה לפי קריאת קנאים מוסלמים, כדי לגנות את הריגתם של 23 פלשתינים שנורו למוות בשטחים. זו הפעם הראשונה שמשטרת מצריים פעלה באלימות כדי לפזר מפגינים, שביקשו למחות נגד ההתרחשויות האחרונות בשטחים. עוד מציין הכתב כי השלטונות לא נקטו בצעדים כלשהם נגד סטודנטים באוניברסיטאות שערכו הפגנות דומות ושרפו דגלי ישראל במהלך השבועיים האחרונים.

קנאים מוסלמים

בהודעה שפורסמה על ידי משרד הפנים נאמר, כי שייך חאפז סלאמה אחד הפעילים המוסלמים, והתיאולוג העיוור, עובד עבד־ל רחמן, נושאים באחריות להפגנה, אשר לדברי העיתון „אל אהרם" התפשטו עד למרכז קהיר.

שמירה מוגברת

מאות מאנשיה של יחידת המשטרה המצרית המיוחדת לפיזור

(המשך בעמוד 2)

פרופסורים בי"ם: מחיר הכיבוש יהיה כבד מאד

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בירושלים

קבוצה של מרצים ופרופסורים מהאוניברסיטה העברית בירושלים פירסמה כרוז המביע חרדה עמוקה לדמותה, עתידה ובכנותה של המדינה, עקב המשך הדיכוי בשטחים. הפרופסורים הזהירו כי „מחיר הכיבוש" יהיה כבד מאוד. פרופ' שמואל אטינגר, ההסטוריון הנודע, אמר כי אין להביא את האויב למצב של יאוש, ואסור לדחוף אותו אל הקיר. מרצים אחרים גינו את הקפאון המדיני וביקרו את העדרה של הנהגה אינטלקטואלית בעלת שיעור קומה. פרופ' יהושע אריאלי מהחוג להיסטוריה טען כי בטווח הארוך יכול רק עם גדול להפעיל טרור על עם קטן. „אנחנו הקטנים בתוך ים של איבה — נאכל את עצמנו".

ההרתעה „הרגיעה" את השטחים ● עמ' 3

כוחות הבטחון אתמול ברצועה (צילום: בועז לניר)

שמיר: אי־אפשר לומר לנו איך להתגונן ● עמ' 4

מתיחות בין הדרוזים לצבא לבנון ● עמ' 5

מסוקים ישראליים תקפו עמדות חיזבאללה ● עמ' 5

נתגלתה מעטפת נפץ נוספת ● עמ' 19

צבן תובע תוספת בתקציב לקשישים ● עמ' 2

סימנים מדאיגים מקהיר

האירועים בשטחים נרגעו, ויום אש"ף עבר ללא מהומות מיוחדות. אצל רבים מעורר הדבר אשליות שאכן הגל הנוכחי שכך: אבל די להביט באירועים הפריפריים כדי להבין את התהליך לאמיתו. בימים אלה מוקד התגובות הוא מצריים. מצרים זכתה לריהביליטציה בעולם הערבי, בין היתר על רקע מלחמת אירן־עירק, ואולם, היתה זו אשליה לחשוב שחזרת מצרים לעולם הערבי מחזקת את הסכם השלום עם ישראל. לטווח בינוני וארוך מתחזקים דווקא הכוחות בתוך מצרים המתנגדים להסכם השלום, ועבור אלה היו אירועי השטחים עילה מוצקה להגביר את מאבקם בהסכם.

האופוזיציה להסכם השלום במצרים היתה פעילה תמיד, אך מוגבלת לקבוצות דתיות קיצוניות, ולחלק מהאליטה האינטלקטואלית. אירועי השבוע שעבר, בהם יצאו הפגנות אנטי־ישראליות מאוניברסיטאות החשובות בקאהיר, אל־אזהאר ועין־שמס, בעידוד הגורמים הדתיים הקיצוניים, מעידה שהגורמים האלה זוכים עתה לאוזן קשבת יותר, ובונים מאחזים בלב קהיר. גם האינטלקטואלים המתנגדים להסכם מגבירים את קולם. הגילויים שהתפרסמו בעיתונות הישראלית אודות אנטישמיות בקרב האינטליגנציה המצרית הם קשים ומדאיגים, והאירועים האחרונים מעניקים לנטיות האלה קרקע נוחה לגידול ולתמיכה ציבורית. הכירסום בהסכם השלום והמצרי מגיע יותר ויותר למרכז הזירה, וגורמים פוליטיים מימסדיים מנצלים את המצב ומפעילים על מובארק לחצים לבטלו. מדינאים כדוגמת אל־באז וגיאלה משמיעים הצהרות שאין בהן אמנם קריאה ישירה לביטול ההסכם, אך הם מדגישים ביתר תוקף את הקשר והמחוייבות של מצרים לעולם הערבי ולפלסטינים.

נכון שלמצרים אינטרס חזק בקיום ההסכם עם ישראל, הן כלכלי ותיירותי, והן פוליטי גלובאלי. אך הסכם השלום אינו בשום פנים חזק במידה מספקת כדי לעמוד בכל תנאי ובלחצים לבטולו. האירועים בשטחים הגבירו את המגמות העומדות כנגד ההסכם, ואת ההזדהות המצרית עם הצד הערבי והפלסטיני בסכסוך. הכריכה שנערכה בקמפ־דייוויד, את השלום עם מצרים עם פתרון הבעיה הפלסטינית, לא היתה לשפה ולחוץ. האירועים האחרונים מוכיחים, שאכן אין להפריד בין השניים.

הממשלה תצביע היום על התקציב — צפוי רוב לאישורו

פרס יכנס הבוקר שרי „העבודה" — המגמה להצביע בעד, מלבד שרי הבריאות והחינוך שיצביעו, כנראה, נגד ● שרון שוכנע לתמוך

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה אמורה לאשר היום את תקציב המדינה לשנת הכספים 88/89. רה"מ יצחק שמיר יעלה להצבעה את הצעת התקציב, חודשיים במעט לאחר שהובאה לדיון ע"י שר־האוצר משה נסים. שמיר ונסים משוכנעים שיש בידיהם להשיג רוב בממשלה עבור התקציב למרות התנגדות אפשרית מצד שרי מפלגת העבודה.

מ"מ רה"מ, שמעון פרס, יכנס הבוקר את שרי העבודה כדי להגיע להחלטה על דרך ההצבעה. פרס נפגש ביום חמישי עם נסים ובפגישה הבוקר ידווח לשרי העבודה על הסיכומים שהושגו. דובר האוצר, מסר אתמול בערב שנסים בטוח שהשיג רוב בממשלה עבור הצעת התקציב, כולל ההצעה לקצץ 750 מיליון שקלים. הדובר הוסיף שיימשכו המאמצים לשכנע את שרי העבודה, שכן נסים מעוניין ברוב גדול ככל האפשר עבור הצעתו.

המגמה ב„עבודה" — בעד

מקורות במפלגת העבודה ביטאו אתמול שהמגמה בקרב שרי המפלגה היא להצביע בעד התקציב. רק שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו ושר החינוך יצחק נבון, יצביעו נגד, בנימוק על כך שנסים מסרב להוסיף תקציבים למשרדיהם.

(סוף בעמוד 4)

ערפאת: בעתיד לא נגביל את המתקוממים לידוי אבנים

כווית. — „המאבק נגד הכיבוש הישראלי בגדה המערבית וברצועת עזה יוגבר וייתכן אף שימוש בנשק אחר מלבד אבנים", אמר יו"ר אש"ף, יאסר ערפאת, בנאום שנשא אתמול במעמד צבאי של כוחות אש"ף בכווית לרגל יום השנה ה־23 לייסוד הארגון. „עד כה טרם הפעלנו כלי־נשק במהלך ההתקוממות באזורים הכבושים, כדי למנוע מצב שתוכנן על־ידי האויב הציוני. אולם בעתיד עלולים כוחותינו להפעיל כלי נשק בקרבות עם החיילים הישראלים בשטחים הכבושים", אמר ערפאת. הוא הוסיף, כי „ההנהגה הפלסטינית עוקבת מקרוב אחר המצב ותנקוט בצעדים הולמים שיבטיחו את הסלמת העימות עם כוחות הכיבוש הציוני". (אי.פי.)

נעצרו מפגינות פלשתיניות לפני השגרירות בוושינגטון

וואשינגטון. — 13 נשים פלשתיניות שהפגינו ליד שגרירות ישראל בוואשינגטון, נעצרו ביום ו' — על כך הודיעה המשטרה. הפלשתיניות התכוונו למחות נגד מעצרם של למעלה מ־1000 פלשתינים בשטחים הכבושים, בעקבות המהומות שפרצו ברצועת עזה ובגדה המערבית וגם בחלק היהודי של ירושלים. 13 הנשים הגיעו ברחוב עם הודעה „שחררו את העצירים הפלשתינים". הן נעצרו לאחר שהתקרבו יותר מ־150 מטר לשגרירות הישראלית.

בזכות אוסר החוק האמריקני למפגינים להתקרב לשגרירויות זרות ועליהם לשמור מרחק מינימלי של 150 רגל מהשגרירויות הזרות. (ע"י, ע"י)

אנשי ציבור ערבים ב„עבודה" בודקים אפשרות להקים מפלגה ערבית עצמאית

בין המצדדים ברעיון גם ח"כ דראושה ● מבקשים להוות לשון מאזניים בקואליציה בראשות המערך ● מדברים על מפלגה שתיטול חלק בהחלטות אופרטיביות ותשתתף בתהליך השלום ● יו"ר הרשויות הערביות נימר חוסיין: אסור לערביי ישראל לאמץ מדיניות של בדלנות

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

מספר ראשי מועצות ואנשי ציבור ערביים, חלקם מזוהים כחברים במפלגת העבודה וחלקם בלתי־מזוהים, קיימו באחרונה מספר התייעצויות לדיון בהקמת מפלגה ערבית עצמאית. לכתבנו נודע כי מאחורי הרעיון עומד ח"כ עבד אל־והאב דראושה (מערך) שלא הכחיש שהתקיימו התייעצויות וגישושים בנושא.

להוות לשון מאזניים

הוגי הרעיון אומרים שמפלגה כזו, אם תקום, תוכל להשיג בין ארבעה וחמישה מנדטים, ותוכל להוות לשון מאזניים בכל קואליציה ממשלתית. הוגי הרעיון לא הסתירו את נטייתם להיות כשותפים אקטיביים בקואליציה בראשותו של המערך. ח"כ דראושה נשאל לדעתו, אמר שעדיין אין משהו קונקרטי וממשי.

ראש מועצה ידוע באזור נצרת, שביקש שלא [illegible] שם, אמר שאם תקום מפלגה כזו, הרי הכוונה שהוא לא תהיה מפלגת מחאה, כמו „המתקדמת" והרש"ק, אלא מפלגה שתהיה חלק מהקואליציה, תיקח חלק בהחלטות האופרטיביות ותשתתף בתהליך השלום, ואת בנוסף לנושאים העניינים של האוכלוסיה הערבית. לדעתו המפלגה תפעל גם למען הקידום, ההשכלה, הקליטה והשיוויון.

נימר חוסיין מסתייג

כתבנו מוסר שיוזמי המפלגה הערבית קיימו מספר פגישות עם יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, אברהים נימר חוסיין, שהוא לא גילה התלהבות מהרעיון. חוסיין חזר על עמדתו הבסיסית שיש לפעול בתוך המסגרות הישראליות הקיימות.

חוסיין שהסתייג מהרעיון, אמר שאסור לערביי ישראל להתבדל לעצמם, ובסו־דייהם, הדבר פירושו של בדלנות במאבקם לכינון השלום.

(המשך בעמוד 9)

על המשמר

האגודה למען החייל לא תיתן ליבה ללב"י ב„שירותרום"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

האגודה למען החייל מתנגדת נמרצות לקיים את מפעל „השירותרום" ביום העצמאות הקרוב בשיתוף עם קרן לב"י של צה"ל.

מסר ברוח זו העביר יו"ר האגודה למען החייל, יוסף נבו, בפגישה שקיים השבוע עם שר־הביטחון, יצחק רבין.

באגודה למען החייל אומרים, כי שיתוף קרן לב"י ב„שירותרום" בשנה שעברה, שנכפה על האגודה באמצעות הרמטכ"ל הקודם משה לוי, הוכח כבלתי יעיל וכי יש לחזור למתכונת הישנה של שותפות בין האגודה למען החייל וגלי צה"ל ללא לב"י.

באגודה אומרים, כי מתוך הכנסה נטו של למעלה משני מליון שקלים „מהשירותרום" האחרון, נטל הצבא 50 אחוז בגין השתתפותה של קרן לב"י שלא סייעה באופן ממשי להכנות לקראת ההפקה.

לכתבנו הצבאי נודע, כי ראש אכ"א, האלוף מתן וילנאי, המליץ באחרונה בפני הרמטכ"ל, רא"ל דן שומרון, לקיים גם ביום העצמאות הקרוב את „השירותרום" ביחד עם קרן לב"י, אולם באגודה למען החייל מתנגדים לכך בתקיפות. לפיכך הוחלט ששר־הביטחון יכריע במחלוקת בין צה"ל לאגודה. על־פי ההערכה, לא יכפה השר את דעתו על הרמטכ"ל בעניין זה.

גורמים המקורבים לעבודת האגודה למען החייל וקרן לב"י אומרים, כי הגיעה השעה ששר־הביטחון יורה על הקמת גוף אחד משותף לגיוס הכספים מהציבור וימנע בכך את הכפילות בה אוספים שני גופים כסף למטרה אחת – רווחת החייל.

כאמור, נפגש השבוע שר־הביטחון עם יו"ר האגודה למען החייל בעניין זה, אולם טרם נפלה החלטה.

מתיחות ב„דובק" לקראת הכינוס המיוחד של בעלי המניות ביום א'

ידונו בבקשה להעביר את מועצת המנהלים מתפקידה ● העובדים מאיימים לפתוח בשביתה אם משפחת גהל תודח מניהול החברה

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

מתיחות רבה שוררת בחברת „דובק", לקראת כינוס מיוחד של אסיפת בעלי המניות בחברה, ביום ראשון הקרוב, שעל סדר יומה — בקשה להעביר את מועצת המנהלים הנוכחית של החברה מתפקידה ומינוי מועצת מנהלים חדשה במקומה.

ועד עובדי „דובק" הודיע אתמול, כי ישבית את העבודה במפעלי החברה בעת קיום האסיפה. יו"ר הוועד, דוד שאשא, אומר, כי העבודה תחודש בהתאם להתפתחויות, ומשמעות האיום: אם תודח משפחת גהל מניהול החברה, העובדים עלולים להכריז על שביתה ספונטנית לאחר האסיפה.

בישיבת מועצת המנהלים של „דובק", שנערכה אתמול, נמנע יו"ר הדירקטוריון של החברה, יצחק ברמן, למסור אם בכוונתו להתפטר מתפקידו.

למועצת המנהלים הוגשה אתמול חוות דעת של עו"ד יהושע רוטנשטרייך, שקובעת כי לא ניתן לבטל את חוזה העסקתו של מנכ"ל החברה, זרח גהל.

רוטנשטרייך התבקש להגיש חוות דעת בנושא זה, בעקבות פרסומים לפיהם משתכר גהל כ־14 אלף דולר לחודש ומובטחים לו פיצויי פרישה של למעלה מ־3 מיליון דולר. את חוות הדעת ביקשה קבוצת האופוזיציה בדירקטוריון – נציגי משפחות שנור ופוליאק, המבקשים להדיח את גהל.

אסיפת בעלי המניות צפויה להיות סוערת, ומצפים לראות מה תהיה עמדתם של מושביץ ווקלר, שרכשו לאחרונה 12 אחוז ממניות ההצבעה בחברה ומהווים עתה לשון מאזניים ב„דובק".

חברות הביטוח לא יוכלו למכור פוליסות ביטוח חיים החל מיום א'

בהיעדר הסכם חדש על הנפקת אגרות חוב לכיסוי פרמיות ביטוח החיים

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

החל מיום ראשון הקרוב לא יוכלו חברות הביטוח למכור פוליסות ביטוח חיים. גם אתמול לא הצליחו החברות לגבש עמדה משותפת בוויכוח שלהן עם משרד האוצר, ובהעדר הסכם חדש על הנפקת אגרות חוב לכיסוי פרמיות ביטוח החיים, לא יוכלו החברות למכור פוליסות חדשות.

הממונה על שוק ההון והביטוח, יהודה דרורי, שסיים אתמול את תפקידו, אמר, כי הוצע לחברות, כמוצא אפשרי מהמשבר, להאריך את ההסכם הקיים להנפקת אגרות החוב המיוחדות למשך חודשיים. לדבריו, האוצר היתנה זאת בהורדת הריבית על האג"ח במסלולים האישיים מ־5.2 אחוזים לשנה ל־3.75 אחוזים, וכתנאי שהחברות יגישו תוכנית לפוליסות משתתפות ברווחים. באיגוד חברות הביטוח לא הושגה הסכמה ביחס לתוכנית שהוצעה, והמשבר בענף ביטוח החיים עומד בעינו.

דרורי אמר אתמול, כי הוצע לחברות שבמסלול של פוליסות משתתפות ברווחים תהיה הורדה הדרגתית של אגרות החוב המיוחדות שמונפקות להן כיום. בשלב הראשון, מחצית מהפרמיות יהיו מכוסות על־ידי אג"ח בתנאים שהיו עד עתה (כלומר בריבית של 5.2 אחוזים) והמחצית השנייה תושקע באגרות החוב ממשלתיות ולא סחירות, בנדל"ן, נכסי קים ובסכום סמלי של מניות.

ועדת המשנה לענייני ביטוח של ועדת הכספים של הכנסת מבקשת לזמן את שר־האוצר בשבוע הבא לדיון במשבר שנוצר בביטוח החיים.

עובדי „סולתם" חוזרים לעבודה לאחר שהוצאו לחופשה ממושכת

מאת קובי מגדל, כתב „על המשמר" בחיפה

860 עובדי מפעל „סולתם" שביקנעם ישובו ביום ראשון לעבודה סדירה, לאחר שהוצאו לחופשה ממושכת, בהתאם להסכם שהושג בין ההנהלה לעובדים בחודש אוגוסט. אולם לנוכח מצבו הכלכלי של המפעל והיעדר הזמנות בהיקף נרחב, ניתן יהיה להבטיח תעסוקה מלאה רק לכ־730 עובדים למשך השנה הקרובה.

הנהלת המפעל תובעת להקטין את עלויות המפעל. הוועדה להבראת „סולתם", המורכבת מהנהלת המפעל, נציגי מועצת פועלי חיפה ונציגי העובדים, קיימה במהלך השבוע מספר דיונים אינטנסיביים, בהם הועלו תביעות ההנהלה לדיון בין הצדדים.

בין היתר מבקשת הנהלת „סולתם" להמשיך ולקיים סרנאות ל־130 עובדים עד לסוף חודש מארס. כמו־כן תובעת ההנהלה להמשיך בשבוע עבודה בן חמישה ימים ולהקפיא כמה מזכויות העובדים. עוד תובעת הנהלת „סולתם" לנכות משכר העובדים את התשלום עבור נסיעה לעבודה, שהם מקבלים.

לפי שעה עדיין לא הושגה הסכמה בין הצדדים פרט לדבר אחד, שכל עוד אין הסכם חדש ביניהם, ההסכם הישן תקף.

מחזיק תיק „סולתם" במועצת פועלי חיפה, אברהם המאירי, מסר אמש לכתבנו, כי „ההבנה למצוקת המפעל אין פירושה הסכמה אוטומאטית לכל תביעה של ההנהלה, אולם בהחלט קיימת הבנה למצוקתו של „סולתם" ונכונות לתת כתף להביא להבראתו. יש לנהל את הדברים להסכמה שניתן יהיה לחיות איתה".

לכתבנו נודע, כי קבוצה של כ־40 מעובדי המפעל הגישה להנהלה בקשה להתפטר ולקבל פיצויים, אולם המפעל אינו יכול להיענות לעובדים אלה בשל אי־יכולתו לשלם להם את מלוא הפיצויים להם הם זכאים.

מזג אוויר

התחזית להיום: מעונן חלקית. תשקיף למחר: מעונן.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 3 עד 13, רמת הגולן 4 עד 10, נהריה 6 עד 17, צפת 2 עד 11, טבריה 7 עד 19, נצרת 6 עד 14, עפולה 4 עד 19, שומרון 3 עד 15, תל־אביב 8 עד 19, לוד 5 עד 18, יריחו 7 עד 19, עזה 11 עד 19, באר־שבע 6 עד 18, אילת 9 עד 20. (עתי"ם)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל — הועד הפועל

הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה

ישיבת המרכז בשיתוף וועדי עובדים תתקיים ביום ב' 4.1.88, בשעה 14.00 בבית הוועד הפועל באולם הישיבות קומה 7.

בהשתתפות החברים:
מאיר גת – סגן יו"ר א.ג.מ.
יצחק גלעדי – מזכ"ל ה.ע.מ.ח.א.

בסדר היום:
1. היערכותנו למו"מ הענפי לשנת 1988
2. קביעת מועד לבחירות בהסתדרותנו
3. שונות

ארוחת צהריים תוגש במקום

המזכירות

מסך ראשון

האם אלוהים אשם?

ב„תיאטרון הספריה" של רמת־גן מציגים את „אגנס של אלוהים" מאת ג'ון פליימאיר (עברית: רותי ויטל), מחזה בלשי, אמריקני מאוד, בעצם מסחרי וביצרי למדי, המנסה לגלות דרך חקירתה של פסיכיאטרית מיהו אבי התינוק שנרצח סמוך ללידתו במנזר הנזירות.

אגנס היא נערה מסכנה שאמה התעללה בה, אבל אלוהים חנן אותה בקול נהדר. בשמת אלוני בתפקיד זה נאה מאוד, ואפילו משכנעת בכך שלפנינו אחד מהמשוגעים הקדושים, התמימים עד אימה. רק שיערה האסוף במין קוקו די גנרני סותר את אווירת המנזר. ניגורה היא אם־המנזר, שקטיה ודומברים מקנה לה קשיות, אבל אין בה אותה עדינה דחוסה, המאופקת עד היסטריה, האופיינית לנזירות אינטלקטואליות.

הפסיכיאטרית הנאבקת על האמת — ועל נפשה של אגנס, שבאמת אי אפשר שלא לאהוב אותה — היא רותי ויטל, שמשרטטת דמות מאוד שבלונית של רופאה מפוקחת.

דרך המלודראמה הזאת מנסים כביכול לדון בבעיות האלהים, וזה מאולץ למדי, כי למעשה זה מחזה, שהצדקת קיומו היחידה היא לספק הזדמנות לשלוש שחקניות להבריק. מלבד בשמת אלוני, אין ברמת המשחק כדי להסתיר את הרדידות הבסיסית של הטקסט.

הבימה, על רהיטי העץ המרובעים, הבהירים, יפה מאוד, תודות לעיצוב של עופרה צריק.

אופירה הניג ביימה הכל במיומנות, אבל ללא אותו איפוק חמור סבר של נזירות והריקנות הקאתולית, שאמורים היו להעניק לדמויות תלת־מימדיות. ומנזר מקצת, שהרופאה אינה מחליפה את לבושה המזור אפילו פעם אחת במשך שנה תמימה של עלילה...

זו מרכבה שנועדה לצמד כוכבות־בימה, ולא לשחקניות בראשית דרכן.

גיורא מנור

הרוג ו־5 פצועים בתאונה בכביש ירושלים – תל־אביב

אדם אחד נהרג וחמישה אחרים נפצעו, מתוכם שלושה קשה, בתאונה שאירעה אחרי־הצהרים בכביש ירושלים — תל־אביב ליד צומת בית־מאיר.

רכב פרטי מסוג „אוטוביאנקי", שנסע מכיוון תל־אביב לירושלים, סטה ככל הנראה ממסלולו והתנגש עם רכב פרטי מסוג „פולקסוואגן פסאט", שנסע בכיוון הנגדי. כתוצאה מההתנגשות החזיתית נהרג נהג ה„אוטוביאנקי" ושני נוסעים שהיו עימו ברכב נפצעו. כמו־כן נפצעו שלושה מנוסעי ה„פסאט". (עתי"ם)

זילוני: להמשיך ההקלות במס לעובדי משמרות

מאת כתבנו לענייני עבודה

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני, פנה אתמול אל מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ואל יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, וכן לשר־האוצר משה נסים, בדרישה להאריך את ההסדר הקיים לפיו מקבלים עובדים במשמרות השנייה והשלישית הקלות במס הכנסה.

ההסדר פג בסוף חודש דצמבר. על פי ההמלצות המודלפות מוועדת שישנסקי עולה, כי קיימת מגמה לפגוע בזכויות מוקנות של העובדים. לדברי זילוני עלול נסים להשתמש בוועדה, אשר טרם סיימה את עבודתה, כתירוץ להפסיק הזכויות. אי־הארכת ההסדר יגרום למערבולת ביחסי העבודה במשק ויש לקבוע כבר עתה הוראת שעה עד שהמלצותיה של הוועדה יוכרעו סופית, אמר זילוני.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

כנס יהודי־ערבי

בנושא:
שוויון זכויות לערביי ישראל וקידום תהליך השלום

יתקיים בקיבוץ יסעור, במועדון, ביום שבת 2.1.88 בשעה 17.30

בהשתתפות:
ח"כ אמירה סרטני, חוסיין מארס, ג'מאל כנען, אלי ספרן

מנחה: אבנר קובלינר

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז

ישיבת מזכירות פתוחה — בחיפה

ביום א' 3 בינואר בשעה 16.00, באולם ביתנו, רח' ירושלים, ליד התיאטרון העירוני

סדר־היום:
★ חיזוק במגזר הערבי
★ אישור — הרכב בוועדה מכינה לוועידה

החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם ולדייק!

לחברתנו היקרה

גיטל

עם צאת סיפרך החדש

„לך נתהמה התכול"

ברכות חמות

מכל בית אילון

מגעים בין דמשק לוושינגטון על משבר לבנון

סוריה מקיימת מגעים עם ארה"ב לגבי המצב בלבנון — על כך מסר בשבת רדיו דמשק.

דברי פרשנות בנושא זה, ששודרו ברדיו, היו בבחינת אישור רשמי ראשון לשיחות שמנהלת סוריה עם וושינגטון בענייני לבנון.

כזכור מחזיקה סוריה כ־15,000 חיילים בצפון לבנון, בבקעת הלבנון ובמערב ביירות המוסלמית.

פרשן הרדיו הדגיש עם זאת כי „על הלבנונים לדעת כי פתרון לבעיותיהם, למשבר ולחילוקי הדעות שביניהם יוכלו למצוא רק הם לבדם.. אין הם יכולים להתחמק מאמת זו, ואל־להם להסתתר מאחורי דיבורים על החלטות בינלאומיות ואזוריות כדי לשים קץ לבעיותיהם, או אף לסמוך על המגעים האמריקניים־סוריים המתנהלים למטרה זו". (רויטר, עתיים)

התרסק מטוס נוסעים גרמני

פרנקפורט. — מטוס של חברת „קונדור", חברת בת של „לופטהאנזה" המערבית, התרסק בקירבת איזמיר שבטורקיה ובו 16 בני אדם — על כך מסר במוצ"ש דובר מטעם „לופטהאנזה" בפרנקפורט. הדובר הוסיף כי בשעה זו לא נודע דבר על גורלם של 11 הנוסעים — כנראה כולם טורקים — וחמשת אנשי הצוות.

המטוס, מדגם „בואינג 737" התקרב לנמל התעופה של איזמיר, בבואו משטוטגארט שבמערב גרמניה. (עתיים)

ורטהיימר ימסור היום תשובתו בעניין בית־שמש

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

התעשיין סטף ורטהיימר אמור למסור מחר תשובה סופית במשרד האוצר, אם יהיה מוכן לקבל לידיו את מפעל מנועי „בית־שמש".

במשרד האוצר מעריכים כי ורטהיימר יחזור בו מהחלטה שלא לקבל את המפעל ותוך זמן קצר ניתן יהיה להשלים את המו"מ על העברת המפעל לידיו. את המגעים מצד האוצר ריכז לאחרונה מנכ"ל המשרד, ויקטור מדינה. אתמול סירב ורטהיימר להתייחס לנושא ואמר רק כי הוא אכן מקווה לתת לאוצר „תשובה מעשית" ביום שני.

גוראל מאשים את הממשלה בהתרחשויות במגזר הערבי

חוסר מדיניות של הממשלה בנושא היחסים שבין יהודים וערבים הינו הגורם העיקרי להתרחשויות במגזר הערבי בשבועות האחרונים — אמר אמש ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, בקבלת פנים שנערכה לרגל השנה האזרחית החדשה במרכז היהודי־ערבי „בית הגפן" בחיפה.

בקבלת הפנים השתתפו ראשי העדות הנוצריות, מוסלמים, דרוזים, ראשי מועצות מקומיות ואישי ציבור יהודים וערבים.

אריה גוראל תקף בחריפות את ממשלת ישראל על היעדר מדיניות ברורה ואמר, כי בעבר התריע לא־אחת על היעדר מדיניות כזו, והגורם העיקרי, לדבריו, להתרחשויות ברחוב הערבי בשבועות האחרונים, מקורו בהיעדר מדיניות זו.

גוראל אמר, כי יש להתוות מדיניות ברורה וקבועה ביחס לערביי ישראל והשטחים והזהיר מפני הידרדרות המצב מחמת היעדר מדיניות כזו.

יו"ר „בית הגפן", הסופר מחמוד עבאסי, גינה את תביעתם של פוליטיקאים מסויימים להנהיג ממשל צבאי ולהנהיג „יד ברזל" באוכלוסיה הערבית בישראל. צעדים אלה, הטעים, אין בהם כדי להוות מירקם ליחסים בין שני העמים. (עתיים)

מטכ"ל חב' החשמל

גנרל חופי נלחם בגנרל חורף. מנהכ"ל החברה בוחן עם צוות המהנדסים את מצב קווי הרשת בגוש דן וכיצד להתגבר על בעיות העומס בצריכה. (צילום: רץ)

משטרת קהיר פיזרה

(סוף מעמוד ראשון)

הפגנות שמרד בשבת על נקודות איסטרטגיות בקהיר, על רקע חששות מפני התרחשויות המהומות ביוזמתם של „האחים המוסלמיים" ותנועות פונדמנטליסטיות אחרות.

מצד אחר משתדלים השלטונות המצריים להמעיט בערכה של ההפגנה — הראשונה מסוגה שנערכה ע"י פונדמנטליסטים במרכז קהיר מזה עשר שנים. בגילוי דעת מטעם משרד הפנים המצרי נאמר: „יסודות מסויימים, הידועים בנטייתם לנצל הצטופפויות של בני אדם כדי להסית את העם.. ניסו לנצל את תפילות יום ו' במסגד „אל־אזהר" כדי להסית אנשים לערוך הפגנה הקוראת להתקוממות."

הפגנה לא חוקית

מקור מוסמך במשרד הפנים אמר לכתב רויטר: „המצב שקט, ואנו עוקבים אחרי ההתפתחויות בעין פקוחה. לא ניסבול אי סדר ציבורי". ואילו שר הפנים המצרי, זאקי באדר אמר בשבת בהרצאה בפני מועצת „שורה", כי הממשלה תומכת בצורות ביטוי חוקיות, אך לא תיסבול נסיונות לפגוע ביציבות המדינה.

„כוחות הבטחון יעמדו איתן, תוך שימוש בכוח, נגד כל נסיון בלתי אחראי לבריונות, בתירוץ של תמיכה בפלשתינאים", הדגיש השר. בדברים אלה הגיב באדר לדבריו של חבר מפלגה ליברלית בפרלמנט, אשר טען כי המשטרה תקפה „הפגנה שלווה" למען הפלשתינאים.

כינוס ועדת ירושלים

ועדת ירושלים, גוף השייך לאירגון הוועידה האיסלמית, ובו מאוגדות המדינות המוסלמיות בעולם, אמורה להתכנס מחר בעיר איפראן, שבמרוקו, על מנת לדון בנושא המהומות שהיו בשטחים וכוונת ישראל לבצע גרושים של מסיתים מהשטחים. יצויין שהוועידה היתה אמורה להתכנס לפני כעשרה ימים אולם, הכינוס נידחה מסיבות שונות.

הסכמי הבטחון קודמים

יועצו המדיני של הנשיא מובארק, אוסמה אל־באז, הכריז בראיון לעיתון „אל־סיאסה" הכוויתי שהסכמי הביטחון עליהם חתומה מצרים עם מדינות ערביות קודמים לכל התחייבות אחרת שעליו חתמה מצרים.

אוסאמה אל־באז, הוסיף שמצרים שוקלת לשלוח עשרת אלפים חיילים כסיוע לכוח הביטחון שאמור להיות מוקם ע"י המדינות הערביות במיפרץ.

צ'יצ'ולינה תתמודד על תפקיד מזכ"ל המפלגה

בולוניה. — חברת הפרלמנט האיטלקי אילונה סטאלר, הידועה בכינוייה „צ'צ'ולינה", הודיעה בשבת כי היא שוקלת להציג את מועמדותה לתפקיד מזכ"ל מפלגתה — המפלגה הרדיקלית האיטלקית — אם המזכ"ל הנוכחי, ג'ובאני נגרי, לא יציג מועמדותו — שלו לתקופת כהונה נוספת. לעומתה אמר נגרי עצמו, בנאום שהשמיע בפתיחות הקונגרס השנתי של המפלגה בבולוניה, כי בחירתה של שחקנית הפורנו לפרלמנט האיטלקי היתה „שגיאה, „הפוגעת במפלגה הרדיקלית במישור הפוליטי, במישור האלקטוראלי ובמישור הכספי". עם זאת הדגיש נגרי, כי הוא מקבל על עצמו את „מלוא האחריות" למישגה זה.

הוא גילה כי שלח לאחרונה לצ'יצ'ולינה איגרת, וביקש ממנה לנהוג ב„התאפקות". בן קרא לה „שלא תניח שינצלו אותה למשחקי כלי התיקשורת ההמונית". (עי"צ)

אנשי ציבור ערבים

(סוף מעמוד ראשון)

והשיוויון. לדברי חוסיין על ערביי ישראל להיות חלק אינטגרלי מהמפה הפוליטית מפלגתית במדינה.

מזכ"ל העבודה מתנגד

כתבנו מוסיף שמזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, אמר שמפלגת העבודה אינה תומכת ברעיון. כמפלגה יהודית־ערבית, „העבודה" מאמינה בשילובם של החברים הערביים בשורות המפלגה. ברעם הודה שלפני מספר חודשים הועלה הרעיון להקמת מפלגה ערבית כחוגי המפלגה אך הוא וחברי הנהגת המפלגה דחו אותו על הסף. כתבנו מציין עוד שח"כ דראושה היה בזמנו בין המתנגדים החריפים לרעיון ואמר שזהו נסיון נפל להחזיר אותנו לשנות ה־50.

חוגים רבים בציבור הערבי הביעו פליאה על תמיכתו באחרונה של ח"כ דראושה ברעיון להקמת מפלגה ערבית.

„על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מכגור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

לצביה וכל המשפחה
ולקיבוץ מורע

משתתפים בצערכם על מותו של

שחר

קיבוץ מרחביה

ח"כ צבן: לא לאשר התקציב מבלי שתובטח תוספת לגימלאים ולקשישים

תובע תוספת 220 מיליון ש"ח לצרכים דחופים

מאת כתב „על המשמר"

ח"כ יאיר צבן פנה אמש במברקים לרה"מ ולממלא מקומו בתביעה לא לאשר היום את תקציב המדינה, אם לא יובטחו בו 220 מיליון ש"ח נוספים לפחות, לפיתרון בעיות דחופות ביותר של הקשישים והגימלאים.

לפי חשבונו של ח"כ צבן, הכרחי להוסיף לתקציב כ־60 מיליון ש"ח כדי להבטיח את המינימום הדרוש לתוספת מיטות לקשישים סיעודיים ותשושים, שאם לא כן לא יתגברו לעולם על תור של 2,500 — 3,000 קשישים הממתינים בתור לאישפוז.

כ־50 מיליון ש"ח דרושים לשיפור קיצבאות הזקנה והשארים של הביטוח הלאומי, כך שיעמדו בפועל על שעור של 16 אחוז מהשכר הממוצע כנדרש בחוק. כ־100 מיליון ש"ח דרושים לגימלאים התקציביים לפיצוי על שחיקת הפנסייה שלהם בעבר ולמניעת שחיקתה בעתיד.

ח"כ צבן אומר, כי אינו מאמין ששדולת חברי הכנסת למען הקשישים, הכוללת למעלה מ־60 ח"כים מכל הסיעות, תוכל להצביע בעד תקציב שימשיך להתעלם בציניות מכל ההבטחות הנימלצות להגן על זכותם של הקשישים לזיקנה בכבוד.

ח"כ ותד על דברי יריב: אין טרנספר „מוסכם" ועצם העלאת הרעיון הוא פשע

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

ח"כ מוחמד וותד הגיב אתמול בחריפות על הצהרתו של אלוף (מיל) אהרן יריב ראש המכון ללימודים אסטרטגיים בה אמר בראיון למקומון „השרון" שרעיון הטרנספר איננו פשע אם יהיה מוסכם ומסודר. ח"כ וותד אמר שעצם העלאת הרעיון הוא פשע, והוא פשע כפול ומכופל כאשר משמיע אותו יהודי, וזאת בהתחשב בעברו של העם היהודי בכל הקשור לרעיון הטרנספר שהיהודים היו קורבנותיו לאורכה ולרוחבה של אירופה. ח"כ וותד אמר עוד שאין טרנספר מוסכם ומסודר, לא היה בעבר באיזורנו, ולא יהיה בעתיד, אלא אם הוא יהיה קשור במרחץ דמים איום.

ח"כ וותד הדגיש שרבים מבני התרבות של החברה התעשייתית אינם מבינים את המשמעות של טרנספר לגבי חברה פטריארכאלית חקלאית באופייה שכן לדעתו מקום יישוב לגבי אוכלוסיה מסוג זה, איננו משמש רק מולדת, אלא גם מערכת חיים אנושיים ותרבותיים מסועפת, שהגיעה לאיזון פנימי כתוצאה מהתפתחות של מאות רבות בשנים. לדברי ח"כ וותד כנראה שאלוף (במילואים) אהרן יריב לא לקח בחשבון דברים אלה בהתבטאותו האומללה, כך שמוטב אילו היה לומר את הנושא בטרם התבטא בפומבי.

הליכוד תובע מפרס שלא להשתמש במונח גדה מערבית

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ח"כים בליכוד פנו בסוף השבוע שעבר לראש־הממשלה שמיר ודרשו ממנו כי יחייב את שר־החוץ שמעון פרס לכתוב במסמכים רשמיים יהודה ושומרון ולא הגדה המערבית.

הפנייה לראש הממשלה נעשתה לאחר שפרס כתב, באגרת שנשלחה בסוף השבוע שעבר לשר החוץ המצרי, את המינוח הירדני גדה מערבית — ולא כמקובל עד כה במסמכים רשמיים — יהודה ושומרון. צורת הרישום הנ"ל נקבעה בהנחיות שהוציא היועץ המשפטי הקודם לממשלה יצחק זמיר.

מצליף סיעת הליכוד בכנסת יהושע מצא ביקש אתמול משמיר כי יסביר לפרס כי במידה שאיננו מסוגל לבטא את השם יהודה ושומרון, עליו להתפטר מהממשלה. לדעת מצא שר החוץ משתמש במינוח הירדני כדי להכשיר את דעת הקהל בארץ לויתורים מרחיקי לכת ביו"ש.

יו"ר הליכוד שרה דורון ביקשה מפרס כי ימשיך ויקרא לחבלי ארץ בשמם ההיסטורי ולא כפי שנכתב „בוודאי בטעות" באגרת לשר החוץ המצרי.

ביקורת חצות

העולם על־פי בנאי

המסע של אהוד בנאי ולהקת הפליטים לוקח את הקהל צמא הטיולים (ראה לונדון בעונת מכירות סוף העונה) למקומות הכי אקזוטיים, כמו הודו וקטמנדו כמו עזה, שממנה יוצא אחמד לערבב את הטית, כמו הגליל, ממנה באו שני נגנים ערבים שיחד עם דרורה חבקין פתחו את הערב הנפלא הזה במוסיקה מקומית, מזרח־מערב, עברי־ערבי.

המסע של אהוד בנאי ופליטיו יוצא לדרך במדבר, מול „עגל הזהב" ומסתיים ב„עיר מקלט". המסע הזה, דרך ארוכה ומייגעת, אבל מעניינת ומרתקת ורבת־הפתעות. קפיצה ללונדון ואל יוסף — איזו דמות עד־טלאית ששבה וחוזרת אצל בנאי ביותר משיר אחד — שנסע לשם וחזר משם שונה ושקט, אל אמסטרדם והרס שנשפך שם בין התעלות והחלונות האדומים, אמסטרדם פעמיים. במסע השנייה אהוד בנאי לבדו עם גיטרה אקוסטית ומפוחית־פה צמודה לצוואר, נוסח דילן. השיר הראשון שכתב, הוא מסע הבטחה נחדרת לעתיד.

המסע הזה נמשך שעה וחצי פחות או יותר. בנאי ונגניו (יוסי אלפנט בגיטרה, נועם זייך בכלי־הקשה, דאוד'אק גולדברג בתופים וגיל סמטנה בבאס) מקדימים אותך בברכה. עלה והתיישב, הרק את התגורה ועצום את העיניים לקראת חוויה של מוסיקה, צבע וויזואליה מהממת לעתים, נפיחה טובה.

עופר גיר

נשים ממתינות למפגש עם עצורים בעזה.

85 עצורים שנחשדו בהשתתפות בגל המהומות בספטמבר ברצועת עזה שוחררו בשבוע האחרון מהם 15 במשך השבת האחרונה. האחרונים שוחררו בעקבות השקט ששרר באיזור ביום שישי הוא „יום הפת"ח" בו ציפו להתפרעויות והפרות סדר. כידוע אלוף פיקוד הדרום אלוף יצחק מרדכי וראש המינהל האזרחי ברצועת עזה תת אלוף אריה רמות הבטיחו לנכבדים המקומיים לקראת „יום הפת"ח" כי אם יישמר השקט ישוחררו צעירים אלה. (תצלום: בועז לניר)

כתב: עזרא אבירן

חייל צה"ל יורה רימון מדמיע לתוך הקסבה בשכם לאחר שמתוכה הושלכו אבנים

(תצלום: מאיר פרטוש)

בשטחים הוצבו כוחות הגדולים פי־3 מהרגיל — יום הפת"ח עבר בשקט

מאת מנחם ענברי ואבי בניהו כתבי „על המשמר" ועתי"ם

יום הפת"ח בגדה, שחל בסוף השבוע עמד בסימן נוכחות מאסיבית של כוחות הבטחון, והשקט נשמר באופן כללי. היו הפגנות מעטות, בעיקר במחנות הפליטים, ועל כמה מהם, כמו בלטה ליד שכם, ואמערי ליד רמאללה, הוטל עוצר לפרקי זמן קצובים. במזרח ירושלים וברמאללה היתה שביתת מסחר מלאה בימי שישי ושבת והפגנת תלמידים היתה במכללת אבו דיס ליד ירושלים, ומסוק השתתף בפיזור התלמידים. הפגנות גם היו באיזור בית לחם. התחילה שביתת מסחר, אבל הצבא הורה לסוחרים לפתוח את החנויות.

הטלוויזיה הירדנית ממשיכה לדווח בהרחבה על אירועי השטחים, וחלה הרעה בבחינת התייחסותה לישראל. כך למשל היא חוזרת על ביטויים כמו „פלשתין הכבושה", ושפלת החוף מכונה בטלוויזיה הירדנית: „איזור החוף הפלשתיני". במפת מזג האויר מציגה הטלוויזיה הירדנית את מפת ארץ־ישראל השלמה משני עברי הירדן בלי ציון הגבול של ישראל.

במערכת הבטחון אומרים כי צעדי ההרתעה והענישה שיזם שר הבטחון בימים האחרונים בשטחים הוכיחו את עצמם בשלב זה.

שר הבטחון יצחק רבין והרמטכ"ל עקבו ביומיים האחרונים מקרוב אחר המתרחש בשטחים ואחר פעולות כוחות צה"ל. לדברי הגורמים הבטחוניים פעלו צעדי ההרתעה והענישה והם שהביאו בין היתר לרגיעה ביום הפת"ח.

ביותר ערי הרצועה ובמחנות הפליטים נשמר השקט באופן מוחלט. המיכללה האיסלאמית בעזה, האוניברסיטה הגדולה ביותר בשטחים, ובה 4,500 סטודנטים ועוד 1,600 תלמידים בבית הספר התיכון ובמכון להכשרה מקצועית שלידה — נסגרה ל־10 ימים.

עוצר הוטל ביום ו' בבוקר על מחנה הפליטים בלאטה. העוצר הוטל לפני שעת התפילה במסגדים, כדי שימנע מהתושבים להגיע למסגדים לתפילת יום השישי, להתארגנות ולהשמעת נאומי הסתה במהלך התפילות.

ברחבי הגדה שרר שקט יחסי.

מטען נתגלה ופורק

מיטען חבלה התגלה ביום ה' בלילה בכניסה לגבעת החרסינה ופורק בלא נפגעים.

סיור של קצין הבטחון של קרית ארבע גילה בסביבות השעה 10 בלילה, על הכביש בכניסה לגבעת החרסינה, צפונית לקרית ארבע, צינור מתכת. לצידו התגלה פס דריכה, שהיה אמור להפעיל את מטען החבלה בעת שמכונית תעבור עליו.

שביתת מסחר ושקט בירושלים

ידויי אבנים על מכונית ישראלית, שנסעה בכביש הראשי באל־רם ליד עטרות שמצפון לירושלים היתה הפרת־הסדר היחידה בירושלים, ביום הפת"ח ובשבת. נגרם נזק קל לרכב אך לא נפגע איש.

כוחות המשטרה שהגיעו למקום מיד פיזרו את מיידי האבנים באמצעות גז מדמיע.

שקט שרר בירושלים, בשכונות המזרחיות ואלה שמסביב לעיר. בירושלים המזרחית היתה שביתת מסחר כמעט כללית ורק מספר חנויות מעט, בעיקר חנויות מזון היו פתוחות במשך השבת. הלימודים בבתי־הספר במזרח העיר התקיימו כשבת כרגיל.

מכונות צילום?
את שרות
מעתק בע"מ
maatak LTD
אי אפשר
להעתיק.

UTAX – המגוון הרחב ביותר
ל'מעתק' המגוון הגדול של מכונות צילום לכל משרד ולכל מטרה. החל מ־4 דגמים בסיסיים למשרד הקטן ועד למכונות צילום מתקדמות, מהירות עם זום אוטומטי, צבעוניות ומה לא. לבחירתך 50 דגמים שונים של UTAX.

תנאי הרכישה הגמישים ביותר
את מכונות הצילום של 'מעתק' תרכשו במגוון שיטות - החל מרכישה במזומן או בתשלומים, עובר דרך השכרה לטווחים קצרים ובינוניים וכלה בליסינג לתקופות ארוכות.
'מעתק' תדאג לתנאי התשלום הנוחים לך.

...והשרות של 'מעתק'
יותר מ־23 שנות נסיון במתן שרות לאלפי לקוחות - גדולים כקטנים - הם ערובה להצלחתך עם 'מעתק'.
'מעתק' מציעה מגוון שיטות שרות ותחזוקה - אחריות ע"פ חוזה שרות. שרות לפי קריאה, שרות על בסיס כמויות ועוד גם כאן, יותאם חוזה השרות לצרכיך.

בוא לאולם התצוגה של 'מעתק' יש לך מה לראות ומה ללמוד.

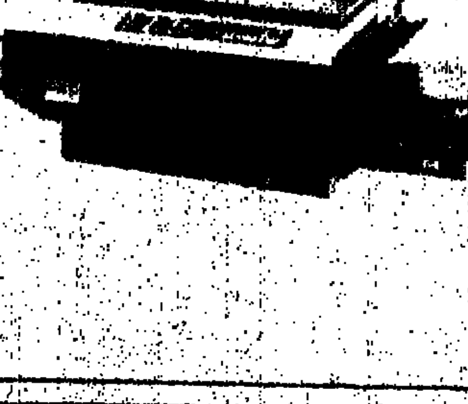

מעתק בע"מ
רח' האחים מסלאויטה 16, ת"א
טל. 337314, 336166
ייצוג בלעדי ירושלים:
צילומית, רח' שמאי 19 י־ם.
טל. 221169, 02-245862

גאיה אלי

אנשי „גשר לשלום" החליטו לתרום דם לבתי"ח בשטחים

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

חברי תנועת „גשר לשלום" הודיעו על החלטתם לתרום דם לבתי החולים בגדה המערבית וברצועת עזה. דובר התנועה הודיע על כך אתמול, בעת ביקור שערכה משלחת מטעם התנועה בלשכתו של יו"ר הועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, איברהים נימר חוסיין, בשפרעם. הדובר אמר שחברי התנועה בודקים את הנושא עם הצלב האדום ועם הסהר האדום.

אתמול ביקרו בלשכתו של יו"ר הרשויות הערביות, נציגי התנועות: „גשר לשלום", „אגודת שותפות", „הגשר — חיפה", אגודת „חירות", „ועד הפעולה למען ערביי יפו" ונציגות הנשים הדמוקרטיות. נציגת גופים אלה אמרה בפגישה עם יו"ר הוועד הארצי: „באנו אליכם מתוך חרדה לדמותה ועתידה של מדינת ישראל ומתוך יחס מצפוני עמוק". הדוברת ציינה שהם באו להודות עם „יום השלום" עליו הכריזו נציגי הציבור הערבי בישראל ולומר להם שאינם לבד.

יו"ר הועד הארצי, איברהים נימר חוסיין, שקיבל בחמימות ובהתרגשות את חברי המשלחות סיפר לכתבנו שמאז „יום השלום" ביקרו בלשכתו עשרות משלחות ואישים יהודיים, ולדעתו הדבר מחזק אותו ואת חבריו, ומוכיח שהם הולכים בדרך הנכונה, דרך השלום, הידידות והמאבק המשותף.

חוסיין אמר „ביקורי הזדהות אלה מהווים לנו מקור השראה וכח".

נשים יהודיות וערביות מישראל ערכו ביקור הזדהות במחנה פארעה

עשרות נשים מישראל, ערביות ויהודיות, ביקרו בשבת במחנה הפליטים פארעה, צפונית לשכם, כדי להביע הזדהות עם משפחות שבניהן נעצרו או נפגעו במהלך התקופה האחרונה.

המשלחת, אורגנה על־ידי תנועת „די לכיבוש", הנשים, מתל־אביב חיפה ונצרת, כאמור, כ־50 מהן אכן נכנסו פנימה, ואילו כ־30 התגלו ושולחו.

הנשים שנכנסו למחנה ביקרו אצל משפחות שבניהן נהרגו, נפצעו או נעצרו, והן הביעו הזדהות לאחר ששמעו פרטים על האירועים מתושבי המקום.

כ־30 נשים נוספות, שביקשו אף הן לבקר במחנה — לא הורשו להכנס למחנה, לאחר שנעצרו במחסום צה"ל ונשלחו חזרה.

מהמקורות של צה"ל נמסר בתגובה, כי מפקדי הצבא אכן הכריזו על האיזור כשטח צבאי סגור, כדי ל„מנוע התלהטות הרוחות" במקום. צויין, כי לפני כחודש ימים היתה הפגנה דומה של נשים במחנה בלאטה, אשר גרמה להתלהטות הרוחות שם, ואף נאלץ הצבא לפזר את המתפרעים בכוח. לכן נעשתה הפעם פעולת מנע זו. (עתיים)

המשכים

הממשלה תצביע היום

(סוף מעמוד ראשון)

לתקציב משרדיהם. בפגישה ביום ה' בין נסים לפרס סוכם באופן סופי שלא יונהג שכר לימוד מודרג בבתי־הספר התיכוניים ולא יוטלו דמי אישפוז ודמי ביקור אצל רופא. לעומת זאת אין הסכמה עדיין על הדרכים להגדיל את ההכנסות של מערכת הבריאות כדי לממן את פעולותיה.

שרון יתמוך

בשבוע שעבר, השיג נסים את תמיכתו של שר המסחר והתעשייה אריאל שרון. שרון, הסכים לתמוך בתקציב לאחר שהובטח לו סיוע ליצואנים ע"י מענקים ממחקר ופיתוח ומענקים מקרנות שיווק. הסכומים מוערכים בכ־30 מיליוני שקלים.

לעומת זאת ממשיך השר בלי תיק יצחק מודעי לאיים שלא יופיע להצבעה על התקציב. לדברי מודעי רק שרי העבודה יחליטו להצביע הצבעה מפלגתית נגד התקציב, הוא יתמוך בנסים.

כבר לפני שבוע, הסכים שר האוצר לתת סיוע של כ־70 מיליון שקלים לחקלאות ועוד כ־12 מיליון שקלים להשכלה הגבוהה.

מס היסף מג

לעומת זאת הוא ממשיך להתנגד בתוקף להארכת מס היסף בשעור של 10 אחוזים על מס ההכנסה שמשלמים בעלי הכנסה הגבוה מ־8,000 שקל לחודש.

מס יסף מג בסוף השנה, ונסים אינו מתכוון להאריך אותו כדרישת שרי מפלגת העבודה.

ח"כ סרטני לפלשתינים: הצטרפו למחנה השלום

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

מחנה השלום הישראלי זקוק לתמיכת הפלשתינים — אמרה אמש ח"כ אמירה סרטני בכנס למען השלום והשיוויון שהתקיים בקיבוץ יסעור בהשתתפות חברי הקיבוץ ולמעלה ממאה יהודים, וערבים מהגליל המערבי.

ח"כ סרטני אמרה, כי ההסלמה בשטחים תיבלם רק אם יוצעו פתרונות אמיצים לבעיה הפלשתינית והוסיפה, כי בישיבת המועצה הפלשתינית שהתקיימה באחרונה ברבת־עמון הסתמן שינוי בגישה שמתבטא בכוונות להגיע לפתרון מדיני ולא רק צבאי.

"יש לקבל את העיקרון שרק במו"מ אפשר לשים קץ למעגל הקסמים של טרור ומלחמות באיזור", אמרה ח"כ סרטני.

רכז מפ"ם בצפון, אלי ספרן, והסיין פארס מעכו קראו להנהגת שיוויון זכויות בין אזרחי ישראל היהודים והערבים וציינו, כי ערביי ישראל יכולים להוות גשר לשלום.

נעצר חשוד בהשלכת רימון בפתח מועדון סנוקר בטירה

תושב טירת הכרמל, רוברט מסעוד (36) נעצר ביום ו' בבית־משפט השלום בחיפה ל־15 יום, כחשוד בניסיון להתנכל לבעל מועדון סנוקר, שבפתח עסקו הושלך רימון רסס בדצמבר.

החשוד הובא לבית־משפט השלום בחיפה, שם טען ב"כ המשטרה כי האיש חשוד בנסיון לפגוע בדוד גדעון מטירת הכרמל. לטענת המשטרה, הוא מעורב בזריקת רימון הרסס הצה"לי, שהתפוצץ ליד המועדון. מההתפוצצות נגרם נזק קל למקום אך לא היו פגיעות בנפש.

השופט, עמירם רנר, הורה להאריך את מעצרו של החשוד ב־15 יום. (עתיים)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

הוד־השרון דרך רמתיים 36, טל. 052־21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לדיון, בקשה לבניה מרתף מסחרי מתחת לחנות האמורה לשמש כבית־מרקחת בהוד־השרון.

בגוש 6455 חלקה 187 על־ידי חב' ח.צ.א.מ בע"מ (עבור יחיאל שמעוני), והמהווה חריגה, הינה: מרתף בשטח של 83.00 מ"ר בקירוב כתוספת למרתף שאושר לבית המשותף על פי תקנון ת/מ מאושרת.

כל מעונין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבנינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים"

תאריך: 29.12.87

גוראל דוחה תביעת אבירוב להוריד "סינדרום ירושלים"

מאת קובי מנדל
כתב "על המשמר"

קבוצת חיפנים חברי תנועת החירות ובהם ח"כ מאיר כהן אבירוב מחתה ביום שישי בפני ראש עיריית חיפה אריה גוראל, על העלאת ההצגה "סינדרום ירושלים" מאת יהושע סובול, בתיאטרון חיפה, ותבעה את התערבותו להורדת המחזה. בפגישה שקיימה משלחת מטעם חברי הקבוצה אמר ח"כ מאיר כהן אבירוב: "המשלחת מביעה את דעתה לא רק מבחינה פוליטית. מזעזע שבחיפה ישנו תיאטרון כזה המשפיל את עם ישראל ואת צה"ל, את הטוב ואת היפה, ומציג רק את הרע והמכוער".

ראש עיריית חיפה אריה גוראל השיב לנוכחים, כי לפוליטיקאים אסור להתערב ברפרטואר של תיאטרון, כיוון שהדבר יחנוק בסופו של דבר את האמנות.

לנאווה חולבסקי
עם הולדת
שירי
ברכות מכל הלב
מבית "על־המשמר"

שמיר: אי אפשר להורות לישראל מרחוק — כיצד להתגונן מאנרכיה

בביקורתו על ארה"ב, המעיט רה"מ גם בחשיבותו של הסיוע: הסיוע הכלכלי הולך לכיסוי הריבית על הסיוע הבטחוני

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר ביום ו', כי הציבור האמריקני צריך להבין את הבעיות של מדינה דמוקרטית המתגוננת נגד כוחות אנטי־דמוקרטיים שרוצים לחסל אותה.

ראש הממשלה דיבר במסיבה של פורום לשכת המסחר והתעשיה ישראל־אמריקה בבית אסיה בתל אביב. בהגיבו על טענות אנשי ממשל וציבור בארה"ב, לגבי האמצעים שישראל נוקטת נגד הטרור, אמר שמיר שאי אפשר להורות מרחוק לישראל כיצד להתגונן נגד אנרכיה ולגונן על אזרחיה ושלומה. בישראל יש מצב מיוחד: זוהי ארץ דמוקרטית ואנו משתדלים לשמור על האופי הזה, מה עוד שישראל נמצאת במצב פורמלי של מלחמה עם רוב מדינות ערב.

אשר לגירושים ומעצרים מינהליים אמר ראש הממשלה כי אלו המבקרים אותנו אינם יודעים על הבלמים שישראל הציבה לעצמה, ולמרות זאת היא "זוכה" לקיתונות מאחרים. הוא הבהיר, שמדובר על גירוש במספרים מוגבלים וכאשר אין ברירה אחרת. "ישראל מצטערת וכואבת על כל טיפת דם שנשפכת, בעוד שאויבינו עושים חגיגות מכל הרוג, הרי 21 ההרוגים, אילו היו יהודים — העם היהודי היה נמצא באבל בעוד ש"שם יש חגיגה".

בהתייחסו ליחסי ארה"ב — ישראל ציין שמיר, כי בין שתי המדינות, קיים העקרון של הפרדה לגבי הנושאים של שיתוף־פעולה ופתרון הסכסוך באזור. ראש הממשלה שמח כאשר הנשיא רייגן אמר, כי למרות חילוקי הדעות, קיימת ידידות ושיתוף פעולה בין 2 הארצות. ישראל יכולה לא להסכים על מעמד ירושלים, גבולות ישראל והדרכים בטיפול במאורעות, והידידות נמשכת.

ראש הממשלה ציין, כי בעקבות ההסכמים הקיימים בין ארה"ב לישראל התחזק מעמדה של ישראל בעולם ובאזור, וכן התחזק מעמדה של ארה"ב באזור שהרי כל גורם ערבי בסכסוך עם ישראל צריך לפנות אל ארה"ב, המקיימת יחסים טובים עם רוב מדינות ערב.

להגיד את האמת

ראש הממשלה דחה את ההערכות, אותן כינה "רוסים עליך המזרח התיכון", בציינו כי היתה זו בהלת שווא: רוב ארצות ערב נוכחו, כאשר למתרחש סביב מלחמת עירק־איראן, כי ארה"ב ולא בריה"מ היא המדינה שלהגנתה יכולות המדינות לצפות. בריה"מ גם אינה יכולה לתרום מאומה בסכסוך באזור, למה שמדינות ערב מייחלות.

בהתייחסו לסיוע האמריקני, אמר ראש הממשלה: "כדאי להגיד פעם את האמת: אנו מקבלים סיוע כלכלי של 1.2 מיליארד דולר ועוד 1.8 מיליארד דולר סיוע צבאי. אולם 1.2 מיליארד דולר אינם מגיעים לארץ, אלא משמשים לכיסוי הריבית על הסכום שקיבלנו לצרכי בטחון". מ ציין, שישראל מכסה ממשאביה־היא ב־5 מיליארד דולר את צרכי הבטחון שלה, המגיעים ל־7 מיליארד דולר, כלומר 70 אחוז של הסכום מכוסה על ידינו.

ראש מועצת כפר תבור, חבר העבודה: להחיל החוק הישראלי בחלק מהשטחים

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות ושלמה גלזר

מיכה גולדמן, חבר לשכת מפלגת העבודה, ומאנשי מחנה רבין, המכהן כראש המועצה המקומית כפר תבור פנה ליו"ר המפלגה שמעון פרס, בבקשה לכנס את מוסדות המפלגה, הלשכה והמרכז, כדי לדון בהחלת חוקי מדינת ישראל על השטחים הכלולים בתוכנית אלון. לדבריו, באזורים אלה המוגדרים במצע מיפלגת העבודה "אזורים להתיישבות בטחונית" יש להחיל את החוק, במיוחד לאור האירועים האחרונים שהיו בשטחים.

לדעתו של גולדמן "הארועים האחרונים בשטחים מזמינים צעד כזה, ומהלך שכזה יבהיר לערבים כי יש מקומות מהם לא נזוז. להערכתי" הוסיף גולדמן, "אין בצעד כזה משום התגרות כי מדובר באזורים שאין בהם אוכלוסיה צפופה".

באותה פניה תובע גולדמן גם להקים ישובים בכניסה לצומת עירון, ובכניסה לוואדי ערא. ואת כביש ואדי ערא יש להרחיב לאוטוסטרדה על מנת שהתנועה בו לא תוכל להחסם ע"י מתפרעים.

המחבל שנלכד בבקעה: אילצו אותי לעבור גדר המערכת באיומי נשק

אחמד חסן עותמאן, אחד משלושת המחבלים שנלכדו אחרי קרב עם כוחות צה"ל סמוך לגדר המערכת בצפון בקעת הירדן בליל ה־25 בדצמבר, טען ביום שישי בפגישה עם עיתונאים, כי שולחיו, מפקדי "החזית לשיחרור פלשתין" גייסו אותו למשימה הזאת לאחר כמה ימי אימונים בלבד ואפילו לא ידע להשתמש באמצעי הלחימה שנמסרו לו.

לדבריו, הוא לא היה שלם עם עצמו ואף ניסה לחמוק מביצוע המשימה ממש שעה קלה לפני פריצת גדר המערכת שעל הירדן. אולם איש הקשר שליווה את שלושת המחבלים מרבת עמון עד לגדר המערכת שלף אקדח ואיים להרגו ואף אילץ אותו, להבריו, לחצות את הירדן ולהיכנס עם שני עמיתיו המחבלים לתוך הכביש המרכזי בצר הישראלי של בקעת הירדן.

המחבל סיפר כי הוא יצא אל הלא־נודע עם זעם בלב נוכח התנהגותם המשפילה של מפקדיו. כל תחנוניו שאין הוא יודע להשתמש בנשק וברימוני היד שנמסרו לו לא הועילו לו. הוא קרא לעם הפלשתיני שאסור לו להאמין לסיסמאות המזוייפות של ארגוני המחבלים למיניהם ובמיוחד אש"ף שכאילו הם מסוגלים להקים מדינה פלשתינית באמצעות מעשי טרור.

"החיים הטובים"

עותמאן בן ה־25 סיפר שהוא נולד בכפר עוורתא ליד שכם. ב־1967 עקר עם משפחתו לעיר הירדנית הצפונית אירביד. הוא שירת בצבא ירדן כמורה לילדי קצינים אך לטענתו לא עבר קורס טירונות. לאחר סיום שירותו הצבאי הוא למד שנתיים במיכללה למלונאות ברבת עמון ועבד כפקיד קבלה במלון בבירת ירדן.

אולם נוכח משכורתו הנמוכה החליט לחפש עבודה בעירק. הוא הוציא דרכון ירדני שבאמצעותו הגיע לבגדד בחודש מארס 1987, הוא נתקבל לעבודה כמלצר במועדון לילה והשתכר כ־300 דינר עירקים. במהלך עבודתו זו נהגו שני אנשים מארגון "החזית לשיחרור פלשתין" בראשות אחד המכונה "אבו אל־עבאס" לחזור אחריו, עד שפיתו אותו להתגייס לשורות הארגון בגלל "החיים הטובים והנוחים" שבמסגרתו.

"היה זה בראשית חודש דצמבר השנה. התגייסתי במשרדי אבו אל־עבאס בבגדד משם נשלחתי לאימונים במחנה בעיר מוצול שבצפון עירק. אבל התאמנתי עוד כמה ימים ועוד לפני שהגעתי לשלב האמון בנשק הוסעתי במכונית חזרה לבגדד ומשם במכונית נוסעים רגילה לירדן", סיפר.

דקה וחצי

ברבת עמון התקבלו הוא ושני עמיתיו האחרים ע"י איש קשר המכונה "ג'יהאד" שהסיע אותם עוד באותו יום לכפר בבקעת הירדן לא רחוק מהעיר אירביד. בכפר זה הוא צייד את השלושה ברובי קלשניקוב וברימוני יד.

המחבל מספר כי "ג'יהאד" ידע לעקוף את כל המשמרות של צבא ירדן בדרך. "צעדנו כ־600 מטר עד הירדן, חצינו את הנהר וג'יהאד עצמו פרץ את גדר המערכת ותבע מאתנו לחדור פנימה עד הכביש ולתקוף שיירה צבאית בבקעה. ג'יהאד הבטיח כי הוא ממתין לנו עד שנסיים את הפעולה ואז יחזיר אותנו חזרה לרבת עמון ומשם כל אחד יכול ללכת למשפחתו, ולכולנו היו משפחות בירדן. אולם לא הספקנו לצעוד בתוך שטח ישראל אלא כמה מטרים ואז נתקלנו בכוח צה"ל. הקרב נמשך דקה וחצי. אני נפצעתי. שאר חברי נתפסו". (עתיים).

אחמד חסן עותמאן אחד משלושת המחבלים שחצו את גבול הירדן בשבוע שעבר, ואשר סיפורו הובא כאן. (צילום: יובל נגון/ד"צ)

ח"כ אמיר יוזם דיון על שוויון זכויות וחובות לערביי ישראל

ערבים מצפון הארץ התארחו בסוף השבוע בביתו של ח"כ ז'אק אמיר בדימונה וקבלו על כך, שי־40 שנה אחרי הקמת המדינה, הם עדיין אינם אזרחים שווי חובות וזכויות בישראל. ח"כ אמיר הכין בעקבות פגישה זו הצעה לדיון במליאת הכנסת בעניין השוואה מלאה של זכויות ערביי ישראל וחובותיהם, לאלה של האזרחים היהודיים.

אורחיו הערביים של ח"כ אמיר ביקשו ממנו לפעול להשוואת חובותיהם וזכויותיהם האזרחיות, כפי שעשה בעבר ח"כ אמיר לגבי הדרוזים והבדואים. הוא שאל את אורחיו אם יהיו מוכנים לשרת בצה"ל וסיפר שאף פעל לפני שנים אחדות לקבלתו של צעיר בדואי לשירות וזכה ביחידת צנחנים. בתשובה על כך אמרו לו האורחים, כי זכויות אזרחיות רבות נשללות מהם, בשל אי גיוסם לשרות צבאי, על אף שאין זה בשל סירובם לשרת בצבא. עיקר טענותיהם היו על קיפוח בתחום המוניציפאלי, כן הם מופלים לרעה מהישובים היהודיים וכן על אי כאותם בתחומים שונים, הסגורים עבור יוצאי צבא בלבד.

בהצעתו לדיון טוען ח"כ אמיר, שהאזרחים הערביים מלאי תחושות תיסכול על קיפוח בתחום המוניציפאלי ובזכויות האזרחיות.

הוא קבע "על בעיות בסיסיות ויסודיות אלה, יש לקיים דיון מעמיק ועל הכנסת להגיע את השקפתה בעניין ואף להגיש לממשלה את מסקנותיה ואת המלצותיה לתיקון העיוותים הקיימים". לכתב עת"ים ברורים אמר ח"כ אמיר, שמאז הקמת המדינה לא קיימה הכנסת דיון רציני בבעיה זו וכי אחרי 40 שנות קיום עצמאי, הגיע העת לקיום דיון כזה בנושא הנוגע לחמישית מאזרחי המדינה. (עתיים)

צבא לבנון הטיל מצור על הדרוזים; ג'ומבלאט: אני מוכן לצאת למלחמה

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזה"ת וסוכנויות הידיעות

בעקבות סרובו של מנהיג המפלגה הפרוגרסיבית־סוציאליסטית בלבנון ואליד ג'ומבלאט להחזיר את המסוק וטייסו הדרוזי שערק מצבא לבנון ונחת השבוע בשוף, נוצרה מתיחות גדולה בין שני הצדדים. הכוחות הדרוזיים הכפופים לג'ומבלאט בהרי השוף והן הצבא הלבנוני, הכריזו על כוננות.

בין היתר הטיל הצבא הלבנוני מצור על דרכים שמובילות לשוף, וכן טסו אתמול מטוסי חיל האוויר הלבנוני מעל הרי השוף.

ואליד ג'ומבלאט הזהיר את מפקדי הצבא הלבנוני לבל ימשיכו במצור על הרי השוף. ראש ממשלת לבנון בפועל סאלים אל־חוס, העושה בימים אלה בירדן, הזהיר בראיונות שנתן לעיתונות הצרפתית מהתוצאות החמורות שעלולות להיות להמשך המתיחות.

יצויין, שבין הצבא הלבנוני לדרוזים, ישנו משקע מר עוד מספטמבר 83' עת ניסה הצבא הלבנוני להיכנס למעוזי הדרוזים בהרי השוף, אולם הוכס ע"י המליציות הדרוזיות בסוק אל־ע'רב ליד העיירה עלי.

מוכן למלחמה

ואליד ג'ומבלאט גם הכריז כי "לעולם לא יחזיר את המסוק" כי הוא מוכן "למלחמה נגד צבא לבנון".

ג'ומבלט אמר, כי האולטימטום שהציג ביום ה' הצבא הלבנוני בקשר עם החזרת המסוק הוא "פעולה מלחמתית". והוסיף "הם יכולים לעשות כל מה שעולה על דעתם, אנו מוכנים לנהל גם מלחמה".

המנהיג הדרוזי האשים את האחראים לענייני בטחון בלבנון ואת "כנופיתו של אמין ג'מאייל" כי הם אחראים ישירות לרציחתו של מי שהיה ראש ממשלת לבנון ראשיד כראמה נהרג ב־1 ביוני כאשר פצצה התפוצצה במסוק צבאי.

צבא לבנון כבר נקט צעד מסוים כאשר מנע כניסת אוניית משא לנמל המנוהל על ידי הדרוזים בשבת. שתי ספינות סיור עצרו את האוניה ואסרו עליה להכנס לנמל ז'ייה, במרחק 25 ק"מ דרומית מביירות.

צבא לבנון הטיל הסגר על חוף הים בקרבת הרי השוף שבשליטת הדרוזים החל משעות הבוקר המוקדמות של שבת.

כראמה, הטייס הדרוזי מהעיר עין זאלטה שבשוף, אמר כי ערק עם המסוק, מפני שצבא לבנון אינו מתייחס בצורה דומה לנוצרים ולדרוזים במדינה.

● משלחת דרוזית ביקרה אצל קולק

משלחת של נכבדים דרוזיים, ובראשם שייך ד'אמן קבלאן ובני משפחתו מבית גאן, ביקרו בעיריית ירושלים ביום ו' ונפגשו עם ראש העירייה, טדי קולק, לפי בקשתם.

שייך ד'אמן ציין כי המשלחת באה לברך את טדי על פועלו למען ירושלים ומדיניות הסובלנות והאחריות שהיא מגלה.

קרבות רחוב, עשרות הרוגים ופצועים בליל הסילבסטר

מכסיקו־סיטי. — 17 אנשים נהרגו ו־126 נפצעו במהלך חגיגות השנה החדשה במכסיקו כתוצאה משתייה מופרזת, תיגרות ידיים ותאונות דרכים על כך נמסר רשמית בבירת המדינה.

הכבאים נאלצו לכבות 26 שריפות ו־30 אלף שוטרים הועמדו במצב הכן כדי להבטיח את שלום התושבים בבירה וסביבותיה.

באיי הפיליפינים נהרגו 11 אנשים ולמעלה מ־1000 נפצעו בעיקר על ידי זיקוקי דינור.

כ־50 אלף אנשים חגגו את השנה החדשה בכיכר טרפלגר שבלונדון. במהלך חגיגות אלה נפצעו קל 117 אנשים והמשטרה עצרה 102 אנשים נוספים, מרביתם בגלל שיכרות.

בהיי וייקומב שבבריטניה התערבה המשטרה כדי להפסיק קרב רחוב שהתנהל בין צעירים שחורים ולבנים במהלך חגיגות ראש השנה. כ־100 צעירים פתחו בריצת אמוק במרכז העיר, בזזו חנות וניפצו שמשות לפני שהמשטרה הגיעה ודיכאה את המהומות.

באיטליה נפצעו קל כ־50 אנשים על ידי זיקוקי דינור בנאפולי וכ־20 ברומא. בפלרמו, שם נורו יריות שמחה באוויר, נהרגו שני אנשים שיצאו למרפסות בתיהם. ברחבי איטליה עלו מכוניות רבות בלהבות לאחר שנפגעו על ידי זיקוקי דינור.

בשוודיה דיווחה המשטרה על מעשי אלימות רבים מכשנה שעברה במהלך חגיגות ראש השנה. בהלסינגבורג שבדרום ניפצו 3000 צעירים חלונות ראווה של חנויות ולאחר מכן פתחו בקרבות רחוב ביניהם. (ע"ר ועי"צ)

המבורג, גרמניה המערבית. — זיקוקי דינור מעל נהר האלבה, שעל גדותיו חגגו 100 אלף איש את השנה החדשה. חוגגים רבים נהרגו ונפצעו מזיקוקים במהלך החגיגות ברחבי העולם (צילום: אי־פי)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תחלה
מכירת כרטיסים
לאופרה "פידליו"

תל־אביב,
היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים
מס' 5
רפאל פריהבק דה בורגוס
מנצח
יפים ברונפמן, פסנתרן
התכנית:
היידן – סימפוניה מס' 6
ברטוק – קונצ'רטו לתזמורת
איבר – "אסקל"
רספיגי – "אורני רומא"
סדרה א': יום ג' 5.1.88
סדרה ב': יום ד' 6.1.88
סדרה ג': יום ה' 7.1.88
סדרה ד': יום א' 10.1.88
סדרה ה': יום ב' 11.1.88

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה
מס' 3
רפאל פריהבק דה בורגוס
מנצח
יפים ברונפמן, פסנתרן
התכנית:
ביזה – סואיטה מתוך "כרמן"
סן־סנס – קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
אלבניז – סואיטה ספרדית
דה פאיה – קטעים מתוך "קסמי אהבה"
דה פאיה – ריקוד מתוך "החיים הקצרים"
צ'אבי – פרליוד
גראנדוס – נעימת ביניים מתוך האופרה "גוייסקאס"
חימנז – נעימת ביניים מתוך "נישואי לואיס אלונסו"
מוצ"ש 9.1.88

ירושלים,
בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים
מס' 2
רפאל פריהבק דה בורגוס
מנצח
התכנית:
היידן – סימפוניה מס' 6
איבר – "אסקל"
רספיגי – "אורני רומא"
יום ה' 14.1.88

מסוק של חה"א תקף עמדות של חיזבאללה שירו לעברו

מאת יהודה צור,
כתב "על המשמר"

מסוק של צה"ל שהיה אתמול בסיור שגרתי הותקף ברקטות אר.פי.ג'י. ואש מנשק קל. צוות המסוק השיב באש לעבר המחבלים והמשיך בסיורו.

התקרית אירעה באזור הכפר מיידון השוכן כ־3 ק"מ מצפון לגיזרה המזרחית בדרום לבנון. משרות צבאיים אמרו אתמול לכתבנו שאין שום אמת בידיעות שפורסמו ע"י סוכנויות זרות כאילו סייע צה"ל ע"י מסוקי תקיפה לפעולות צה"ל שהתנהלו באותה עת באזור. אתמול בשעות הבוקר, ביצע כוח צה"ל סריקות לאיתור מחבלים מצפון לרצועת הביטחון באזור כפר מיידון. במהלך הסריקות נפתחה לעבר אנשי צה"ל אש מנשק קל, מטבות אר.פי.ג'י ומקני מרגמה שנורו ע"י מחבלים שמצאו מסתור בשטח. כוחות צה"ל השיבו באש והסתערו על היורים אך המחבלים נמלטו. בתום הסריקות חזר כוח צה"ל לאזור הביטחון.

יש לציין שאזור הכפר מיידון ידוע כמשמש מסתור לאנשי חיזבאללה וארגוני שמאל לבנוניים אחרים אשר מהווים את רוב אוכלוסיית הכפר.

2 מסוקים

משטרת לבנון מסרה כי שני מסוקים השתתפו בשבת בתקיפת עמדות של חיזבאללה בצפון רצועת הביטחון, לפי שעה לא ידוע אם היו קרבנות.

המשטרה מציינת כי שני המסוקים מסוג "קוברה" ירו כמה טילי אוויר־קרקע ופתחו באש מקלעים כבדים על עמדות הסמוכים במיידון ועין אל תינה. היריות נמשכו כשעתיים.

במקביל הפגיזה הארטילריה הכבדה של ישראל והמוצבת ברצועת הבטחון באזור עיון את האזורים שבסמיכות תקפו המסוקים, נאמר בהודעת המשטרה.

אנשי חיזבאללה, שעמם התקשר כתב סוכנות הידיעות הצרפתית, נשאלו, אישרו כי אכן התנהלה פעולה מעין זו.

תושבי תרשיחא: ראש המועצה בוחבוט — גזעני; ויצמן: אתם צודקים

מאת יהודה צור

השר עזר ויצמן כתב במכתב ששלח לתושבי תרשיחא, בעקבות טענותיהם שראש המועצה שלמה בוחבוט הוא גזעני, כי אכן כך הוא, וראש המועצה — גזעני.

ב־26 בנובמבר שלחו חברי ועדה ציבורית מתרשיחא לשר ויצמן בו הם מצטטים מהתבטאויותיו של שלמה בוחבוט, שהושמעו ב־5 בנובמבר ובהם הוא הזהיר מפני ערביי ישראל.

במכתב אומרים חברי הוועדה "לדעתנו, דבריו של בוחבוט מריחים ריח גזעני. מקומו של בוחבוט יכירו בחברה גזענית של כהנא ודומיו". בסוף המכתב אומרים חברי הוועדה: "מר ויצמן, שנה לפני הבחירות, עם חברים כאלה לא הולכים לבחירות".

ב־13 בדצמבר, קיבלו חברי הוועדה מכתב חתום ע"י מיכל הורש, עוזרת השר, אשר כותבת "אנו מצטערים על עיכוב במתן תשובה. השר קרא בעיון את מכתבכם ומתמצת במילה אחת את הנושא "אתם צודקים".

שלמה בוחבוט עמד במקום החמישי ברשימת "יחד" לכנסת — רשימתו של ויצמן.

אתמול אי אפשר היה לקבל את תגובתו של שלמה בוחבוט נמסר שהוא שוהה בצרפת.

רייגן וגורבאצ'וב: 1988 — שנת צימצום החימוש

מאת דליה רפאל, כתבת "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — נשיא ארה"ב רונאלד רייגן ומנהיג בריה"מ מיכאל גורבאצ'וב הכריזו שלשום על החלטתם הנחושה לפעול למען השכנת שלום בעולם ב־1988, בעיקר על־ידי הגברת המאמצים לצמצום הנשק הגרעיני.

באיגרות־ברכה לרגל השנה החדשה, ששודרו ונכנית בארה"ב ובבריה"מ, הצהירו שני המנהיגים, כי הצעדים שנעשו למען פירוק הנשק ולהעמקת ההבנה ההדדית ב־1987 יימשכו גם ב־1988.

גורבאצ'וב הביע תקווה להרחבת ההסכמים לצמצום הנשק הגרעיני והצהיר על נכונותו "לטפל ללא דיחוי גם בבעיית צמצום הכוחות הצבאיים הקונבנציונליים באירופה". כן הביע תקווה להמשך יחסי האמון וההבנה ההדדית בין ארה"ב לבריה"מ.

המנהיג הסובייטי הכריז על המשך מדיניות הפרסטרויקה והדמוקרטיזציה והדגיש, כי "בשנה זו ובשנים שאחריה יחולו שינויים יסודיים בארצנו".

כמו עמיתו הסובייטי שיבח גם רייגן את ההסכם לצמצום הנשק הגרעיני שנחתם לאחרונה ביניהם ואמר, כי הוא נחוש בדעתו להגיע להסכמים נוספים. עם זאת הטעים, שאין להעלות על הדעת נטישת יוזמת ההגנה האסטרטגית המכונה "מלחמת הכוכבים".

כלכלן סובייטי: השמרנים מנסים לחנוק המהפכה

מוסקווה. — אחד מבין התומכים הראשיים של תוכנית הרפורמות של מיכאיל גורבאצ'וב השמיע דברי אזהרה נגד השמרנים המתנגדים לתוכנית, והאשים אותם בנסיון "לחנוק את המהפכה".

ניקולאי שמלב, פרופסור לכלכלה באוניברסיטת מוסקווה, פרסם מאמר בשבועון "מוסקבו ניוז" ובו הוא מציין כי כל מהפכה חייבת להיזהר מפני שתי סכנות: "קיימת הסכנה של אוונגרדיזם, של ריצה הפרות־שעם קדימה, והסכנה של שמרנות, המוצאת את ביטויה בהתנגדות גלויה תוך הצללת כוונה שעבר עליהם הכלח או תוך נסיון לחנוק את המהפכה בכרים, בצורה הדרגתית".

עוד כותב שמלב, שהתופעה של "אוונגרדיזם" זכתה לביטוי כאות "בעקבות ההתרחשויות הדרמטיות בארגון המפלגתי במוסקווה". הוא התכוון לפיטוריו בחודש שעבר של אחד מראשי תומכי הרפורמות בוריס ילצין מתפקידו כמנהיג המפלגה הקומוניסטית במוסקווה, לאחר שתקף בחריפות יסודות שמרניים, אותם האשים בבלימת הרפורמות.

הפרופסור לכלכלה מציין, כי השמרנות אוגרת כוח והוא חושש שלא מעריכים כראוי סכנה זו. הוא מזהיר שהתוכנית להעביר 60 אחוז מהמפעלים הממלכתיים לעסקים המממנים את עצמם עלולה להיכשל אם ימשיכו להשתמש בשיטות הישנות. (ע"ר)

בריטניה נהגה לשמור בסוד תאונות גרעיניות

לונדון. — הסתרת פרטים על התאונה הגרעינית השניה בחומרתה שאירעה אי־פעם על פני כדור הארץ, שהתלקחה בדליקה שפרצה ב־1957 במפעל גרעיני "ווינדסקייל" בצפון־מערב בריטניה, עוררה ביקורת חריפה הן מצד ממשלת אירלנד והן מצד האופוזיציה בבריטניה.

על־פי מסמכים ממשלתיים מסווגים, ששוחררו לפרסום ביום ו' בתום תקופה של 30 שנה, נגלה כי ראש ממשלת בריטניה הרולד מקמילן גנז את הדו"ח השלם על הדליקה, שכלל פרטים על תקלות טכניות חמורות.

ממשלת אירלנד חזרה ותבעה ביום ו' סגירתו של המפעל, המשמש עתה לעיבוד מחדש של פסולת גרעינית, שכונה גם לשם חדש "סלאפילד", שכן חוששים כי פסולתו מזהמת את הים האירי.

שר האנרגיה של אירלנד, ריי ברק, אמר בנאום שהשמיע בדבלין, כי הגילויים החדשים מוכיחים כי המפעל מהווה סכנה מתמדת לתושבי אירלנד.

חבר בית־הנבחרים הבריטי מטעם המפלגה השמרנית, ריצ'רד שפרד, הטעים כי מסע להחזקת המידע מן הציבור נמשך, ואמר כי מקמילן הטעה את הציבור כשאמר כי המצב היה בשליטה מלאה.

מי שהיה שר לאנרגיה מטעם מפלגת הלייבור, טוני בן, אמר, כי מקרים דומים נשמרו בסוד, והוסיף כי במהלך 25 השנים האחרונות התאונות הגרעיניות לא שוחררו לפרסום. (ע"ר, ע"ש)

מועמד לגירוש

„אני עלול להעלם באופן פתאומי. היישר ללבנון, בלי משפט ובלי צדק, ולהיהפך לעוד נעצר" ■ מונולוג פלשתיני

מאת שלמה סלוצקי

נקרא לו ג׳עבר. צעיר בשנות ה־20, תושב רצועת־עזה, פעיל באיגודים המקצועיים, כבר הספיק להכיר מעצרים בשנות ילדותו הלא רחוקה, תקופת מאסר על פעילות פוליטית, לא חבלנית, בעת הגלייתם של כמה מקרוביו. תומך בטיסמה „שתי מדינות לשני עמים" ואומר שהוא מייצג בזאת את רובה של האוכלוסייה הפלשתינית, כולל האירגונים הנקראים „קיצוניים" בלשון העיתונאות הישראלית. מרגיש מועמד — בעצמו — לגירוש.

„כשאדם מחליט להקריב את עצמו למען עמו, הוא יודע שמדובר בסכנת־חיים — ורוב ההרוגים הפלשתינים באירועים האחרונים הם הוכחה לכך — סכנה של מאסר ועינויים ואפילו גירוש. ומכאן שהגירוש איננו מרתיע, ואולי להיפך. אבל גירוש הוא הדבר הנורא ביותר מכל הבחינות ולכל הצדדים. כשמרחיקים אדם מהמולדת שלו, ממשפחתו ומכריו. אני לא מבין איך פוליטיקאי כמו רבין יכול להתנגד בכך שעשה שימוש בחוקים שמנוסח בנין שלכם אמר עליהם שהם חוקים נאציים. אני מאוד חושש, שכאשר יירגעו מעט הרוחות בעולם, רבין יבצע את איומיו ויגרש פלשתינים רבים מהשטחים, שהרי כהנא ו„התחייה" מדברים על טראנספר, ורבין מבצע אותו הלכה למעשה.

„אתה שואל אם הגירוש איננו עונש מרתיע. ואני אומר, שהוא רק מקצין את העימות ואת העויינות. למשפחה של מגורש, רק השינאה לישראל ולישראלים נותרת לרפואה. וכבר היו מקרים לא מעטים של אנשים שגורשו על פעילות פוליטית טהורה, וחזרו לאחר־מכן נושאים נשק בתוליה של אחד האירגונים הלוחמים. ובכלל, הממשלה שלכם, שקוראת לעצמה „דמוקרטית", מעדיפה לגרש דווקא לא את המסיתים ואת מי שפועלים באירגונים ונושאים נשק, אלא דווקא את מי שפועלים על פי חוק, את מי שפעילים באגודות ההתנדבותיות, ובעיקר באיגודים המקצועיים. כי הממשלה הישראלית מפחדת יותר מהפעולה העצמית המאורגנת, מאשר מפעולות של אותם אירגונים לוחמים, שאתם קוראים להם מחבלים. לא במקרה כוחות הבטחון פרצו בכוח פעמים רבות לאיגודים מקצועיים מסויימים בשטחים, שברו שולחנות וכיסאות, החרימו ציוד ומסמכים, אבל לא מצאו ואף הטתה מפליל. הכוונה הישראלית להפחיד את הפלשתינים מהתארגנות פוליטית, רק מביאה אותנו, הפלשתינים, לתמיכה באירגונים הקיצוניים. אתם מגרשים היום יו״ר אגודת סטודנטים ובמקומו בא יו״ר אחר מכיתה נמוכה יותר, ואתם ממשיכים לגרש. עד איפה תגיעו, עד לגן הילדים?

„אתה שואל על פנייה לבג״צ ועל הזכות לערעור. אבל על איזה חיפוש צדק אתה מדבר? כאשר בכל הערכאות מגיע הרגע שהתביעה הצבאית מציגה בפני השופט הצבאי מסמכים מהשב״כ — אפילו שהשב״כ שלכם כבר הוכיח בקבנתיים האחרונות את „מהימנותו" — השופט יצא החוצה לקרוא את החומר, ויפסוק אחר־כך על בסיס דברים שאפילו לסניגורו של הנאשם לא ניתנת אפשרות לעיין בהם?

„אתה יודע, ראיתי לפני שנה את הסרט הארגנטיני „הסיפור האמיתי", יחד עם חברים ישראלים. תאמין לי, שיצאתי עם דמעות בעיניים. זהו פשוט הסיפור האמיתי שלנו. בסרט ההוא מראים אנשים שמתמסים את בניהם שנחטפו ונרצחו בלי משפט. וכאן אתם מגרשים אותנו, בלי משפט ובלי שתהיה אפשרות אמיתית לערעור. האשה בסרט ההוא ביקשה והתחננה, לא שישחררו את בנה, אלא שישפטו אותו אם עשה משהו רע. אני חי כל חיי עם ההרגשה שבכל אני עלול להעלם מכאן באופן פתאומי, במקום היישר ללבנון, ואהפוך כמוהם לעוד נעדר, בלי משפט ובלי צדק".

בית־המשפט הצבאי בשכם, שבוע שעבר (צילום: מיכאל קרמר)

מביך, כואב וסבוך

אמנת ז׳נבה אוסרת גירוש אזרחים ממדינתם. בג״ץ: גירוש לצורכי ביטחון וסדר אינו סותר את החוק הבינלאומי. דינשטיין: תושבי השטחים הם אזרחים ירדניים והעברתם לירדן אינה גירוש

מאת חנה איש־הורוביץ

אתר האמצעים שצה״ל הודיע כי יינקוט לאחר גל המהומות האחרון בשטחים, הוא גירושם של השודים ההסתה, אל מחוץ לגבולות ישראל. גירוש איננו פעולת ענישה, אלא צעד מינהלי, ולשם הפעלתו אין צורך לפנות לבית־משפט. המוסמכים להורות על גירוש הם מפקדי כוחות צה״ל בשטחים. סמכותם זאת של המפקדים נובעת מתקנות ההגנה (שעת חירום) משנת 1945, שחוקקו הבריטים.

כמו לכל פעולה המבוצעת על־ידי רשות שלטונית ישראלית, גם פעולות גירוש נתונות לפיקוח בג״ץ. גירוש איננו יכול להיות שרירותי, ומותר לנקוט אותו רק כאשר יש הוכחות מוצקות, כי הוא נעשה לצורך שמירת הבטחון והסדר הציבורי. לפני שמפקד כוחות צה״ל תותם על צו גירוש, מערכת בקרה משפטית בוחנת את החומר הנוגע לאדם שאותו מבקשים לגרש, כדי לוודא קיומן של הנסיבות המאפשרות להוציא את הצו. גם לאחר שצו הגירוש נחתם, זכאי מי שהצו מתייחס אליו, לערור עליו. שלב הערר הראשון הוא לוועדה של משפטנים, המייעצת למפקד הצבאי, אם דחתה הוועדה את הערר, או שהמפקד לא קיבל את המלצתה לבטל את הצו, רשאי המגורש לפנות לבית־הדין הגבוה לצדק. בג״ץ בוחן את החומר העובדתי בקפדנות ואף הוא מוסמך כמובן לבטל את הצו. בפועל, עד כה ביטל בג״ץ צווי גירוש, רק כאשר שוכנע, שנשקפת סכנת חיים למגורש, במקום שאליו מבקשים לגרש אותו.

מה שבע החוק הבינלאומי בעניין זה? אמנת ז׳נבה אוסרת גירושם של אזרחים ממדינתם. לפי דעות שונות, אין הוראה זאת של האמנה חלה על צווי הגירוש שמדובר בהם. לדעת בג״ץ, גירוש לצורכי ביטחון וסדר ציבורי, איננו סותר את החוק הבינלאומי. גם ועדת בג״ץ לנראה שבדקה את שיטות הפעולה של השב״כ, הסכימה כי במקרים מיוחדים ניתן להיזקק לגירוש מעבר לגבול, שגריר ישראל באו״ם, בנימין נתניהו, מסביר, כי ההוראה של אמנת ז׳נבה נקבעת בשעתה על רקע

„טראנספרים" של אוכלוסיות שלימות, שבוצעו במלחמת העולם השנייה, ואין להחיל אותה על גירושם של מפירי סדר בודדים. לדעת פרופסור יורם דינשטיין, האמנה אכן אוסרת גירוש אזרחים, גם ממדינתם, אבל מאחר שתושבי השטחים הם אזרחים ירדניים, אין העברתם לירדן נחשבת לגירוש, על פי ההגדרה של האמנה, כי הם מעוברים למדינה־האם שלהם. בעיה מיוחדת מתעוררת לגבי תושבי רצועת עזה, שאינם אזרחיה של אף מדינה, ולכן אי־אפשר לגרשם לשום מקום. רק אם מישהו מתושבי הרצועה הוא אזרח של מדינה ערבית כלשהי, ניתן לגרשו אליה.

הגירוש כאמור, נעשה ללא משפט, ומתייחס לגורמים שנחשבים למסיתים ומעוררי מהומות. את הציבור הגדול של מפירי סדר שנעצרו בגל המהומות האחרון, העדיף צה״ל, ובצדק, להעמיד לדין בפני בתי־דין צבאיים. אבל צה״ל הודיע, כי המשפטים יתנהלו „במהירות", ונודעים שונים, חלקם בכנות וחלקם מתוך רצון להפיק רווח תעמולתי, התריעו מפני „צדק בזק". הפרקליט הצבאי הראשי, ת״אל אמנון סטרשנוב, כינס את הכתבים הצבאיים והודיע, כי הפרקליטות מסמלת במשפטים עליה החוק ועליה הנוהל ... והטיפול המהיר במשפטים החלים באיזור ... משמעו ייעילות בזמנן עדים, שעות עבודה נוספות של תובעים ושל שופטים וגיוס נרחב של משפטנים השייכים לכוחות המילואים של הפרקליטות.

עבור כמה ימים של שטיפה, כהם נכחו נציגי הצלב האדום, השגרירות האמריקנית, התקשורת העולמית והתקשורת הישראלית, הרוחות נרגעו. נראה כי הפרקליטות עמדה בדיבורה. נאשמים שביקשו לבמור באשמת משפטם נדחה לצורך הבאת ראיות, מי שביקש להיות מיוצג על־ידי עורך־דין, הדבר התאפשר לו, אף כי לפי החוק הישראלי בעבירה מסוג של ידוי אבנים, אין חובה ביצוג על־ידי סניגור, והנאשם יכול לטעון לעצמו. רק מי שהורה באשמת משפטו ... במקום והוא נדון לעונשים לא קלים.

פרקליט ערבי, המייצג כמה מהנאשמים בהפרות סדר ובידויי אבנים מתלונן, כי עד תום ההליכים נתונים הנאשמים במעצר, לדבריו, יש כאלה המעדיפים להודות באשמה ולהתחיל בריצוי עונשם, בהנחה שתקופת המאסר שתוטל עליהם תהיה קצרה מהמעצר, שעלול להתמשך לתקופה בלתי ידועה. „זה אכזורה, שעוצרים נער עד סיום ההליכים", טוען הפרקליט.

אלי אכזורה, ואולי, כדברי אלי ויזל: „בעיה מביכה, כואבת וסבוכה".

הליך מהיר

„עד מתי יימשך עיוות הדין", שואל עו״ד דרוויש נאסר, המגן על עצורים מהשטחים. „הגירוש זה דבר נורא"

מאת חיים מרגלית

„אסור לגרש אדם ממולדתו ואדמתו — כך נכתב באמנה בינלאומית שהתקבלה מזינבה בשנת 1949" — אומר העורך־דין דרוויש נאסר, מירושלים, העוסק עתה בהגנת על עצורי ההפגנות בשטחים. דרוויש מזכיר, כי באותה השנה קיבלה גם מדינת ישראל את דברי האמנה, אך מאז 1967 היא נשכחה מהשלטונות, ולצערו הרב היא נשכחה גם על־ידי בית־המשפט העליון, המשמש כשומר לחוק, משפט הצדק במדינה.

עורך־דין נאסר, יליד סוריה, בן 45, סיים לימודי משפטים בשלוחה של האוניברסיטה העברית בתל־אביב. עתה במשרדו בירושלים הוא מספר, כי הוא מגן על אחד העצורים מעזה. יש סכנה, אומר עו״ד נאסר, שאולי יגרשו אותו. לאן הוא אינו אזרח מצרי, לא אזרח ישראל ולא אזרח של שום מדינה אחרת. „לאן יכולים לגרש אותו זה הרי דבר נורא".

רבין גירש לדרום לבנון וכבר סיכן את חייהם של המגורשים, שניתנו במתנה ל„שכירי חיל" המתגוננים שם. „שכירי חרב" מגדיר עו״ד נאסר את כל הכנופיות הסורות המיליות המסתובבות בדרום לבנון.

נאסר מזכיר, כי בשנת 1966 ביטל שר המשפטים דאז, עו״ד שמואל תמיר ז״ל, את צו הגירוש לגבי כל אזרחי ישראל, כולל תושבי ירושלים המזרחית, שסופחה למדינה. תמיר עצמו, הוא מזכיר, גורש בשנת 1946 לפני כן שהוגלו על־ידי הבריטים, יחד עם מסקרי אצ״ל ולח״י, לגלות בליאה בקניה. כנראה שתמיר היה רגיש לגזירות הצער ולכן ביטל את החוק. מה הבל שחוק זה עודנו קיים במדינה כאוזת, כמי שמדינת ישראל מכנה את עצמה.

„לדעת נאסר, מביך היה לראות, כי יצחק שמיר, שסבל מהגירוש, ידאג שאחרים לא יגורשו. אך אולי זאת אשליה לצפות מראש הממשלה שמיר, שיהיה רגיש לסבל הערבים, הוא אומר. הסבל, מוסיף עו״ד נאסר, הוא למנות חלקם של העצורים והסובלים הערביים, והכלאים שהם למחלותיהם בנפות מעצר, במכלאות או בבתי־כלא. את כל אלה דנים בקיצור הפרים בצע. אם בא צעיר שהוא ומודה באשמה שהיה אבן, השופט, במקום לבחון, כמשקל, מה קרה, באיזו תנאים הוא נעצר, פוסק מייד מאסר למספר חודשים וקנס. אם הצעיר אינו מודה באשמה, במקום לבדוק מדוע אינו מודה ומה קרה באמת, הוא נשלח בחזרה למקום שממנו הובא. בבוא היום, ומי יודע מתי יהיה אותו יום, הוא מוחזר לבית משפט. עורך־דין נאסר מספר, כי נסיון העבר מראה שעצור כזה, שלא הודה, כאשר הוא מובא למשפט,

השופט פוסק לו מאסר לאותם ימים שכבר ישב בכלא, ומשחרר אותו. השופט אינו טורח לבדוק מה הסבל שנגרם לעציר, שלרוב הוא צעיר, והאם הפסיד לימודים ומה הנזק שנגרם לבני משפחתו שהתרוצצו לבקרו במעצר. איש אינו מתעניין בו. וכל זה אכזורי נורא, שהרי מדובר בעבירה, שבמקרים המשפטי הוא מגוחכת ביותר — הפרת סדר. כשמאשר הסדר הוא יהודי — ואלה מעשים שלהיות בשכונות ירושלמיות — משחררים אותו בקרבנות. קיימת דוגמה נראה יותר אותו מורה, מתנחל מגוש קטיף, שירה בתלמידה ערבייה בגבה והרג אותה, בבית־המשפט התחוזי בבאר־שבע הוא שוחרר עד למשפט. והנשיא גירון בבית־המשפט העליון, שאישר את החלטת השופט המחוזי. כנגד דוגמה זאת, שעוצרת לשפיים, עוצרים נערים שחשוד בזרקת אבן של זריקת אבנים, כאשר בכל ההפגנות ובכל האירועים שקרו בנירה הממשלתית והכנסת שום לא נגע בצעיר ערבי אף לא איש אחד מכוחות הביטחון.

„עד מתי יימשך עיוות הדין", שואל עורך־דין דרוויש נאסר, חבר הנהלת ועמותה לזכויות האזרח בישראל, חבר הוועדה לשלום ישראלי־פלסטיני, עד מתי יהיו דוב אזרחי ישראל אדישים לסבל האוכלוסיה הערבית. במיוחד תמוה לו הדבר כאשר יהודים סבלו רגשות כל כך עמוקה לסבל בני עמם בבריה״מ ובאתיופיה.

על היום

3.1.88

איתותים של מתינות

האם ישכיל אש״ף ליישם את לקחי „מלחמת־אוקטובר" של סאדאת?

מאת אורי הורוביץ

הפילוסוף היהודי הצרפתי הנודע ראמון ארון קבע בתחילת שנות ה־70, כי עד שלא יוחזר כבודם של הערבים על־ידי ניצחון, לא ישובו למו״מ עם ישראל כדי לכרות שלום. מאדאת, הנשיא המצרי, גם אם לא היה תמיד של ארון, הוכיח שתיאוריות פילוסופיות לא נדונו בתכריח להעלות אבק ב...ארון. אחרי מה שנראה בעיני העולם כהישג — צליחת תעלת סואץ והריסת צה״ל ממעוזיו — הוא החל בתהליך מדיני שטופו חתימת הסכמי השלום.

האם גם אש״ף צועד כאותו מסלול?

מה שהתרחש בשטחים בדצמבר הוא במידה מסויימת יום־כיפורים לגבי אש״ף, אמנם ההשוואה בין יום־הכיפורים הגדול ב־73 לבין המהומות שלא היה להן תקדים בשטחים מאז 67 אינה מדויקת, ואין מדובר בנצחונות צבאיים, אולם לפחות בעולם הערבי ובעולם בכלל, מייחסים את המהומות לאש״ף. האמת ההיסטורית, לפיה לא הארגון הצית את הבערה, אינה רלוונטית. כדי־עבר, חשוב מה שמאמין הארגון ומה שמאמינים אלה התומכים בו. בהנחה שאש״ף אכן מאמין בכנות שהוא יצא כשידו „על העליונה" בעימות עם צה״ל במהלך שבועיים של תקריות. אש״ף היה זקוק לניצחון זה כאוויר לנשימה. בפיסגה הערבית ברבת עמון, ירדן גנבה לארגון את ההצגה, וערפאת אישית הרגיש לא־רצוי בירדן. והנה, בכת־אחת נשכחה ירדן הנלחמת לייצג את הנושא הפלשתיני ואת השאיפה להחזיר את הגדה המערבית לרשותה, ואש״ף חזר להיות בעל־הבית.

בנצחונות למראית־עין של אש״ף יש פאראדוקס. דווקא ההרגשה שהוא לא נדחק לפינה ועליו להפעיל כוח כדי לחזור לבמה הפוליטית — דווקא תחושה כזו עשויה לאפשר לאש״ף כושר תמרון רב יותר ואולי אף „הגמשה" בתהליך המדיני. לתיזה זו כבר יש רמזים ראשונים: למרות שבעבר נדחה הרעיון של הקמת ממשלה גולה, חזר הוועד הפועל של אש״ף ודן בו. אמנם לא הוחלט דבר גם הפעם — אך בראש יוזמת הפירסום עמדו דוברים של הארגון ויאסר ערפאת עצמו, שדיברו על „בחינה משפטית", הקמת „ועדה מיוחדת", „התייעצות עם ממשלות אירופיות ועם שגרירים ערבים בקהיר." העלאת נושא הממשלה הגולה מחדש היא איתות ברור של הצגת מתינות מצד אש״ף, אפילו נעשה הדבר כתכסיס פוליטי מובהק כלפי דעת הקהל בעולם המערבי.

הזרוע המשולבת והזרוע המכוסה

אש״ף לא הקים עד עצם היום הזה „ממשלה גולה", משום שהיו לו סיבות טובות לכך, שעיקרן הגבלות על הארגון בכל הנוגע למאבק המזוין בישראל והצורך להתנהג על־פי אמות־מידה בינלאומיות מקובלות, כולל לחץ מוגבר להכיר במדינת ישראל. דחיית הרעיון קשורה, כמובן, גם בבעיות מורכבות ביחסים בתוך הארגון — מאבק בין פלגים אידיאולוגיים ובמיוחד חוסר הרצון לחדש את היחסים בין אש״ף לסוריה ויחדן — המתנגדות לרעיון זה.

איתות אחר של מתינות מוצאים בימים אלה בשיפור היחסים עם מצרים. נראה שהמהומות בשטחים האיצו תהליך זה. אש״ף לבחון את היחסים הללו מזווית פסימית: אש״ף חוזר וטוען, כי מטרתו להשיב את מצרים לחיק העולם הערבי כדי שתתפוס את מקומה ההיסטורי כמנהיגה במאבק נגד ישראל. אולם מצרים היא זאת שחתמה על הסכם השלום עם ישראל והיוזמה לחידוש היחסים עם אש״ף הנילוס באה בלית ברירה, אחרי שהארגון סולק מסוריה ומלבנון. ככל הנראה, מצרים היא זו שמנסה להביא למיתון בעמדת אש״ף והיה זה ערפאת שהצהיר בקהיר על סיום הפעלת טרור, ולא בכדי השמיע זאת בקהיר. הוא שילם מטבע של מתינות שהב למצרים.

(המשך מעמוד 11)

כיבוש על ימין ועל שמאל

אמנם יש אנשי שמאל נאורים, רגישים ובעלי מצפון רבים, המשרתים בשטחים. אך כאשר המון מסתער על חיילים המסיירים במחנה פליטים, תגובות החיילים יהיו דומות, אם הם אנשי שמאל או ימין

מאת ג׳וני גל

סביר להניח שהאירועים האחרונים בגדה ובעזה ניפצו שורה של מיתוסים שטופחו במדינת ישראל במהלך עשרים שנות הכיבוש. באותו קבין של הנחות מסולפות ניתן לכלול, למשל, את מיתוס „המיעוט הלאומני לעומת הרוב הדומם שאינו מתעניין בפוליטיקה". מיתוס זה, שטען כי אלה שפועלים נגד כוחות הבטחון אינם אלא מיעוט מבוטל בקרב תושבי השטחים, נרמס תחת רגליהם של אלפי, ואולי עשרות אלפי, המפגינים הפלשתינים שצעדו ברחובות בלאטה, עזה וג׳באליה.

אל רשימת המיתוסים שנופצו ניתן גם להוסיף את מיתוס „הכיבוש הנאור". על מיתוס זה, נהגו ראשי ממשלה, חברי כנסת ומושלים למיניהם להתהדר בתרומה הישראלית המשמעותית להעלאת רמת חייהם של תושבי השטחים. אולם מסתבר, שהשיפורים ברשת הכבישים, הרחבת מערכת החינוך וייעוץ חקלאי אינם יכולים לבוא במקום זכויות פוליטיות בסיסיות. מסתבר, למורת רוחם של ראשי המינהל האזרחי והצבאי בשטחים, שתושבי הגדה ועזה לא הלכו שבי אחר מיתוס זה כפי שקרה אצל חלק מהציבור בישראל.

כואב במיוחד

אולם נראה, שמתוך כל המיתוסים שנופצו, אחד נגע יותר לליבנו כאנשי שמאל וניפוצו כואב במיוחד. זה מפני שבניגוד לרבים אחרים במדינת ישראל, אנחנו לא האמנו לרבים מהמיתוסים. עם זאת, למיתוס אחד אכן האמנו. הוא מיתוס „הכובש הנאור". מיתוס זה טען בעקשנות מפתיעה, שיש חיה המכונה „כובש נאור". למרות שהוא נראה כמו כל כובש אחר, לובש מדי צבא, מחזיק ברובה ומדבר עברית, הוא בעצם חיה שונה. הוא הומניסט, איש שמאל הדוגל באחוות עמים ובזכויות הפלשתינים. עם זאת, הוא משרת בשטחים מפני שזו חובתו האזרחית.

מיתוס זה אכן שונה משאר המיתוסים הקשורים בכיבוש. הוא היה נחלתם הבלעדית של אנשי מחנה השלום. הוא לא עניין במיוחד את שאר עם־ישראל, זאת מהסיבה הפשוטה, שרובם של החיילים המשרתים בשטחים אינם חייבים להתמודד עם „קונפליקטים מוסריים" המעמידים את תובת השירות הצבאי מול ההזדהות המצפונית עם מצוקתו של עם כבוש. השירות בשטחים נתפס, במידה זו או אחרת, כסוג נוסף של שירות צבאי עם הטוב והרע שבו.

מיתוס „הכובש הנאור" הפך פופולרי מאוד בקירבנו בכל פעם שעלו וצצו קבוצות של צעירים לפני הגיוס או חיילי מילואים שסרבו לשרת בשטחים (או בלבנון). כך היה הדבר גם כאשר נידון מכתבם של השמיניסטים לפני מספר חודשים. לפי מיתוס זה, הצדקנו שירות בשטחים בטענה „שעדיף שאנחנו נהיה שם ולא הם". במלים אחרות, עדיף שאיש שמאל בעל רגש הומני ומעצורים מצפוניים יהיה זה שיתמודד עם אוכלוסיה אזרחית בשטחים מאשר איש ימין חסר רגישות ומעצורים. חייל איש שמאל, לפי מיתוס זה, יימנע משימוש מיותר בכוח ומניצול לרעה של מעמדו כשולט במצוק שבינו לבין האוכלוסיה האזרחית. עליכן, עדיף שהכובשים יהיו אנשי שמאל מאשר אנשי ימין.

גם זה הכזיב

אולם כדרכם של מיתוסים, גם זה הכזיב. מספר הנפגעים במהומות האחרונות והדרך שבהן הושב הסדר על כנו מקשים מאוד על ההנחה שהיתה לאנשי השמאל (שבוודאי שירתו באותה עת בשטחים) השפעה כלשהי על מהלך האירועים.

אני, בכל אופן, מסרב להאמין שבקרב אלה של אנשי שמאל נהרגו רק 13 פלשתינים ולא מספר גדול עוד יותר. תוצאות המרי האזרחי בשטחים והטיפול הצבאי בו צריכים ללמד אותנו שאין כובש נאור. אמנם, יש אנשי שמאל נאורים, רגישים ובעלי מצפון רבים, המשרתים בשטחים. אלא שאין זה חשוב במיוחד היום. מי מחזיק ברובה או באלה כאשר המון מסתער על קבוצת חיילים המסיירים בסימטאות מחנה פליטים. תגובות החיילים יהיו דומות אם הם אנשי שמאל או ימין.

התנהגותם של חיילים במצבים של כיבוש הם תוצאה ישירה של עוצמת ההתנגדות והמדיניות המנחה את תגובות כוחות הביטחון להתנגדות זו. אלה הם תהליכים שאיש שמאל בשטח אינו שולט בהם. לעמדותיו הפוליטיות והשקפת־עולמו של חייל השפעה שולית על התנהגותו והתנהגות חבריו באותם מצבים. בסופו של דבר, הוא שותף בדיבורו, על מאפייניו, מפני שהוא חייל, המשלא משימה, ושואף להגן על חייו וחיי חבריו.

אנו, אנשי השמאל, נצטרך כנראה ללמוד לחיות עם מסקנה עגומה זו כל עוד הכיבוש. נצטרך לחפש דרכים אחרות את הדילמות המוסריות העומדות בפנינו כאשר אנחנו נקראים לשרת בשטחים. מיתוס „הכובש הנאור" הלך ונעלם לו.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמוד זה: עמוד חמנים: ...

דרום־אפריקה כבר כאן

מאת אריה פלגי

כאשר שמעתי מפי הרמטכ״ל, שצה״ל החליט על עיבוד תבנית הדרכה לכל החיילים על פעולות שיטור בשטחים, הבנתי שדרום אפריקה הגיעה אלינו. לא בהיחבא, לא בעקיפין, לא על בהונות הרגליים, לא במחתרת, לא אל אחורים מאחנו אלא בדרך השער הראשי, אל כולנו. היא מרשומה יד ואנחנו, באין ברירה (מנחה מקודש), נלחץ אותה. שלום דרום אפריקה. ברכתנו מאופקת אבל מחוייבת המציאות.

אין לי טענות נגד דן שומרון. הוא אחראי על פעילות צה״ל. הוא ממונה על כך שהפעילות הזאת תהיה יעילה, מעורבנת, מוחצת, נתגבר, שנפתחה חזית חדשה, ששמה „הפרות־סדר־המוניות־בשטחים". הרגעת החזית הנאת הוטלה על צה״ל. צה״ל חייב להכשיר את עצמו לכך. שיש הקוראים להפרות סדר האלה התקוממות עממית או מרי אזרחי, זה לא עניינו של הצבא, בשביל זה קיימים פוליטיקאים, עתונאים ובלשנים. תפקידו של צה״ל להעריך את המצב ולהתכונן בהתאם. לא יותר גמגומים על הופתענו לא־הופתענו, לא יותר איחור של שעות או ימים בהתגבור הכוחות. כל חייל יהיה מאומן לפעולות שיטור, בטיפול באלות, בשימוש בכדורי גומי, כגז מדמיע, ובכלל השאר. צה״ל „תפר את הבעיה" ומצא פתרון.

כורח המציאות, יש להדגיש, כמו המכשרת „מיתקני כליאה" והגירושים, שלא יהיו המוניים. כמובן לא. האיש לא אשם בכך שבלעו קוראים לכך דפורטציה ושלמילה זאת יש צליל נורא לכל מי שהיה „שם", בשטחים הרווקים הרחוקים לפני עשרות שנים. דמיון במינוח אינו מבטל את כורח המציאות.

★

הצרה היא, שהחיילים, כלומר כולנו, בנינו, צעירינו, כאשר יתרגלו את פעולות השיטור האלה, יספגו ביחד אתן גם כלל גדול, בסיסי, ארץ ישראלי חדש והוא, שחיינו כאן לא מובטחים בלי שיטור ודיכוי. לא רק נגד פושעים — לשם כך קיימת המשטרה, לא רק נגד מפירי סדר וחומני מוח — כזה עוסק מג״ב, אלא נגד המונים אזרחיים עויינים. אין משמעות אחרת להכשרת כל החיילים לתפקידים החדשים. לא רק צבא הגנה לישראל אלא גם צבא לשיטור בשטחים. או — וזה אותו הדבר — השיטור נגד המונים הוא חלק מהגנתנו.

מכוונות הגנתנו הבלתי אמצעית זה בסדר גמור אבל המשמעות לטווח הארוך היא השפעה על עיצוב אופיים ובמבנה נפשותיהם של הדורות הבאים — וגם של הקיימים — וזוהי דרום אפריקה. לא להלכה — למעשה. לא במתכוון — בהסח הדעת. יש אויב חדש: תושבי השטחים. לא רק אלה הפועלים נגדנו, לא רק המחבלים ו„המסיתים" אלא — בפוטנציה — כולם. על כל פנים המונים רבים. כי אחרת מדוע צריך כל חייל להיות ערוך ומוכשר לטפל בהם? אמנם נשמע הרבה נאומים על דו־קיום בארץ ישראל, אמנם נקרא הרבה מאמרים על הבנה שתצמח בין העמים, אבל האימונים הללו יאותתו יותר מכולם, מהי המציאות לקראתה אנחנו הולכים. עם־אדונים מול עם מדוכא. דרום־אפריקה.

האיתותים הללו, האימונים האלה יתקשרו באופן טבעי הם הכהניזם ההולך וקונה לו שביתה אצל יותר ויותר יהודים בארץ ישראל. האיש עדיין מוחרם רשמית, הוא מנודה־מטעם אבל רעיונותיו, גישתו, בשורתו פרצו את הסכרים זה מזמן. במציאות הקיימת שום „שנת דמוקרטיה בחינוך" אין בכוחה לעצרם. אין יום בלי גילוי נוסף המעיד על התפשטות הכהניזם, על מתן לגיטימציה לו, על הוכחות הקושי במלחמה בו. המציאות „משחקת" לידיו. הרעיונות שלו הם המתאימים ביותר למכשירי השיטור והדיכוי, שיהיו מעתה ציוד תקני בצה״ל.

בני שליטא מציע „להשכיב 50 ערבים במכה אחת", וקאופמן מחזיר לנו את המושל הצבאי, ודיקל, יוסקה שפירא (בגלוי) והמפד״ל (בעטיפה שקופה) דוחקים אותנו להנגת הטרנספר. שלא לדבר על כהן־אבידוב, שמרים יד אחת עם כהנא בגלוי. ומי לא שמע מן השכן, מן הנהג, מן השותף במילואים או מחברו בבית הספר — „שהערבים לא מכירים שפה אחרת". מי לא יודע שהדמוגרפיה פועלת לטובתם. מי לא מפחד מן העתיד? אלה תומרים דרום אפריקניים, דרום אפריקה כבר כאן. הקרקע מעובדת כל יום יותר ויותר לקליטת הזרעים המורעלים. כמובן המצב איננו זהה. כאן בכל זאת הפרופורציה לא 4 ל־15 כמו בארץ הגזענות הקלאסית, כאן התנאים מורכבים הרבה יותר, כאן הנבונות של היהודים לשמור על יחסי שוויון עדיין רבה הרבה יותר. אבל תנאי הכיבוש מצמיחים את אותן התופעות הגזעניות, ההדרסניות, הקטלניות — לגבנו.

פתרון יש פתרון. הוא ידוע עד כדי שיעמום: הפסקת הכיבוש. היה רצוי מחר בבוקר. זו הצעה דמגוגית. אבל חבעת נכונות לפשרה, לפתרון מדיני מיתוח פעולות בהתאם הם יותר מהצעה ריאלית. הם כורח המציאות.

האם הכוחות הדוגלים כום „מתרגלים" אותם בצורה נכונה, בתקיפות מספקת, בהתלכדות מירבית — לעצמם ולכל אזרחי ישראל. התשובה אינה חיובית.

מחול

השיגעון האורבאני של ניו־יורק

מאת גיורא מנור

„וואריאציות ווקמן" בבצוע להקת „בת־שבע"

בעצם די מוזר, מדוע היו צריכות לעבור כמעט עשר שנים, מאז הוזמנה זאבה כהן לעבוד שוב עם רקדני להקת בת־שבע. או, הבינה עם הלהקה את „ערבה, בחצות ויער", מחול קבוצתי, המלווה בעיקר קולות מוקלטים מן הטבע. לפני ימים מעטים סיימה זאבה את החזרות על יצירה חדשה שלה, „וואריאציות ווקמן", שנוצרה בהשראת סביבה שונה מאוד — השיגעון האורבאני של ניו־יורק, העיר בה היא מתגוררת כבר כעשרים שנה. ואולי אין הבדל כה גדול בין גישתה ל„ערבות, בחצות ויער" ול„וואריאציות ווקמן" — כפי שהעירה ג'ניפר דונינג, מבקרת ה„ניו־יורק טיימס", שנה שהמחול החדש בוצע על־ידי להקתה של זאבה לפני כשנתיים. ג'ונגל (יער־עד) וטבע. מייל ג'ינגל (פזמון) מזמון של הדרך. שני המחולות סאטיריים והייבכניים, כל אחד בסגנו.

דרכה של זאבה הוליכה אותה מ„התיאטרון הלירי" של אנה סוקולוב בראשית שנות ה־60 ללימודים בבית־הספר ג'וליארד, ועניינים פרטיים קבעו את המשך שהותה בארה"ב.

גם באמריקה הופיעה עם להקתה של סוקולוב, אבל שמה יצא לתהילה דווקא בזכות ערבי הסולו שלה, בהם הופיעה בשנות ה־70 בכל רחבי ארה"ב.

היתה בכך מידה רבה של העזה. כי הניגוד לשנים הראשונות של המחול המודרני, שנות ה־20 וה־30, כשצורת הסולו היתה אולי הצורה האופיינית ביותר ליוצרי המחול החדש, לא עסק עוד כמעט איש במופע־יחיד. במצוותה של צורת מחול הסולו נבעה בשעתו מהרצון לביטוי עצמי, אישי מאוד, שציין את הכוריאוגרפים של ראשית המחול המודרני, מצד אחד, ומצד שני היו אלה גם אילוצים כלכליים (לקיים להקה היה מבצע בלתי אפשרי כמעט, והפסנתר המלווה היה כמעט האפשרות היחידה, שעמדה לרשות אמני המחול, לפני עידן הרשמקול).

בוצרו אז יצירות־סולו נפלאות, וכשרוב הרקדניות הראשונות חדלו להופיע בעצמן על הבימה, לא נותר מכל שלל היצירות הללו דבר — מלבד תצלומים וסרטי־קולנוע אחדים. זאבה החליטה, שהיא מבקשת ליצור תכנית של מחולות־יחיד, אבל לא רק משלה. היא פנתה לכמה מהיוצרים הוותיקים, ואלה הופתעו, אבל היו מוכנים ללמד את זאבה את מחולותיהם הישנים, שמכבר נעלמו מן הבימה. לא היה זה פשוט, לשכנע את האמרגנים להזמין אולמות למופע־יחיד. אבל עד מהרה רכשה לעצמה זאבה מוניטין, והמשיכה להופיע לבדה, עם צוות טכני מלווה כלבד, במשך כעשר שנים. רק בסוף תקופה זו פנתה לכוריאוגרפיה לקבוצה, ומאז מופיעה מדי שנה להקתה בניו־יורק.

מלבד עבודתה כמורה באוניברסיטת פרינסטון היוקרתית, היא מוזמנת לעבוד עם להקות רבות. רק בארץ הולדתה, אצלנו, כמעט ולא זכתה להזמנות. אפילו מחול הסולו הנפלא שלה „אמנות ישראל", שיצרה עבורה מרגלית עובד, בוצעה על־ידה בארץ רק פעמיים...

המחול החדש שלה עבור בת־שבע משעשע, מלא מרץ, ובעצם אינו אופייני לשלל עבודותיה, שהן על־פי־רוב רציניות ולירית. יש לקוות, שעכשיו נשבר הקרח הבלתי מובן, ונראה אותה עובדת בארץ לעתים קרובות.

קולנוע

כנפי תשוקה

„מלאכים בשמי ברלין" — בקולנוע לב בת"א

מאת יעל ישראל

„כוכבי סרטי הם מלאכים. כן, מלאכים, ומדוע לא? אנחנו רגילים לראות על המסך כל־כך הרבה מפלצות דמיוניות, אז למה לא להראות כמה רוחות טובות, לשם שינוי?" — שואל הבימאי הגרמני וים ונדרס שסרטו החדש „מלאכים בשמי ברלין" הוא ההצהרה האוטופימית ביותר שנראתה על המסך מזה שנים רבות. הצהרת אהבה לחיים ולכוחה של האהבה.

אין זה רק סרט. זו גם התגלות רוחנית טהורה, בהירה, מזוככת וחכמה המשרה על הסרט רוח חסד והתעלות, מעבר למלים, מעבר לטוב ולרע. מסר של תקווה מידי היוצר היותר פסימי בקולנוע בין־זמננו. מי שעוקב אחר ונדרס, אחד הבימאים היותר מוכשרים הפועלים כיום בעולם, זוכר את סרטיו המוקדמים „אליס בערים", „במהלך הזמן" ו„ידיד אמריקני" שהפיקו תלישות אנושית מנוכרת וחסרת שורשים. ונדרס, נווד חסר מולדת, שמעולם לא הרגיש בגרמניה בביתו, הוקסם מהחלום האמריקני ויצא למסע בתוך עצמו, בנדידות על פני ארץ האפשרויות רחבת הידיים. סרטיו, כל סרטיו, הם סרטי מסע, כך גם „מצב דברים" ו„פאריס טקסס" הנפלא משנת 84'. ונדרס היה יכול להמשיך ולהתבוסס בתלישות האוניברסלית כיתר הבימאים האינטלקטואלים. אבל הוא עשה צעד משמעותי קדימה. סרטו שופע אהבה. בעיניי הוא משול לתפילה זכה. מפני שאינו מתרכז רק בניתוח שכלתני, ומפנה מקום חשוב לרגש ולאמונה. ווידוי אישי: סרטים אינם מוזילים ממני דמעות בקלות. סרטו של ונדרס עורר לי את בלוטות הדמע, ומאז הן ירדו בכמויות.

פיטר פאלק (במרכז) ב„מלאכים בשמי ברלין"

הסרט יוצר חוויה טוטאלית ופועל בתואם על החושים, הרגש והאינטלקט. וזאת למרות שהוא מבוסס על הקונוונציה הקולנועית שעברה בהמון סרטים ודיקים כמו „החיים הנפלאים" של פרנק קאפרה, והיא האמונה הילדותית, שיש מלאכים טובים המשגיחים עלינו מלמעלה. אבל הסרט „מלאכים בשמי ברלין" הוא עבודה של במאי גדול וייחודי המוכיח כאן את מלוא שליטתו במדיום. הסרט רומנטי, מרומם נפש, מאמין בטוב שבקיום. מובן שהוא גם סנטימנטלי בצורה קיצונית. אבל תכונה זו רק משרתת אותו. לא פוגעת. כשם שהעיסוק המוקצן בדמיוני, בסיפור אגדה מיתי, לא הופך לבריחה גרועה, גם לא נגרר לקיטש מתקתק, לכמיהת לב אינפנטילית, או לסמל שחוק.

ונדרס כתב את התסריט בשיתוף עם הבימאי־מחזאי פיטר הנדקה בהשראת שיר של רילקה. הסיפור אינו מקורי, אבל הגופר החלומי הוא שמעניק לו את יופיו. החוויתי המסוגנן, כשם שהיכולת להאמין, רוחב הלב שהוא ההפך מציניות למורה ומתגוננת — הוא שהעניק לו את עושרו הפנימי. יוצא הדופן בנוף סרטים אינטלקטואליים עקורי רגשות שאינם מובילים לשום מקום. „המלאכים משגיחים על אלפי אנשים" — אומר ונדרס — „הם רואים הכל ויכולים לשמוע את מחשבותיהם הכמוסות ביותר. ואז, מלאך שכזה מתאהב. דבר כזה עוד לא נשמע. וכך הוא הופך אנושי" זהו הגילוי שהסרט מציג. חיים באים מיצירה, יצירה באה מתשוקה, ולפיכך חיים הם תשוקה. התשוקה והאהבה הן שהופכות אותנו לאנושיים. גשמיות אינה תכונה פסולה. „וכמה כל זה נפלא" אומר לנו ונדרס. „המצאתי את המלאכים כי חשבתי כיצד לעשות סרט על יופיים של החיים כל רגע, כמה שהאנשים הם בני מזל על שהם יכולים לטעום, להרגיש בגשם על פניהם, לשתות קפה, לגעת בגוף אחר, כמו שהמלאכים אינם מסוגלים לעשות זאת".

סרטו עוסק במלאך טוב לב (ברונו גאנץ) שמרחף מעל שמי ברלין ועוזר לאנשים בעתות מצוקה. הוא חי כך אלפי שנים. יום אחד נמאס לו להיות כל־כך רוחני וחסר גוף. הוא רוצה לגעת, לטעום, לחוות, מה שלגעת פירושו גם להיכוות, אבל הוא מוכן לכול. וכל זה מפני שהתאהב בלוליינית קרקס יפה והולמנית (סולוויג דומרטין), המצפה לנסיך שיגאל אותה מחיי השממון נטולי האהבה. חיי המלאכים מכובדים, חד־גוניים, סטריליים ולפיכך מצולמים בשחור לבן, העולם עשיר כמו הבדע, וביכולת הבחירה, ולפיכך הוא משולם בצבע.

התעלותו של הסרט, הפיוטיות שבו, היא בשירה האנושית המופלאה שהוא מספק עומקי ברבדים המוסתרים, שילוב מרתק של סמלים, מיתוסים ומפתחות תרבותיים. הסרט מתרחש בברלין החצויה. העיר שיותר מכל היא סמל המאה להישרדות. עיר קשות, רדופת זכרונות מלחמה. מסמלת את הפלג הגרמני חסר התקווה של אחרי המלחמה. לגבי ונדרס יש משמעות בשיבה הזו לארצו, שכן מעולם לא הרגיש גרמני, תמיד הקפיד לשמר ריחוקו מגרמניה, ומאידך — קירבתו לתרבות האמריקנית. והנה הוא שב לשורשים, וזה ל„גרמניות", אחרי שנות התנתקות, גם מרצון, מצורך. מתאום הוא מגלה פטריוטיות סמויה, המתחוקת על־ידי הגופר הסנטימנטלי שהסרט שורה בה. „רבים אומרים שברלין מתה. אבל לדעתי היא יותר אמיתית מכל עיר אחרת" — אומר הבימאי.

וכך קורה שברלין, עיר שמסמלת יותר מכל עתיד רדוף עבר דווי, עיר שבמרכזה חומה, עיר עצובה עם ריח של מוות — זה המקום בו המלאכים בוחרים לבקר, להושיע, לעזור. עולמם של המלאכים נגזר להיות נטול גשמיות ותשוקה, סגורים מאחורי חומת הרוחניות. לעבור לעולם פירושו להתקרב, להיות פירושו לקחת סיכונים ולסבול. אבל להיות פירושו גם ליצור. ונדרס מבטא את הישגי היצירה האנושית הנשגבת בסרטו, שהוא מקור של חוכמה אנושית. הקרקס, של חיות ותמימות, המוסיקה שהיא מקור שאר רוח, והקולנוע בו מתגלה הניגוד, תרבות העיר ברלין. בסרטו של ונדרס מצלמים סרט על השואה, משתתף בו האמריקני פיטר פאלק, שהוא כידוע אמריקני בפני עצמו, שכן גילם את דמות המפקח קולומבו טוב הלב, המעמיק לתוך נפש האדם. מה שהופך אותו לאנשי מסוגו. ללמדנו שכל אדם לרוחניותו, לולא התכחש לה. שמרגיש בנוכחותו של המלאך, לנטוש את משמרתו ולעבור לארץ הסיכון, התמורה, התמורה בחיים האהבה. ההשתוקקות מהגבה והאשה היא אותו לבן אנוש, עכשיו אני יודע מה שהוא לא ידע לעולם" — אומר המלאך. הקוים והפך לגבר בשר ודם. בתום הסרט מבין את הסוד הגדול של הקיום האנושי: „סיפור גדול יותר מזה של גבר ואשה, זה סיפור ענקים".

מוסיקה

הפעם זה לא צחוק!

תחרות פרנסואה שפירא תיפתח השבוע

מאת יוסי שיפמן

את חגיגת בת המצווה שלה מציינת תחרות פרנסואה שפירא באירוע קשה במיוחד. כל מי שקרוב לעולם המוסיקאים הצעירים בארץ רואה מקריאה של שמות המתמודדים שהפעם זה לא יהיה קל. בשנים קודמות עוד ניתן היה להמר על שניים או שלושה בעלי הסיכויים הגבוהים ביותר. הפעם זו משימה בלתי אפשרית.

הצ'לנים אלברו גהנאלם, מיכאל קרויטורו וצבי פלסר כבר הוכיחו בהזדמנויות שונות את פתרונותיהם המוסיקליים המצויינים. הדבר נכון גם לגבי הכנרים חגי שוהם, יונתן צריק וכרמלה לימן. בין הוויולנים ישנם כבר שניים לפחות שצברו ניסיון מקצועי לא מבוטל. שם יתמודדו פרנץ גאבור, ירייב אלוני ועמוס בועטון. שתי קלרניתניות אורית אורבך ורשלי דייוויס ואתן גם טל קפלן שחור מלימודים בארה"ב יתמודדו על הפרס המיוחל. עוד בין נגני כלי הנשיפה מעץ נמצאים החלילנים מרסלו אורליך ועידוד כרמי, האבובנים יואל ליפשיץ ואורי מירו ונגן הפגוט מאוריציו פאה. נציג אחד ויחיד לכלי הנקישה הוא חן צימבליסטה שנראה לאחרונה יותר ויותר על הבמות המקצועיות בארץ.

התחרות המאורגנת על־ידי קרן התרבות אמריקה־ישראל בשיתוף עם מוזיאון תל־אביב והמועצה לתרבות, היא פרי יוזמתם של ידידי פרנסואה שפירא ז"ל, שמצאו דרך נפלאה להנציח את זכרו. התחרות שהחלה כמפעל צנוע היתה עם השנים למפעל התחרותי הישראלי החשוב ביותר המתקיים בארץ.

בין זוכי התחרויות בעבר שהגיעו להישגים רבים בעולם המוסיקה אפשר להזכיר את החלילן מיכאל מלצר, הגיטריסט יהודה שרייר, הכנרת אני שנרך והסנטנרנית זכרה פלווין, אילן רכטמן ואורנן ויזל. התחרות היתה מכבר לכרטיס כניסה לתחרויות בינלאומיות חשובות. הזוכים בה זכו לקטוף חלק בתחרויות בינלאומיות בארץ, רובינשטיין, ותחרויות בספרד, באוסטרליה ובדרום אפריקה.

לפני מנהלי התחרות עמדה תמיד בעיה מרכזית אחת והיא איך משווים חליל עם פסנתר? (או כל צירוף אחר העולה על דעתכם). משך תשע שנים נאלצו השופטים להתחבט בשאלה הזאת. רעיונות מרעיונות שונים עלו. היו מי שחשבו שיש לפצל את הפרס למה וזכה אחר צריך לקבל גם רסיטל יוקרתי במוזיאון תל־אביב. גם קונצרט עם הפילהרמונית גם פרס כספי מפירות הקרן וגם נסיעה לחו"ל לתחרות בינלאומית. אחרים סברו שבכל שנה יש לקיים את התחרות בכלי אחד אבל אז מסתבר שהארץ היא בכל זאת קטנה ואין מספיק מתחרים בכלי הנבחר בשנה הנבחרת. הפתרון בא כשהמועצה לתרבות ברחיפתו של ראש המדור למסיקה ראו צבי אבני, החליטה להעניק פרס שווה לפרס הראשי.

השנה תהיה זו איפוא, הפעם השלישית בה מתקיימת התחרות בשתי קבוצות. התחרות גם היא אינה אידיאלית עדיין, משווה נגני כלים מקבוצה אחת בינם לבין עצמם כשמדי פעם מצטרפים חריגים. לפני שנתיים היו אלה הקשתנים מול נגני כלי הנשיפה מעץ עם חריג אחד נגן כלי נקישה.

החריג הוא בני קונייבסקי גבר וזכה בפרס יחד עם הצ'לן הלל צרי. בשנה שעברה ניצב עם החריגים נגן הצ'מבלו שלו עוזיאל. הוא זכה בפרס לצירוד של הפסנתרן איתן גלוברזון. השנה החריג הוא שוב נגן כלי נקישה, חן צימבליסטה נראה האם המסורת „חריג זוכה" תישמר.

שופטים: הכנרים מנחם ברויאר וחיים טאוב, הקלרניתן יעקב ברנע, הנקשנית פמלה ג'ונס, הצ'לן אורי ורדי, החלילן אורי שוהם והמנצח שלום רונלי־ריקליס.

זירת ההיאבקות מוזיאון תל־אביב, שלב א' בין ה־5 ל־8 בינואר, שלב ב' ב־10 וב־11 בינואר.

חג המחזה הקצר

דקה־לחמש

„תיאטרון של דקה", התיאטרון הצעיר בבאר־שבע

מאת יוסי [illegible]

[illegible]

חברה חדשה

מאת גדי יציב

„מה אתה לא מבין פה?", התריס כלפי קצין־קבע בצה"ל, כשנקלענו יחד לוויכוח על מדיניות „היד החזקה" בשטחים. „עונש הגירוש הוא העונש החמור ביותר שעומד לרשותנו", אמר הקצין הבכיר הזה, „ולכן אסור לשלול אותו מאיתנו. אין אמצעי יעיל יותר ממנו כלפי אוכלוסיית השטחים".

„מה פשר היעילות הגדולה הזאת של הגירוש?", ניסיתי להקשות עליו. „הרי מעצר ומאסר הם לכאורה עונשים חמורים פי כמה וכמה. הרי המגורש יכול לחיות לו כבן־חורין, להיות בין יקיריו, לעבוד, לבלות, לראות עולם — ואילו האסיר לעומתו מנותק מן העולם, תקוע בחדר צר, בתנאים של צפיפות ומשטר חיים חמור ונוקשה. למה לא נאסור אותם במקום לגרש אותם?"

„מה אתה לא מבין פה?", התחיל הקצין לאבד את סבלנותו. „אולי אתה לא מכיר את הערבים, אבל אני אומר לך, וזה ברוק מאה אחוז, שהערבים האלה פשוט אוהבים את מולדתם, וזהו זה. אתה לא מתאר לך מה זה אהבת מולדת אצלם. מוטב להם להיות תקועים בכלא בארץ — מאשר לחיות ברווחה ובחופש בגלות".

„אז שיטת הגירוש היא המסקנה היחידה שלך מן התכונה הערבית הזאת של אהבת־מולדת עמוקה וחזקה כל־כך?", שאלתי אותו.

„למה אתה מתכוון?", הוא שאל אותי. קצין נכיר, אקרמאי, למד שלוש שנים לימודי המזרח. „רק לא להתייאש עכשיו", אמרתי לעצמי בליבי, „רק לא להתייאש, ולא להתעצבן, ולהשיב לו באיפוק ובשקט".

כלא במולדת או חופש בגלות

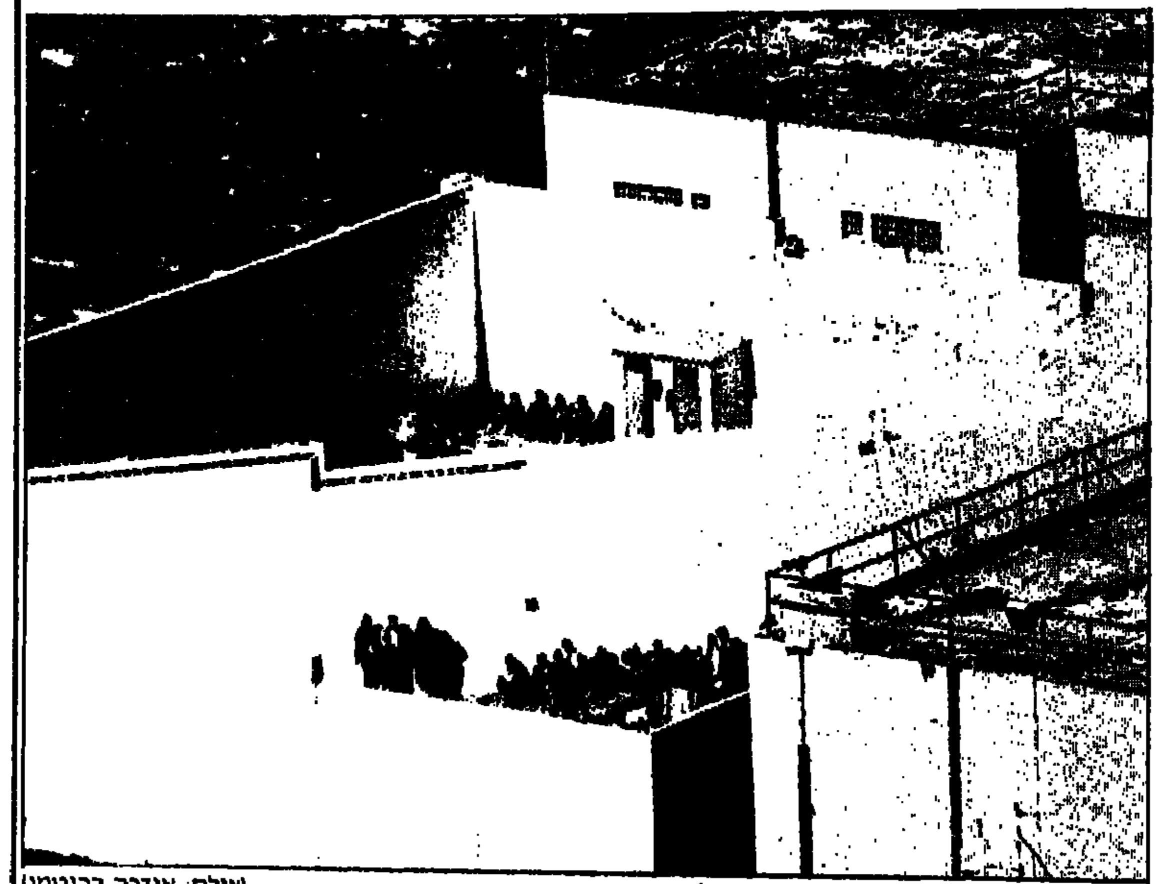
עצירים בכלא שכם – הם פשוט אוהבים את מולדתם (צילם: אנדרה ברוטמן)

פולחן הקיצוצים השנתי

לא מוצא חן בעיני האופן שבו מתנהל המאבק נגד המדיניות החברתית של הממשלה, כפי שהמדיניות הזאת מתבטאת בהצעת התקציב של שר האוצר. ביחוד נשמעים לי חלשים מאד ובלתי־משכנעים הנימוקים שמעלים שרי „העבודה" נגד התקציב, כאשר השרים הללו מסבירים את עמדתם הצודקת. באופן עקרוני, הכלל צריך להיות: לא להווכח בזירה העקרונית של שר האוצר — אלא להעביר את המחלוקת לזירה המוגדרת על־ידי עקרונות־היסוד והנחות־היסוד שלנו. רק בזירה שלנו יש לנו סיכוי להיות משכנעים. כדי לעשות זאת — צריך כמובן לדעת מהם עקרונות־היסוד שלנו.

נתחיל, להדגמת דברנו, בשידור תמים־לכאורה בטלוויזיה. באחד הלילות האחרונים פתח המנחה את מהדורת חצות של החדשות בהבריקה המשעשעת (אותו) הבאה: רבותי, הוא אמר, השאלה שנשאל הערב היא האם באמת כל הגשת תקציב לממשלה צריכה להיות מלווה בפולחן הזה של התנגדויות השרים. האם אי־אפשר, פעם אחת, בלי הטקס הקבוע הזה? ניכר היה על האיש שהוא מאד נהנה מהבריחה — הוא בטח תיכנן אותה כבר מהבוקר — כי נהרה של שביעות רצון עצמית היתה שפוכה על פניו. זהו איפוא נקודת הפתיחה לדיון: הצעת התקציב המוגשת היא מעשה יצירה הגיוני, רציונלי — ואילו ההסתייגויות מן התקציב הן מין פולחן בלתי־סביר וחסר שיקול דעת אשר יש להסביר אותו במונחים שלא מן העניין הנידון. לא עלה כלל על דעתו של האיש לפתוח במשהו כמו — „רבותי, הערב נשאל אתכם מה הפשר שיש לתת לפולחן הקיצוצים המוזר הזה של שר האוצר שלנו, מין ריטואל משונה שחוזר על עצמו מדי שנה, ואף על פי שניכר בעליל שאין הוא מועיל לנו — בכל זאת מתעקש כל שר אוצר להמשיך ולקיים את טקס הקיצוצים הזה כהילכתו כאילו היה מיצווה למשה מסיני".

שיהיה ברור: אינני סבור כי מנחה בטלוויזיה צריך להחזיק בדיעות המקובלות עלי — אלא אני עומד על כך שההנהגה תהיה הוגנת עד כדי כך שלא תגדיר מלכתחילה את סלע המחלוקת באופן שיציג צד אחד כ„רציונלי", וצד שני — כמקדש פולחן בלתי־סביר. ניהול דיון על יסוד הנחות ועקרונות המגדירים מלכתחילה זירת־ויכוח שהיא בלתי נוחה רק לצד אחד — הרי זה בעצם והגרה הקלאסית של שטיפת־מוח. אף על פי כן, בשום פנים ואופן אינני חושד במנחה ההוא מן הטלוויזיה שהוא ניסה חלילה לשטוף את מוחנו. היפוכו של דבר: אני בטוח כי את מהדורתו ששמו כבר, ואופן ההגשה שלו מעיד על מידת האובייקטיביות המקסימלית שאליה ניתן להגיע במצב כמה של ניכוח מנטלית בנין שטיפת־מוח. יש לנו איפוא בעיה רצינית מאוד בהקשר זה, ובשום פנים אסור לנו להשלים איתה, ולהניח לה לפגוע בנו.

המנחה המחייך

● לא נכון שרוב תומכי הקיצוצים מגלים אומץ־לב ציבורי ואילו מתנגדי הקיצוצים מנסים להתחנף לציבור. היפוכו של דבר: אין טיעון כזה אשר קל יותר ונוח יותר להשמיע אותו היום באוזני הציבור מאשר הטיעון שהקיצוץ הוא תנאי הכרחי לשבירות היציבות. המנחה המחייך מן הטלוויזיה, הנזכר לעיל, הוא נציג אופייני פחות או יותר לציבור שאליו פונה שר האוצר, והרי הוא כבר משוכנע מראש שהקיצוץ והיציבות יחדו לעולם כשני לחות הברית. לקוצת זה, כדי להודיע לשכבת המתעשרים שעליהם לשלם יותר מיסים וכדי להודיע ליצרנים ומתווכים כי עליהם להטיל פיקוח על מחיריהם, וכדי לקבוע כי מכאן ואילך אנחנו מסייעים באורח סלקטיבי לגורמים יצרניים — צריך אומץ־לב ציבורי של ממש, וגם, כמובן, אמונה בצדקת הדרך.

● לא נכון שרוב תומכי הקיצוצים נושאים עיניהם אל העתיד, ואילו מתנגדי הקיצוצים מתייחסים להווה ולסיפוק צרכי־השעה בלבד. היפוכו של דבר: ההתנגדות לקיצוצים נובעת מדאגה עמוקה לעתידו של העם הזה. פגיעה בחינוך היום פירושה אומה נבערת־מדעית בעתיד, מפגרת בתחרות עם שכנינו ועם העולם כולו בתנופה תרבותית וטכנולוגית, והפסד עוכר התלך של אנשי מדע. הרה היורדים מכאן למרכזי ההשכלה והתרבות בעולם. שירותי בריאות ברמה נמוכה היום — פירושם לא רק סבל וצער, אלא גם עליה גדולה בעתיד בשיעורי התחלואה, וירידה בכושר העבודה, וגם מובנו כספים בעתיד על תיקון מעוות רפואי, אשר ניתן היה למנוע אותו מלכתחילה היום.

● לא נכון, ואפילו מגוחך, לטעון שרוב תומכי הקיצוצים הם „עניינים" ואילו מתנגדי הקיצוץ הם „פוליטיים" או „מפלגתיים". פוליטיקה היא העיסוק בקביעת סדר העדיפויות הלאומי, והמלחמה על המכשירים שמיועדו לשם כך — והטענה כולה היא דברי דמגוגיה חלולה.

● אך ורק על יסוד כל הטענות שלעיל — אשר המחלוקת תוכל להוציא את זירת הנכונות — ניתן להתחיל בדיון לגופו של עניין, על כל קיצוץ וקיצוץ.

„כיבוש מלאכותי"

בעיקרו של דבר יש לנהל את המערכה נגד כל קיצוץ וקיצוץ על־ידי בדיקה לגופו של עניין — והיינו, יש לברוק מהו סדר העדיפויות של החברה הישראלית, מהי התועלת ומהו הנזק שעשויים להגרם מכל קיצוץ — ואת הדיון העקרוני הזה יש לנהל על יסוד הטענות העקרוניות הבאות:

● לא נכון שהקיצוצים שעבר היו הגורם העיקרי לבלימת האינפלציה. האינפלציה נבלמה, בשיעור בלתי־מספק עדיין, הודות למדיניות הפיקוח על כל הערכים המרכזיים במשק (כולל שער־החליפין), אבל לא כולל במידה נאותה את שער הריבית, והיינו על־ידי התערבות ממשלתית מינהלית מרחיקת לכת. זה היה כיבוש „מלאכותי" של האינפלציה, שצריך היה לנצל את פרק הזמן שהוא מחזיק מעמד לביצוע מדיניות השקעות סלקטיבית נמרצת, תוך מתן עדיפויות לגורמים יצרניים נבונים בתחום התעשיה והחקלאות — למען עידוד טוב ומיפוי הכלכלי הרצוי לנו, שרק הוא עשוי לבלום באופן מסוים את התהליך האינפלציוני. היווקקות היציבות והתחנכות לעוד ועוד קיצוצים היא מעגל התמכרות הגוף הכלכלי שלנו לסם משוכן מאוד, אשר הורס את היקפות התכירותיות, רק משום שבמעל הגוף מסרב בעקשנות ליטול את התרופה האמיתית, הדורשת [illegible] אצלה, זה הרקע הכלכלי לקיצוצים, ואילו כל השאר — אידיאולוגיות [illegible]

סינדרום חגיגי

אינני יודע מתי בדיוק יתרחש חג התיאטרון העברי, עם הצגת „סינדרום ירושלים" של סובול בחג הזה, וכל השאר — אבל לאמיתו של דבר חג התיאטרון כבר התחולל בשבוע שעבר, ואת סימניו החגיגיים־מאוד כבר קראנו בעתונות וגם שמענו היטב בטלוויזיה ובכנסת. איזה חג גדול יותר יכול להיות לתיאטרון מאשר ההכרה הדרמטית שהעניקו לו כל הצנזורים המגוחכים האלה?

לא להאמין — אבל הם פשוט מפחדים מן התיאטרון, משקשקים ממש, מפוקקי־ברכיים, היסטריים עד דמעות. איזה תיאטרון, באיזו מדינה, זכה להכרה רשמית כל־כך, צעקנית כל־כך, ואמוציונלית כל־כך — בהשפעתו, בכוחו, ובחשיבותו — כפי ההכרה שהעניקו לו ציפורי, כהן־אבידר, וגאולה כהן? חג ממש לתיאטרון העברי, טפיחה על השכם, גושפנקא רשמית למעמדו המשמעותי בחברה שלנו.

לפרס משמעותי, מעין מדליה של זהב, זכה המחזאי יהושע סובול. גאולה כהן — היסטרית, מתייפחת ופחדנית כהרגלה — הציעה לו, כפי מידת התרבות המאפיינת אותה, לאבד את עצמו לדעת, לא פחות, במקום לאכזב־לדעת אותה ואת חבריה. אני מתאר לי איך עמוס עוז וא.ב. יהושע, שאר חברי הכרונה, אומרים בליבם. — למה דווקא הוא? למה לי היא לא הציעה? מה יש פה — ואני לא סופר גדול? אל יאוש, חברים יקרים, עכשיו מדובר בתיאטרון, אבל כשתגיע שעת חלוקת המדליות בספרות — גם אליכם ההצעה הנדיבה הזאת תגיע, ואז הגברת המציעה גם תגיע לעזור לכם.

יהושע סובול — מדליה של זהב

גאולה כהן — ומה עם עוז ויהושע?

גבעת־חביבה — עונה

במסגרת מסעות „הגילוי העצמי", שעורכת לנו סימה טלמון לאחרונה, הגיע גם תורה של גבעת־חביבה (על־המשמר 27/12/87). וכך אנחנו זוכים גם לביקור בגבעת־חביבה, אלא שכאן אותרע מולה הרע של הכותבת והיא נתקעה לא עלינו, בחדרה. על כן בעצם לא הגיעה לגבעה. לכן, ראוי היה שתקרא לכתבתה — „נתקעתי בחדרה" או — „שעה של הנאה כועטה בתחנת אגד־חדרה" או כל שם אחר, שם גם היתה יכולה להצטייד במברשת־שיניים ובקופסת סיגריות כהכנה לבדידות המוהרת של גבעת־חביבה.

טענה אחת מוצדקת לסימה והיא שגבעת־חביבה רחוקה ולא במקום מרכזי מספיק. טענה הנכונה גם לקיבוצה עברון ועוד אי־אילו מאות מקומות ישוב בארץ הנקראים — קיבוצים. באשר לטענת „אי־הרלבנטיות", לידיעתה ולידיעת הקוראים גבעת־חביבה אינה מסוגלת להכיל ולהיענות לכל הפניות לקורסים, ימי־עיון ופגישות של כל הרוצים בה.

בשנה האחרונה עברו את גבעת־חביבה 40 אלף איש, רובם בני־נוער. 7000 בנושא ה„לא־רלבנטי" של שואה־ומרד, 2000 במפגשי נוער יהודי־ערבי ועוד 5000 בימי עיון ולימוד בנושא ה„לא־רלבנטי" של הסיכסוך היהודי־ערבי, אלפים בנושאים ה„לא רלבנטיים" של יהדות חילונית־הומניסטית, קיבוץ, חינוך, תנועות־נוער ובמיוחד השומר־הצעיר, מחשבה סוציאליסטית, קורסים של פעילות רעיונית בקרב הדור הצעיר, פעילות סביבתית ומה לא, כולל סמינר מזכירי הקיבוצים, אבל על־כך ראויים קוראי „על־המשמר" לכתבה מעודכנת, רלבנטית וחזקה מכתבנו שיצליח להגיע ברכב של הקיבוץ־הארצי והעתון בלי להתקע בחדרה. בכל אופן אנחנו מצרפים לזה אוטובוסים מעורכן שיוכיח כי גם בדרך זאת אפשר להגיע לא כל־כך רע.

להתראות ביום העיון הבא בגבעת־חביבה.

יגאל ווילפנד

גוליבר ושמיר

ראש הממשלה יצחק שמיר, המשיל את אירועי דצמבר בשטחים — „גוליבר הענק הנכנס לעיירות עם עשרות ננסים, ירדו האחת וקתי רגליו כבולות ובקהלה מדקלמת סביבו כל הזמן שהוא בריון הנטפל לאנשים חסרי־ישע.

יש בממשלה זו משום מעידה לגבי תפיסתו הפוליטית של שמיר, שכן אם להזכיר הרי לא ננסים פלשו למדינתו של גוליבר, אסרוהו ונעצו בו סיכות, אלא גוליבר הוא שהגיע אליהם ניצול ורצוץ.

אבל בלי לדקדק בשאלת משל־נימשל זה, הרי יכולה לצוץ שאלה אחרת: כיצד לפתע בא שמיר וסיפר לנו סיפורי ילדים שספגנו בילדותנו התמימה.

סמי ארגון, נתניה

לא לוותר על ואדי ערה

ביום חסימת כביש ואדי ערה על־ידי תושבי האיזור הערבים, נשאר הישוב מי־עמי מנותק.

אנו מתגוררים במשך שנים מפני סכנה זאת, ולא זוכים להתייחסות.

כיום, כאשר מעלים הצעות לסלול כביש חלופי לציר ואדי ערה, אנו קוראים לכל הכוחות הנוגעים בדבר לחזק את ההתיישבות היהודית באיזור זה, להרחיב את הכביש ולהפכו לכביש רב־מסלולי.

אל תוותרו על ואדי ערה.

חברי מושב מי־עמי

נטייה לפלג

פרס מיהר להודיע, שלא תהיה יותר ממשלת אחדות לאומית לאחר הבחירות. הכרזה נעשה כנראה בבטחונו שהשלטון יעבור למערך או באי־יכולתו להבין את רצונו של העם.

בכל המשאלים שנערכו עד עתה התגלה, שרצון העם הוא לראות את הגורם המרכזי בפוליטיקה הישראלית, והיינו, את המערך והליכוד פועלים יחד. מה גם שהסכסוכים ביניהם נטשטשו בשנים האחרונות.

הכרזתו של פרס מעידה על נטייה לפלג ולשסע אחדות ישראל.

עמוס בריגל, נס ציונה

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים המגיבים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

הפער בצמרת הטבלה הלאומית הצטמק בתום המחזור ה־17 ל־5 נקודות

שמשון גזזה מחלפות נתניה 1:3

● נצחונות להפועל כפר־סבא (0:1 על בית"ר י־ם) ולהפועל ת"א (0:2 על לוד)
● מכבי ת"א במדרון: הפסד רביעי רצוף – 1:0 נגד חולון ● באר־שבע – 0:1 ב"שכונה"
● הפועל פ"ת – מכבי חיפה 1:1 ● בית"ר ת"א – מכבי פ"ת 0:2

טבלה לאומית

1. מכבי נתניה	17	10	4	3	20-31	34
2. הפועל כפר־סבא	17	8	5	4	13-19	29
3. הפועל ת"א	17	8	5	4	12-16	29
4. בית"ר ת"א	17	7	6	4	15-24	27
5. שמשון ת"א	17	6	9	2	10-17	27
6. הפועל באר־שבע	17	6	7	4	10-13	25
7. הפועל פ"ת	17	6	5	6	22-21	23
8. בית"ר ירושלים	17	6	4	7	27-24	22
9. מכבי ת"א	17	4	8	5	20-24	20
10. בני־יהודה ת"א	17	4	8	5	13-14	20
11. הפועל חולון	17	3	9	5	14-11	18
12. מכבי חיפה	17	3	7	7	19-19	16
13. הפועל לוד	17	2	8	9	36-13	12
14. מכבי פ"ת	17	2	5	10	26-11	11

שים לב

1988: היעד – סיאול!

המשחקים האולימפיים בסיאול, שיפתחו ב־17 בספטמבר, יהיו היעד והאתגר של שנת 1988. תהיה זו הפעם הראשונה מאז משחקי מונטריאול ב־1976 שמערב ומזרח יתמודדו ביניהן בכוח רב. בשתי האולימפיאדות האחרונות, במוסקבה 1980 ולוס־אנג'לס 1984, החרימו ארה"ב וברה"מ זו את זו. הפעם, בסיאול, יהיה המאבק בשיאו.

מה מכינה ישראל למשחקים האולימפיים? התחזית אינה אופטימית. אין לנו הרבה מה למכור. אם כבר היה לנו סיכוי כלשהו להשתבץ בצמרת הסיוף הרי שהתחרויות בענף זה נקבעו ל... יום־כיפור. בינתיים מרים להשתתף בסיאול 6־8 ספורטאים.

נבחרת הכדורגל תעשה במארס מאמץ עליון לזכות בכרטיס לסיאול במשחקים הקדם־אולימפיים באוקיאניה, נגד אוסטרליה וניו־זילנד. לפחות כיום אין הסיכויים ניראים ורודים. בכדורסל תתחרה נבחרת ישראל בטורניר הקדם־אולימפי ביוני בהולנד. סיכויים — אין. הסיבה: כל נבחרות אירופה, כולל ברית־המועצות, יתמודדו על חמשת הכרטיסים האירופיים. במצבה של הנבחרת כיום זה יותר מדי עבודה.

מי יודע, דווקא כשהספורט הישראלי נמצא על הקרשים אפשר שנצליח לקום ולהפתיע. תקוות יש תמיד.

* * *

הבטחות בע"מ

הטורנירים הבין־לאומיים לנוער ולנערים בכדורגל, שהסתיימו אמש, הם ללא ספק תעודת־כבוד להתאחדות שלנו. 11 קבוצות נוער וי"ד קבוצות נערים ממדינות אירופיות — אינן דבר של מה בכך. חבל רק שלא בכל המגרשים ידעו המארחים לעניין צופים, במיוחד תלמידים ונוער, כמו למשל, בכפר־סבא.

שני דברים הפריעו לי במיוחד. האחד, הבטחות של ראשי משלחות שיצרו מצב שהנה כבר נמצאת ישראל ברגל־אחת באירופה. השנייה, פיארו את שחקני הנוער והנערים כאילו היו כוכבי־על.

מה ערך יש להבטחות שנתנו לנו ראשי משלחות? לדעתי, כלום. קל מאוד לבוא למדינת ישראל, בה יודעים לקבל אורחים — ולהבטיח. היום ומחר, כאשר ישובו למדינותיהם יחזרו למציאות. גם אם רמזו ראשי משלחות פולין או הונגריה שיישנו את יחסן לישראל בהתאחדות האירופית (אופ"א) הרי שלמדנו בעבר שלא וארשה או בודפשט קובעות כיצד להצביע. האצבע הארוכה באה ממוסקבה וכל עוד לא תשתנה המציאות הפוליטית — לא שוות ההבטחות מאומה. ישנן מדינות אחרות, כמו יוון, קפריסין וספרד, שכדאי להתייחס אליהן בזהירות. עליהן מופעלים לחצים של מדינות ערב, והן מסתייגות לא פעם מישראל בדברים חשובים יותר מאשר כדורגל... לכן, הבה נראה את הדברים כמות־שהם.

הדבר השני הוא לגבי הכדורגלנים הצעירים של ישראל. היו עיתונים שהישוו את שחקני־העתיד שלנו עם כוכבי־על בארץ ו... בעולם. הדבר הקל ביותר ל"שגע" ספורטאים צעירים זה להכניס בהם אשליות שהם כוכבים גדולים. הדבר "עולה להם לראש", ותגובתם בהתאם. בסופו של דבר אותם כדורגלנים הם קורבנות־של־תקוות. גם מבחינה חינוכית אסור להחדיר בהם בטחון עצמי מופרז. בעבר כבר היו לנו "כוכבי־עתיד" רבים שהלכו לאיבוד. חוששני שגם הפעם זה עלול לקרות. מספיקה כותרת מוגזמת אחת כדי לקלקל קריירה של נער.

לעתים אין אנו ידועים מעצורים, והבל.

* * *

חוזרים לגביעי־אירופה

סוף השנה האזרחית היתה רגועה בכדורסל. גביעי־אירופה שבתו בחג המולד, הליגה שלנו במגרה בין סיבוב לסיבוב. טוב שהדבר נוצל לפעילות של הנבחרת, כמו שעשו רוב מדינות אירופה. גם אם אין אתגרים קרובים לנבחרת אסור שתשבות. נבחרת חייבת לחיות ולהתחרות.

אצלנו אין משום־מה תודעה של נבחרת לאומית. גם בימים הגדולים שלה שמרו האוהדים על איפוק. כיום, כאשר מניות הנבחרת בירידה — אין התייחסות כלל. אני מקווה שעם מינויו של מאמן חדש, כפי שהבטיחו בפברואר, הוא יצליח להכין תכנית לטווח ארוך, עם יעדים מוגדרים.

השבוע ישובו הצופים לאולמות. הערב ומחר יהיו משחקי רבע־הגמר בגביע־המדינה. המוקד, הערב בנתניה, בקרב הגדול בין אליצור נתניה והפועל ת"א. מהרחיים יתחדשו משחקי שלבי־הגמר בגביעי־אירופה. שתי קבוצות איטלקיות מצויינות ישחקו בארץ: סקבוליני־פזארו בכפר־גלעדי, נגד הפועל הגליל העליון, ואריקוסונס קאנטו נגד הפועל ת"א. אליצור נתניה תתמודד במונקו, צרפת, והמוקד: משחקה החשוב של מכבי ת"א בגרמניה נגד סאטורן קלן, או אם תרצו: דלף קליין מול חניכיו לשעבר.

אירופה חוזרת אלינו — אנחנו שבים אליה.

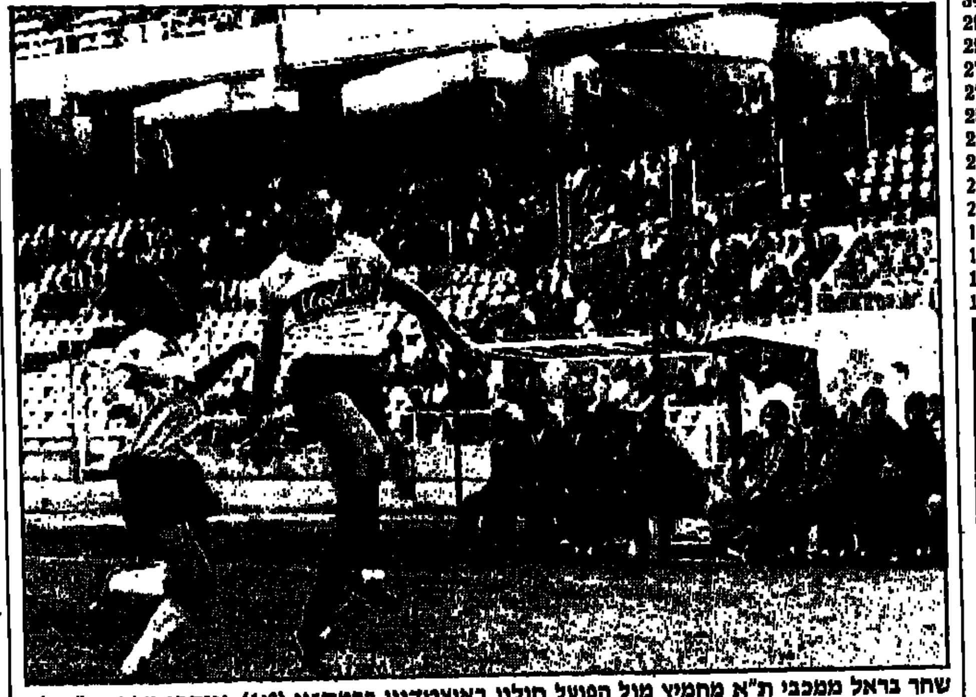

שחר בראל ממכבי ת"א מחמיץ מול הפועל חולון באיצטדיון ברמת־גן (1:0). אוהדי מכבי ת"א לא איפשרו יציאת אנשי הצוות המקצועי ופגעו גם בשחקנים בתום המשחק. הם תבעו את התפטרות המנהל גיורא שפיגל שנראה בתמונה על הספסל. הם שאגו: "לא רוצים חליפות – רוצים נצחונות" (תצלום: אריה קנפר)

פנסו האיר את חולון

הפועל צפרירים חולון – מכבי ת"א 0:1 (0:1)
● האיצטדיון ברמת־גן, 3000 צופים. שופט: יהושע לויה.
● השער להפועל חולון: ליאון פנסו (35).
● השחקן המצטיין: ליאון פנסו.
● הפועל חולון: ביטון, גיל זיתוני, יעקובי, אלי כהן, מכלוף, פרחן, בן־ברוך (טליאס), בני המתי, שקרוקה, פנסו, רונן הלל.
● מכבי תל־אביב: מרכוס, איתן לוי (טבק), שאול כהן, מיקי כהן, קרייס, צרפתי, לולו (גריאני), אלון נתן, איוניר, גורדון, בראל.

מאת יצחק ויסהוף

שער שכבש ליאון פנסו, חלוץ הפועל צפרירים חולון, בדקה ה־35, העניק אתמול נצחון־חוץ יקר לקבוצתו — 0:1 על מכבי תל־אביב, שספגה הפסד ליגה רביעי ברציפות.

הפועל חולון היתה ראויה לנצחונה. קבוצה זו יכלה להכפיל ואף להשליש את מספר שעריה, אך יכולת טובה של שוער מכבי ת"א משה מרכוס, וחוסר תכליתיות של חלוצי וקשרי חולון הותירו את התוצאה מצומקת.

הפועל חולון עלתה למשחק ללא רגשי־נחיתות, ועם משך התקפי שכלל לא אחת 4־5 תוקפים. רונן הלל, מרקו בן־ברוך, ליאון פנסו, ארז שקרוקה ובני רמתי ניצלו הגנה תל־אביבית מעורערת, שחסרה את מנשה שמעונוב, חיים גולדברג וחזי [illegible] אזולאי, כאשר על הספסל ישבו בפתיחה שחקנים כמשה גריאני ובני טבק. אלי דריקס כלל לא התלבש בגלל פציעה. שאול כהן בהופעה בכורה לאומית הציג יכולת סבירה, אך נאלץ לחוות במחדלי חבריו, שיכלו ללמוד שיעור בלחימה מיריביהם מחולון. אלון נתן, שחזר אמנם להרכב מכבי ת"א לאחר פציעה, אולם נוטרל בכשרון ע"י ליאון פנסו, כובש שער־הנצחון. מוטי איוניר, שחר בראל, צבי גורדון, ובהמשך גם בני טבק ומשה גריאני, ששולבו, לא הצליחו לפצח הגנה חולונית עקשנית, שנווטה היטב ע"י אלי כהן.

יעקב ביטון, שוער חולון, לא נאלץ למתוח את אבריו במשך 80 דקות. רק בדקת הסיום התעופף לכדור שבעט מיקי כהן מתוך רחבת השער והדף לקרן.

מבעיטה של מוטי איוניר מ־17 מטר בדקה ה־81 פגעה במשקוף שער חולון.

מנגד סיכנה הפועל חולון את שערו של מרכוס מספר פעמים. בפעם הראשונה נכבש גם שער הנצחון. בדקה ה־35 הגביה שמעון מכלוף כדור לליאון פנסו, שמצא עצמו חופשי מול מרכוס. פנסו בעט בדייקנות מקרוב לרשת — 0:1.

במחצית השנייה החמיצה חולון ארבע פעמים. בדקה ה־60 בלם מרכוס את רונן הלל, כעבור עשר דקות החמיץ בני רמתי ברחבה שער. מכבי ת"א: כעבור 10 שניות שוב בלם מרכוס את הלל ובדקה ה־11 ניסה הלל להעריים על מרכוס, אך זה קלט.

השופט יהושע לויה שלף כרטיס צהוב למוטי איוניר.

במחזור הבא

ליגה לאומית
מכבי חיפה — בית"ר ת"א; מכבי פ"ת — מכבי ת"א; הפועל צפרירים חולון — הפועל ת"א; הפועל לוד — הפועל כפר־סבא; בית"ר ירושלים — מכבי נתניה; שמשון ת"א — בני־יהודה ת"א; הפועל באר־שבע — הפועל פ"ת.

ליגה ארצית
בית"ר נתניה — הכח רמת־גן; הפועל טבריה — מכבי יבנה; הפועל חדרה — הפועל ירושלים; הפועל עכו — מכבי רמת־עמידר; מכבי יפו — הפועל חיפה; מכבי שעריים — הפועל בת־ים; הפועל רמת־גן — הפועל יהוד.

ליגה א', צפון
בית"ר חיפה — הפועל קרית־אתא; הפועל בני־נצרת — מכבי טמרה; הפועל בית־שאן — הפועל רעננה; מכבי עוספיה — מכבי עפולה; הפועל קרית־שמונה — הפועל טירה; בית"ר נהריה — הפועל טירת־הכרמל; הפועל בני־טמרה — הפועל טייבה; מכבי חדרה — מכבי אח"י נצרת.

ליגה א', דרום
הפועל קרית־אונו — הפועל קרית־מלאכי; הפועל אזור — הפועל רמלה; מכבי הרצליה — הפועל בית־שמש; הפועל מרמורק — הפועל אור־יהודה; מכבי קרית־גת — הפועל ראשל"צ; הפועל אשדוד — הפועל דימונה; בית"ר רמלה — הפועל רמת־השרון; לורוס חולון — הפועל אשקלון.

כדורגל

שמשון ת"א החזירה במעט את המתח לצמרת הליגה הלאומית בכדורגל כשהפתיעה אתמול, במוקד המחזור ה־17, בנצחון חריץ על המובילה, מכבי נתניה — 1:3, לאחר שנתניה היתה ראשונה שכבשה. ת"א היא הקבוצה שנחלה את מספר ההפסדים הקטן בליגה — שניים — ולא נוצחה 13 מחזורים רצופים!

הפועל כפר־סבא שגברה באיצטדיונה 0:1 בבעיטת־11 על האלופה המאכזבת, בית"ר ירושלים, והפועל תל־אביב, שעצרה ביום שישי את התאוששות הפועל לוד בנצחה 0:2 — התקרבו עד כדי 5 נקודות למוליכה מנתניה.

רק חילוף אחד היה בטבלת הליגה הלאומית לאחר מחזור אתמול: הפועל צפרירים חולון חלפה על פני מכבי חיפה (מקומות 11־12).

הפועל צפרירים חולון חוללה הפתעה באיצטדיון ברמת־גן כשהנחילה הפסד רביעי רצוף למכבי ת"א — 0:1. מכבי ת"א, שבתחילת העונה ניבאו לה מאבק על הכתר, הולכת מרחי־אל־דחי.

נצחון־חוץ נאה קצרה גם הפועל באר־שבע כשהותירה את בני־יהודה ת"א פעורת־פה ב"שכונה" בנצחה — 0:1.

הפועל פ"ת לא ניצלה את ביתיותה במשחקה עם מכבי חיפה — 1:1 ואילו הפתח־תקוואית השנייה, מכבי פ"ת, "ננעלה" על המקום האחרון בהפסד עשירי באיצטדיון ברמת־גן נגד בית"ר ת"א — 2:0.

13 שערים הובקעו אתמול במחזור שהתנהל במזג־אויר מצויין.

פולבר כבש ולא עורר המשחק

הפועל כפר־סבא – בית"ר ירושלים 0:1 (0:1)
● איצטדיון הפועל כפר־סבא. 5000 צופים. שופט: חיים ליפקוביץ.
● להפועל כפר־סבא הבקיע: גדי פולבר (9 בבעיטת־11).
● השחקן המצטיין: יוסי מזרחי.
● הפועל כפר־סבא: שמיר, אופיר בן־חיים, קוסלגי, רבינוביץ, אינשטיין, פולבר, סימון, יפה, מימוני, יאני, רביבו.
● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, רונן אזולאי, אשש, בני כהן (שוורץ), קריש, דיזיו, מלמיליאן, סמי מלכה (שוויג), סלקטר, רוקמן.

מאת חיים לוי

לו היה זר נקלע אתמול לאיצטדיון בכפר־סבא לא היה מאמין ששתי הקבוצות המתמודדות על כר־הדשא הן שתיים מחוורי הבכיר בכדורגל הישראלי. הקבוצה המארחת, הפועל כפר־סבא, הממוקמת במקום השני בטבלה, ומנגד האלופה, בית"ר ירושלים.

שתי הקבוצות גילו משחק חלש, איטי ולעתים גם משעמם, ואיכזבו את הצופים. אם בכל זאת זכתה הפועל כפר־סבא בנצחון יש לזקוף זאת לחובת הגנת בית"ר ירושלים, שהיתה אתמול חלשה ורק יכולתו של שוערה, יוסי מזרחי, מנעה הפסד גבוה יותר מ־1:0.

יוסי מזרחי, במיקום מצויין, מנע לפחות פעמיים את כיבוש שערו ממצבים בטוחים. הירושלמים, הגם ששלטו במגרש כמעט בכל דקות המחצית השנייה, הצליחו להגיע להזדמנות אחת בלבד לכבוש שער, שכן כל התקפותיהם נבלמו הרחק מהרחבה.

במחצית הראשונה עדיין הפגינו הכפר־סבאים משחק שקט ובטוח ותקפו את שער בית"ר ירושלים. בכל שנעו מחוגי השעון קדימה נסוגו המארחים לעבר שערם, ביזבזו זמן בצורה מרגיזה ואיפשרו לאורחים לשלוט במרכז השדה ולתקוף את שער כפר־סבא. לזכותה של כפר־סבא יש לומר כי ביצעה מספר התקפות מתפרצות שהיו מסוכנות, ורק כנס לא נכבשו שערים.

פתיחת המשחק היתה שייכת לכפר־סבא שכבר בדקה ה־9 כבשה: אלי יאני שלח כדור־עומק ליצחק מימוני שחדר לרחבה, אך נהדף בגסות ע"י בני כהן, והשופט חיים ליפקוביץ הורה מייד על בעיטת־11. גדי פולבר בעט שטוח לפינה — 0:1.

השער עורר את המשחק שהפך שקול.

במחצית השנייה ביצע המאמן הירושלמי החדש, אליהו עופר, שינוי במגמה להגביר את מחץ קבוצתו. עופר שילב את יעקב שוורץ במקום המגן בני כהן ואת החלוץ רונן שוויג במקום סמי מלכה החלש. בית"ר ירושלים שלטה בשדה, תקפה, אולם לא הצליחה לפצח את הגנתה הצפופה והממושמעת של הפועל כפר־סבא.

צהובים נשלפו לשלושה שחקני הפועל כפר־סבא: אלי יאני, איתן רביבו ואופיר בן־חיים.

מלך השערים

1. תקוה (מכבי נתניה) 11
2. ארמלי (מכבי חיפה) 10
3. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 9
4. בראל (מכבי ת"א) 7
–. טבק (מכבי ת"א) 7
–. יאני (הפ. כפר־סבא) 7
–. לוין (הפועל פ"ת) 7
–. לם (מכבי נתניה) 7

ליאון פנסו (משמאל) זוכה לחיבוקי חבריו לאחר שהבקיע את שער הנצחון להפועל צפרירים חולון לרשת מכבי ת"א (0:1) (תצלום: אריה קנפר)

המשחק המרכזי

נתניה התחלקה על הבלמים אורי כהן וברדה

מאת דוד בכר

שמשון תל־אביב זכתה אתמול להישג רב־חשיבות, כאשר הפכה פיגור של שער לנצחון גדול ומרשים על המוליכה הלאומית, מכבי נתניה — 1:3 באיצטדיון הנתנייתי.

שמשון הגיעה לנתניה בחשש מסויים. מזה זמן רב לא ניצחה בעיר היהלומים, מה גם שמולה ניצבה המוליכה הלאומית הגאה בהרכב מלא ובכושר טוב.

בפתיחת המשחק היה החשש מוצדק. ההתקפה הנתנייתית הפוריה בליגה מחצה ב־20 הדקות הראשונות את ההגנה הטובה בליגה. שלום

שמשון תל־אביב – מכבי נתניה 1:3 (1:1)
● איצטדיון מכבי נתניה. 5000 צופים. שופט: אריה פרוסט.
● לשמשון הבקיעו: אורי כהן (45); נסים ברדה (50) ושלמה אדרי (80). למכבי נתניה: שלום תקוה (11).
● השחקן המצטיין: אורי כהן.
● שמשון ת"א: חדר, אורי כהן, ברדה, הלוי, דהרי, יגאל הלל, אפרים שמעונוב, עובדיה, שלמה מזרחי, גרעון רמתי, שלמה אדרי.
● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, חסן, קורן (חיים לוי), חלפון, עציוני (גבאי), לם, רוני לוי, יגאל מנחם, תקוה.

תקוה וחבריו פתחו את המשחק בסערה, וכבר בדקה ה־11 זכו בשער יתרון: הקפטן בני לם הגביה כדור־קרן מימין; הגנת שמשון הרחיקה הכדור הגיע לשלום תקוה, שבעט מ־20 מטר שטוח לפינה הימנית — 0:1.

שחקני נתניה, מעודדים מהשער, המשיכו ללחוץ, ובדקה ה־16 פרץ תקוה, חלף על פני שלושה מגיני שמשון ולבלם נסים ברדה לא נותר אלא להכשילו ברחבה. השופט אריה פרוסט התעלם מהכשלה זו. בדקה ה־21 שוב תקוה בפעולה; הפעם, בבעיטת־מספרת לאחור כמעט שהגדיל את יתרון קבוצתו.

לפתע חדלו שחקני נתניה לשחק. שמשון יצאה להתקפות עם מספר רב של שחקנים. בדקה ה־33 בעט שלמה מזרחי כדור־עונשין מ־18 מטר, ושוער נתניה יעקב בלדב הדף בזינוק לקרן. בדקה ה־44 נגח נסים ברדה כשעמד כדור מול שער נתניה מעל למשקוף.

ממש עם השריקה למחצית נפסק כדור־קרן נוסף לזכות שמשון: שלמה מזרחי הגביה, ברדה נגח, נוצרה עירבוביה, הגנת נתניה הרחיקה, ואורי כהן, שהיה המצטיין במשחק, בעט מתוך הרחבה לרשת — 1:1.

במחצית השנייה המשיכו שחקני נתניה במשחקם המאופק, כאילו סברו שהנצחון יבוא מאליו. לעומת זאת החלו חניכיו של המאמן יעקב גרונדמן משמשון להאמין ביכולתם לנצח. בדקה ה־50 הגביה יפתח הלוי כדור־קרן, הבלם נסים ברדה, שהיה פעיל בהתקפת קבוצתו, נגח באין־מפריע משבעה מטר לרשת — 1:2.

השער ירד כצוננין על ראשי שחקני נתניה ועורר אותם מעט. בדקה ה־63 בעט בני לם כדור־עונשין מ־30 מטר, אלכסונית משער שמשון, אך השוער המצויין אבי חדר זינק היטב והדף לקרן.

מכבי נתניה המשיכה לתקוף במטרה להשוות, אך היו אלו התקפות חסרות־מחץ שנחסמו הרחק מרחבת העונשין של שער שמשון.

בדקה ה־80 ביססה שמשון את נצחונה: אבינועם עובדיה פרץ מימין, מסר כדור־רוחב מדוייק לשלמה אדרי; זה התקדם מעט ומתוך הרחבה, ממרחק של שמונה מטר משערו של בלדב, שיגר לפינה הנגדית ולרשת — 1:3.

צהוב כדור נשלף לעברו של דני עציוני מנתניה.

ארבעה מאבקים בין קבוצות ארציות בסיבוב ה־7 בגביע

משחקי הסיבוב ה־7 בגביע־המדינה בכדורגל, בהם ישתתפו כבר קבוצות הליגה הארצית, הוגרלו ביום שישי באולפני "קול ישראל" בת"א.

שתי קבוצות מליגה ב': — מכבי כפר־קנה והפועל איכסל — עלו אוטומטית לסיבוב ה־8, אליו יצטרפו קבוצות הליגה הלאומית.

ארבעה משחקים יהיו בין קבוצות מהליגה הארצית: הפועל עכו — מכבי רמת־עמידר; הפועל בת־ים — מכבי יפו; הפועל חיפה — הכח רמת־גן; הפועל טבריה — בית"ר נתניה.

יתר המשחקים: הפועל טירת־הכרמל (א') — מכבי דרור לוד (ג'); הפועל קרית־אונו (א') — הפועל קרית־מלאכי (א'); מ.ס. נס־ציונה (ב') — הפועל רמת־גן (ארצית); לורוס חולון (א') — מכבי אח"י נצרת (א'); מכבי שלמה עפולה (א') — הפועל יהוד (ארצית); הפועל דימונה (א') — מכבי שעריים (ארצית); הפועל בני־נצרת (א') — הפועל ירושלים (ארצית); הפועל בית־שאן (א') — הפועל בית־שמש (א'); הפועל הרצליה (ב') — מכבי יבנה (ארצית); הפועל כפר־סמיע (ב') — הפועל חדרה (ארצית).

משחקי הסיבוב ה־7 יערכו ביום שלישי, 12 בינואר 1988.

את ההגרלה ביצעה תומרה מרגלית־צבעוני.

בן־שיטרית: שער ראשון ב־1988

הפועל תל־אביב – הפועל לוד 0:2 (0:0)
● איצטדיון בלומפילד ביפו. 3000 צופים. שופט: צבי שריר.
● להפועל ת"א הבקיעו: מיקי בן־שיטרית (77) ושבתאי לוי (88).
● השחקן המצטיין: אלי כהן.
● הפועל ת"א: אלטר, ארמה, זאנה, סגל, הרשליקוביץ, אלי כהן, רפי שמואל, ז'אנו, סיני, לינהרט (בן־שיטרית), שבתאי לוי.
● הפועל לוד: יעקב בנורים, דרעי, נעמן, אורי בנורים, יעקב הלל, ברדוגו, בן־ממס, בלאיש, שרביט, סנדורי, סמרג'ה.

מאת אורי שטינבך

הפועל תל־אביב פתחה את שנת 1988 בנצחון. מאז תחילת משחקי הסיבוב השני לא הצליחה הקבוצה לזכות במלוא 3 הנקודות ורק ביום שישי, 1 בינואר, גברה 0:2 על הפועל לוד.

הפועל ת"א גילתה עדיפות על יריבתה לאורך כל 90 הדקות, אך יתרון זה לא בא לביטוי עד הדקה ה־77, בה הובקע שער לוד לראשונה.

הפועל ת"א חיפשה את הנצחון בכל מחיר, ולוד עשתה רושם שמוכנה להסתפק בתיקו. כך נצמדו מגיני לוד לקשרי וחלוצי הפועל ת"א ושמרו אותם הדוק. לוד גם חיפשה כיצד לבזבז זמן. השופט צבי שריר נאלץ להוסיף חמש דקות למחצית הראשונה כדי לכפר על ביזבוז הזמן.

בהפועל ת"א חידש את הופעותיו שבתאי לוי, ששב להרכב הפותח אחרי תקופת־פציעה ארוכה. מבחינתו לא יכלה להיות חזרה טובה יותר מאשר עם שער, אותו כבש שתי דקות לסיום. גם מיקי בן־שיטרית שב לשחק אחרי "מחלה". הוא אמנם לא פתח בהרכב אך שולב בדקה ה־62, ורבע שעה אחר־כך פרע את השטר כשהבקיע את שער היתרון לקבוצתו.

ה"אדומים" הבליטו במשחקם את אלי כהן, שהיה בלתי־מתפשר במאבק על כל כדור בכל פינה במגרש. הוא גם ניסה כוחו בבעיטות לשער לוד. משה סיני נשמר בקפדנות על־ידי יוכל ברדוגו עד להבקעת השער של בן־שיטרית. אחר־כך "ננטש" ויכול היה לבשל עוד שער ולגלות לצופים מעט מהכדורגל שהוא יודע.

לוד לחמה כהגנה, בה בלטו האחים בנורים, יעקב בין הקורות ואורי בעמדת הבלם הקדמי, ויצחק נעמן כבלם אחורי. לוד סבלה מפציעות שחקניה. בן־ממס, שרביט, סמרג'ה, סנדורי ונעמן נראו מוטלים עצמם על־הדשא בפרקים שונים של המשחק ובסיום נאלצו להרים ידיים מול קבוצה עדיפה.

שער היתרון להפועל ת"א הובקע בדקה ה־77: יוסי זאנה הגביה כדור־עונשין לאגף שמאל של רחבת לוד; סיני ניתר לכדור ושלחו בראשו למרכז הרחבה, שם ניצב בן־שיטרית, שגבר במאבק על יעקב בנורים, וקבע — 0:1.

לוד, שגוננה על שערה במשך כל דקות המחצית השנייה וכלל לא חיפה להעביר את כובד המשחק לחלק המגרש התל־אביבי עוד ניסתה להציל משהו, אבל לשחקניה לא היה כבר אויר. הפועל ת"א לחצה ולחצה כדי להשיג עוד שערים, וכך הובקע השער השני דקותיים לסיום: סיני הגביה כדור משמאל, ושבתאי לוי נגח במדוייק פנימה — 0:2.

הפועל פ"ת: שפע החמצות

הפועל פ"ת – מכבי חיפה 1:1 (0:0)
● איצטדיון הפועל פ"ת. 1500 צופים. שופט: עובדיה בן־יצחק.
● להפועל פ"ת הבקיע: אלי מחפוד (54). למכבי חיפה: איתן אהרוני (57).
● השחקן המצטיין: ניר אלון.
● הפועל פ"ת: רוני ג'דבי, גיא לוי, בודניוק, אלוק, קפשודלי, סאבה, מחפוד (חוזג), אליהו, (בסון), שוקרי, לוין, רבינוביץ.
● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, רפי אוסטו, קלינגר, בלבול, דוד לוי, שלום לוי, גבעול, צדוק מלכה, (עופר מזרחי — הורחק), ארמלי.

מאת משה רוזנברג

שני שערים שהובקעו תוך שלוש דקות בפתיחת המחצית השנייה הביאו לחלוקת נקודות במשחק בפ"ת בין קבוצות הפועל פ"ת ומכבי חיפה — 1:1.

שחקני הפועל פ"ת היו ראויים ליותר. המארחים תקפו ברציפות שלבי המשחק ולא ניצלה את חסרונם של דניאל בראילובסקי, אברהם אבוקרט, ציון מרילי וליאור רוזנטל הפצועים.

במחצית הראשונה נראה היה כי המשחק מתנהל על מחצית מגרש, זה של מכבי חיפה. הפועל פ"ת תקפה ללא הרף, אולם סידרת החטאות של ניר לוין (8), יוסי שוקרי (16), אלי מחפוד (18) וגיא לוי (28), היו בעוכרי הקבוצה.

החיפנים, שגילו חולשה רבה, התעוררו רק לאחר מחצית השעה, ובדקה ה־31 היו קרובים להבקעה. זאהי ארמלי, שחלף על פני שלושה שחקני־עורף, לא הצליח להכניע את רוני ג'דבי, שוער הפועל פ"ת בעימות אחד־על־אחד.

במחצית השנייה נמשכו החטאות שחקני הפועל פ"ת, בעיקר מרגלי אלי מחפוד, שתיקן את המעוות בדקה ה־54. דורון רבינוביץ העביר כדור־עומק למחפוד, וזה מול השוער בוני גינצבורג, בעט כדור שטוח, בוני רק הצליח להדוף את הכדור לרשת — 0:1.

חלפו שלוש דקות ושחקני מכבי חיפה השוו בשער אומלל: הבלם איתן אהרוני, שעלה לסייע להתקפה, חלף על פני שני מגינים ובזווית חדה בעט כדור שנראה שרוני ג'דבי קולט אבל הכדור חדר מעליו לרשת — 1:1.

בהמשך עוד בעט החיפאי שלום לוי (66) כדור־עונשין מ־25 מטר לקורת שער הפועל פ"ת ובשלהי הסיום הרחיק השופט עובדיה בן־יצחק את החיפני עופר מזרחי, שפגע ללא כדור בגיא לוי. קודם־לכן ספג מזרחי את הכרטיס הצהוב הראשון שלו.

מכבי פ"ת: חולשה והחטאות

בית"ר ת"א – מכבי פ"ת 0:2 (0:2)
● האיצטדיון ברמת־גן. 1000 צופים. שופט: [illegible]
● שערים לבית"ר ת"א: ירון כהן (24) ויוסי אדרי (29).
● השחקן המצטיין: אבי ליברמן.
● בית"ר ת"א: ליברמן, טורק, יעקב כהן, שלומי מזרחי, ליאון כהן, נסים כהן, יוסי אדרי, [illegible], ירון כהן.
● מכבי פ"ת: [illegible], אלי כהן, [illegible], מאיר כהן, אלישע לוי, [illegible].

מאת אלכס קליין

הליגה הארצית כבר ממתינה כנראה למכבי פ"ת. אתמול נוצחה במשחק־החוץ ע"י בית"ר תל־אביב — 2:0 — ונחלה הפסד רביעי רצוף.

בית"ר ת"א, שמשחקניה נעדר דוד לביא הפצוע, לא נזקקה לגלות את מלוא יכולתה כדי לנצח. ההזדמנות הראשונה במשחק ניתנה דווקא לאורחים ממכבי פ"ת, בדקה ה־16 הגיע כדור־רוחב לבלחסן, שניצב בלתי־שמור על קו ה־16, אך השוער ליברמן ראה [illegible]

השער הראשון לבית"ר הובקע בדקה ה־24: אלי חגר קלט כדור שהוגבה באגף שמאל, מסר לירון כהן, שהניח ובעט שטוח מ־14 מטר לרשת — 0:1.

לא חלפו חמש דקות ויוסי אדרי פרץ עם הכדור במרכז המגרש וממרחק של 30 מטר הניף את רגלו ושילח כדור חזק אל בין חיבורי הקורות — 0:2.

שחקני מכבי פ"ת, ללא ירון אריה ומיכה צפון הפצועים, שרון צופין ורן בדישבקו, שחקני נבחרת הנוער, נראו חלשים. הם לא הצליחו להחזיק בכדור ונכשלו בכל נסיונותיהם לסכן את שער בית"ר. הגנת מכבי פ"ת היתה חלשה ביותר, עובדה שאיפשרה למגן בית"ר, שבתאי טורק, לבעוט מ־25 מטר כדור חזק שפגע במשקוף. ירון כהן שהשתלט על הכדור בעט מקרוב לעמוד ולחוץ.

במחצית השנייה שולב שלום בניה במקום אסי בן־שמעון. [illegible] אבי ליברמן סיכל את נסיונות ההבקעה של מכבי פ"ת. בדקה ה־68 נגח אורגל וליברמן הדף. עוד הזדמנות ניתנה לרפי כהן בדקה ה־73 [illegible]

ממון לא שווה הממון

הפועל באר־שבע – בני־יהודה ת"א 0:1 (0:1)
● המגרש בשכונת־התקוה. 2500 צופים. שופט: רחמים דינצי.
● להפועל באר־שבע הבקיע: מאיר צרפתי (15).
● השחקן המצטיין: אפרים דוידי.
● הפועל באר־שבע: אנטמן, בן־זכאי, אוחיון, דוידי, אילוז, דהאן, חיון, עזרן, צרפתי, ביטון (גבי אפריאט), יובל אוחנה.
● בני־יהודה: אטייג, סלמה, פרי, אלקבץ, עלו, שרעבי ושירזיו, אייל חיים, זקס, כמן (מלי), איזנברג, גורדנה.

מאת נפתלי כהן

שער שכבש חלוץ הפועל באר־שבע, מאיר צרפתי, בדקה ה־15, חולל אתמול הפתעה בשכונת־התקוה כשהקבוצה הנגב גברה על בני־יהודה ת"א במגרשה — 0:1.

כמעט לאורך כל 90 הדקות יצרה בני־יהודה לחץ על שערו של גיורא אנטמן ההכסן מבאר־שבע אולם היה זה לחץ עקר. הכדור של הקשר העולה מאנגליה, נתן זקס, נגע בקורת שער באר־שבע בדקה ה־10. לבד לבעיטה זו לא הצליחו בני־יהודה לעשות מאומה.

באר־שבע לחמה בחירוף־נפשים, ידעה להתגונן כהלכה ולשמור על יתרונה.

לאחר הפסדה בשבת שעברה 2:0 להפועל פ"ת חזרה בני־יהודה למגרשה וגילתה קישור חלש שלא ידע לתפקד ולהפעיל את החלוצים.

מנגד חגה באר־שבע את נצחונה הנאה להגנה בראשותו של שחקן הנבחרת, אפרים דוידי, שהפעיל כהלכה את המערך האחורי של קבוצתו. הוא ידע גם לצאת להתקפות מתפרצות, שבאחת מהן הגיע עד לקו־החמש של היריב. בחוד באר־שבע היטיב ללהוט מאיר צרפתי, כובש השער היחידי. הוא נע לאורך המגרש, והכיר סוכ־וכוב את הגנת בני־יהודה.

פתיחת המשחק שייכת למארחים. שתי בעיטות של נתן זקס בדקות 3 ו־10 לא מצאו את הרשת. ההתקפה הראשונה של באר־שבע, בדקה ה־15, הניבה שער מפתיע: יובל אוחנה פרץ משמאל, הגביה לרחבה ומאיר צרפתי, שלא היה מכוסה נגח באין מפריע פנימה — 0:1.

המשחק התלהט בפגיעות גופניות והשופט הטוב רחמים דינצ'י נאלץ להרגיע את הרוחות כששלף כרטיסים צהובים לאילוז ובן־זכאי מבאר־שבע ולזקס מבני־יהודה.

בדקה ה־71 החמצת המשחק: משה איזנברג, חלוץ בני־יהודה, מסר כדור מצויין לדרור גורדנה, שניצב לבדו מול אנטמן, בעט ושוער באר־שבע זינק והדף לרחבת החמש; איזנברג מצא את עצמו מול שער ריק אך בעט מעל הקורה.

במחצית השנייה חזו הצופים בקבוצה אחת, בני־יהודה. עד לסיום התנהל המשחק כשבאר־שבע מתגוננת ובני־יהודה מנסה ללא הצלחה להבקיע שער שוויון.

ליגה א'

דרום

* אשקלון: הפועל אשקלון — בית"ר רמלה 1:1 (0:0). לרמלה כבש: יעקב בוזגלו (67), לאשקלון: אלי לוי (77). שפט בני כהן, לעיני 2500 צופים.
* ראשל"צ: הפועל ראשל"צ — הפועל מרמורק, 0:0. שפט בוכין אביליון, לעיני 500 צופים.
* חולון: הפועל אשדוד — הפועל רמת־השרון 3:0 (0:2). שערים לאשדוד: דב רבלר (18), הרצל פיטוסי (42) ודרור בועז, עצמי (82). שפט שמעון לוי, לעיני 400 צופים.
* חולון: לורוס חולון — הפועל קרית אונו 0:1 (0:1). בשער־הנצחון: אשר מכעור (8). שפט יעקב שמש, לעיני 400 צופים.
* דימונה: מכבי קרית־גת — הפועל דימונה 0:1 (0:0). זאב ברמי (48) הבקיע את שער־הנצחון לקרית־גת. שפט עבוטבול קאזן, לעיני 500 צופים.
* אור־יהודה: הפועל אור־יהודה — מכבי הרצליה 0:1 (0:0). שער־הנצחון: חיים דואק (88). שפט מאיר בדנוני, לעיני 200 צופים.
* בית שמש: הפועל בית־שמש — הפועל אזור 0:2 (0:0). עמוס מימון (70) ואבי כמן (75) כבשו לבית־שמש. שפט חיים בן־נעים, לעיני 500 צופים.
* רמלה: הפועל קרית־מלאכי — הפועל רמלה 0:3 (0:2). ניצן מגדמן (22), דני אשכנזי (44) וחיים אבוק (79) הבקיעו לקרית־מלאכי. אילן פרץ מרמלה הורחק (68). שפט אבוחצירא, לעיני 300 צופים.

צפון

* עפולה: מכבי עפולה — הפועל בית־שאן 1:1 (0:0). לבית־שאן כבש עופר רזה (60), למכבי עפולה: שמעון אלבז (85). שפט יוסף דיאמנט, לעיני 1500 צופים.
* חדרה: מכבי חדרה — בית"ר חיפה 1:1 (0:1). לחדרה הבקיע: גבי סבג (77), לבית"ר חיפה: עוזי כהן (13). חנניה דהאן מחיפה הורחק, וקיוק מחדרה הורחק. שפט סאבא כרסור, לעיני 100 צופים.
* טמרה: מכבי טמרה — הפועל קרית־אתא 1:2 (0:2). לטמרה כבשו שלמה מזרחי (1) וראוף עמאם (43). לקרית־אתא: אבי כמן (87 בבעיטת־11). שפט יעקב לוי, לעיני 200 צופים.
* נצרת: מכבי אח"י נצרת — הפועל בני־טמרה 0:1 (0:1). הלל קפלן כבש את שער־הנצחון למכבי נצרת (41). שפט יוסף קרדי, לעיני 1000 צופים.
* טייבה: הפועל טייבה — בית"ר נהריה 1:1 (1:1). לטייבה הבקיע: סמי תאג' יוזא (28). לנהריה: דואק (40). שפט שמואל הרקביץ, לעיני 2000 צופים.
* טירת־הכרמל: הפועל טירת הכרמל — הפועל קרית־שמונה 0:1 (0:0). שער־הנצחון: אבי גומני (54). שפט בני בר, לעיני 300 צופים.
* רעננה: הפועל רעננה — הפועל בני־נצרת 2:1 (1:0). שערים לרעננה: שמואל מרבס (59) ומוטי כמר (87 בבעיטת־11). לבני־נצרת: יגאל עזרי (3). נאסר פנצרת הורחק (86). שפט עודד אבלא, לעיני 100 צופים.
* טירה: הפועל טירה — מכבי עוספיה 0:0. שפט יוסף בנישתי, לעיני 1000 צופים.

הטבלה הדרומית (לאחר המחזור ה־13)

1. בית"ר רמלה	7-15	16
2. מכבי קרית־גת	5-12	16
3. הפועל ראשל"צ	10-18	15
4. הפועל אשדוד	9-17	13
5. לורוס חולון	6-9	13
6. הפועל אור־יהודה	8-10	13
7. הפועל קרית־אונו	7-8	12
8. הפועל אשקלון	6-7	11
9. הפועל בית־שמש	17-10	11
10. הפ. קרית־מלאכי	12-12	10
11. הפועל מרמורק	11-11	9
12. הפועל דימונה	8-12	8
13. הפועל רמלה	16-12	8
14. מכבי הרצליה	19-8	8
15. הפ. רמת־השרון	14-8	7
16. הפועל אזור	18-5	6

הטבלה הצפונית

1. הפועל בית־שאן	7-16	18
2. מכבי טמרה	7-10	16
3. בית"ר חיפה	7-11	15
4. מכבי עפולה	12-16	14
5. מכבי חדרה	10-12	13
6. בית"ר נהריה	8-9	12
7. הפ. קרית־אתא	13-13	11
8. הפועל טירה	9-9	11
9. מכבי עוספיה	8-9	11
10. מכבי נצרת	10-9	9
11. הפועל רעננה	10-12	9
12. הפ. קרית־שמונה	13-11	8
13. הפועל טייבה	15-9	8
14. הפ. בני־נצרת	12-8	7
15. הפ. טירת־הכרמל	14-8	7
16. הפ. בני־טמרה	16-11	6

אין חדש: בליגה ארצית ארבע הראשונות ניצחו

הפתעות: בת־ים – הפועל ר"ג 0:4; עמידר – יפו 0:1

שתי הפתעות היו אתמול במחזור הי"7 בליגה הארצית בכדורגל: הפועל בת־ים הביסה 0:4 את הפועל רמת־גן ומכבי רמת־עמידר מתחתית גברה 0:1 על היורדת מהלאומית, מכבי יפו.

בת־ים צברה תוך ארבעה ימים 6 נקודות והבקיעה 6 שערים לעומת אפס, לאחר שבאמצע השבוע ניצחה את הפועל יהוד — 0:2.

ארבע הראשונות זכו בנצחונות: הפועל ירושלים הכניעה בימק"א בקרב־קצוות רב־שערים את הפועל עכו — 2:5; הפועל חיפה גברה בקרית־חיים על מכבי שעריים — 0:1; הפועל טבריה ניצחה בחוץ, בדקה ה־85, את הכח רמת־גן — 0:1 ומכבי יבנה גברה במגרשה על הפועל חדרה — 0:2.

במשחק ביהוד נפרדו קבוצות הפועל יהוד ובית"ר נתניה בתיקו 1:1.

הפועל ירושלים – הפועל עכו 2:5 (0:2)

מאבק־הקצוות בין מוליכת הליגה הארצית, הפועל ירושלים, לבין סוגרת הטבלה, הפועל עכו, הניב אתמול בירושלים שבעה שערים בנצחון המוליכה — 2:5.

גיבור־הניצחון היה קשר הפועל ירושלים, מישל דיין, שכבש שלושער (38, 68, 75). צמד נוסף הבקיע מלך שערי־הליגה הארצית, יעקב גומדר (40, 56).

שחקני הפועל עכו, שפתחו את המשחק במערך נסוג, שכלל לעתים שמונה שחקני־עורף, החזיקו מעמד 38 דקות, אולם לאחר ספיגת השער הראשון מרגליו של דיין, פתחו את המשחק וספגו חמישייה.

במצב של 0:4 פסק השופט יצחק רוזנברג על כדור־11 לזכות עכו (73). דוד חלפון צימק, וחברו דוד גנון הבקיע את השער השני לאורחים (79).

2000 צופים חזו במשחק שנערך בימק"א

הפועל חיפה – מכבי שעריים 0:1 (0:1)

שמונה נצחונות ותיקו אחד — זה מאזנה של הפועל חיפה מאז החל רוני דורה לאמנה. שבעה משחקים עם רשת נקייה — זה מאזנו של השוער אריה חביב מאז הצטרף לקבוצה.

אתמול, ביום חלש, הצליחה הפועל חיפה לזכות בנצחון נוסף, הפעם על מכבי שעריים — 0:1.

כתבנו בחיפה יוסף גלזר מוסר כי שער־הנצחון הובקע בדקה ה־27, מרגלי רוני מלכה, שדחק מקרוב לרשת כדור שהוגבה ע"י יוסי קרמר.

במחצית השנייה ניצלה שעריים את פציעתו והחלפתו של החיפני שלומי שטיקר ויצרה לחץ על שער הפועל חיפה, אך הותיקים חביב, קרמר ואבי ליפשיץ מנעו שוויון.

שפט יצחק בן־יצחק, לעיני 2500 צופים, בקרית־חיים.

הפועל טבריה – הכח רמת־גן 0:1 (0:0)

שער שהבקיע עופר רן חמש דקות לפני הסיום העניק לקבוצתו, הפועל טבריה, נצחון־חוץ על הכח רמת־גן — 0:1.

כתבנו יוסף חכם דיווח שדווקא שחקני הכח גילו עדיפות והיו להם הזדמנויות טובות לכבוש שערים בדקות ה־29 וה־69 מרגלי נסים חלפון ועופר שלום.

את שער הנצחון כבשו הטבריינים בדקה ה־85: מרדכי אבוחצירא, שנכנס לשחק חמש דקות קודם־לכן, הרים כדור מימין, ועופר רן הכניע בנגיחה את השוער שלמה נורדמן.

שפט היטב, לעיני 1000 צופים, יוסף שועי, במגרש וינטר ברמת־גן.

הניחוש הנכון

1.	הפועל פ"ת — מכבי חיפה	x
2.	בני־יהודה — הפ. באר־שבע	2
3.	מכבי נתניה — שמשון ת"א	2
4.	הפ. כפר־סבא — בית"ר י־ם	1
5.	הפועל ת"א — הפועל לוד	1
6.	מכבי ת"א — הפועל חולון	2
7.	הפועל יהוד — בית"ר נתניה	x
8.	הפועל בת־ים — הפועל ר"ג	1
9.	הפ. חיפה — מכבי שעריים	1
10.	מכבי עמידר — מכבי יפו	1
11.	הפועל י־ם — הפועל עכו	1
12.	מכבי יבנה — הפועל חדרה	1
13.	הכח ר"ג — הפועל טבריה	2
14.	הפ. אשק' — בית"ר רמלה	x

הפועל בת־ים – הפועל רמת־גן 0:4 (0:0)

ארבעה שערים תוך 17 דקות במחצית השנייה הביאו אתמול להפועל בת־ים נצחון מרשים על הפועל רמת־גן — 0:4. הנצחון העניק לחניכיו של המאמן אריה בדרנו 6 נקודות ליגה תוך ארבעה ימים, לאחר שבאמצע השבוע גברה בת־ים על יהוד — 0:2.

שחקני הפועל רמת־גן גילו יתרון במחצית הראשונה, אולם חלוציהם לא הצליחו להכניע את השוער המצויין משה מרקוביץ מהפועל בת־ים.

מסכת השערים נפתחה בדקה ה־65. מוטי סלינס כבש לאחר עירבוביה ושחקני רמת־גן נשברו. תוך שלוש דקות (79, 80, 82) ספגה הגנתה החדירה של רמת־גן שלושה שערים מרגלי נחום יוסף, אבי שלום ומאיר בן־גיגי. בשער הפועל רמת־גן שיחק ליאור מיכלסון, בן הי"7, במקומו של שמואל גילרדי המצויין.

שפט יעקב ממן, לעיני 500 צופים, בחולון.

מכבי רמת־עמידר – מכבי יפו 0:1 (0:1)

מכבי יפו המשיכה לאכזב. אתמול נוצחה הקבוצה 1:0 במשחק־החוץ שלה ברמת־עמידר ע"י מכבי המקומית.

הפתיחה המהירה של חלוצי עמידר הניבה שער כבר בדקה ה־24: אורן גרין חטף כדור מהגנת יפו, חדר לרחבה ומקרוב הכניע את השוער נמרוד אברהם — 0:1.

שחקני מכבי יפו שהחלו במערך נסוג, פתחו את המשחק לאחר ספיגת השער, אולם הגנת עמידר הצפופה מנעה מהם לכבוש שער־שוויון.

שפט עמית קליין, לעיני 300 צופים, ברמת־עמידר.

הפועל יהוד – בית"ר נתניה 1:1 (1:1)

שער שהובקע לכל קבוצה במחצית הראשונה העניק להפועל יהוד ולבית"ר נתניה תוצאת תיקו 1:1.

כתבנו שמעון קרוזו דיווח שאת השער הראשון כבשו שחקני הפועל יהוד בדקה ה־6: יורם אורן בעט כדור לעבר שער בית"ר נתניה ושמעון לביא הדף לעבר יהודה דוגץ' שקבע מקרוב — 0:1.

סמוך לשריקת המחצית ניצל טל בראל כדור־קרן והישווה ל־1:1.

שפט שלמה שור, לעיני 500 צופים, ביהוד.

● ארצית

(לאחר 17 מחזורים)

1.	הפועל ירושלים	19–39	41
2.	הפועל חיפה	11–18	37
3.	הפועל טבריה	22–32	34
4.	מכבי יבנה	17–20	28
5.	הפועל רמת־גן	21–17	23
6.	הפועל בת־ים	16–18	22
7.	הפועל יהוד	24–24	22
8.	הפועל חדרה	25–24	22
9.	מכבי יפו	12–12	21
10.	מכבי שעריים	22–21	19
11.	בית"ר נתניה	23–16	19
12.	מכבי עמידר	23–18	17
13.	הכח רמת־גן	21–14	14
14.	הפועל עכו	28–10	9

● מלך השערים

1.	גומדר (הפועל י־ם)	16
2.	עופר רן (טבריה)	12
3.	ציון יעקב (יבנה)	9
4.	אוזלאי (הפ. טבריה)	7
–.	ואנה (הפ. חדרה)	7

מכבי יבנה – הפועל חדרה 0:2 (0:1)

שני שערים שנכבשו תוך 16 דקות העניקו אתמול למכבי יבנה נצחון ביתי על הפועל חדרה — 0:2.

ציון יעקב, המצטיין במשחק, קבע 0:1 בדקה ה־31. חברו, דוד ועקנין, הוסיף שער בדקה ה־47, בבעיטה מתוך הרחבה אל בין חיבורי הקורות.

רק לקראת הסיום התעוררו חלוצי חדרה ורונן שפירא החטיא בדקות הסיום.

שפט יעקב בן־חמו, לעיני 300 צופים, ביבנה.

הונגריה — אלופת הטורניר ניצחה 0:1 את אירלנד

★ נוער ★

מאת אורי שטינבך

נבחרת הנוער של הונגריה זכתה אמש בטורניר הנוער הבין־לאומי לנבחרות בכדורגל, כשגברה במשחק־הגמר ברמת־גן — 0:1 על אירלנד.

ההונגרים שהגיעו למשחק־הגמר עם חמישה נצחונות על כל יריביהם בבית המוקדם השיגו את מטרתם, וזכו בסיום בנצחון החשוב.

דווקא האירים הם שהפתיעו כאשר הציגו משחק שוטף ומהיר וסיכנו את שערו של ההונגרי מיטרינג. רק אוזלת־רגלם של חלוציהם מנעה מהאירים הסימפטיים לעלות ליתרון.

ההזדמנות הראשונה של ההונגרים היתה בדקה ה־33: טעות חמורה בהגנה האירית מצאה את ההונגרי בודר לבדו במרכז הרחבה מול שוער אירלנד, אך הוא בעט את הכדור מעל משקוף שערו של אוכריאן.

במחצית השנייה החלו ההונגרים לסכן יותר את שער יריביהם והיתרון הושג חמש דקות מפתיחת המחצית: פויס, שהוכתר כמלך שערי הטורניר, עם 4 כיבושים, וכן נבחר כשחקן המצטיין, פרץ באגף ימין, העביר כדור־רוחב לעבר שער אירלנד שחדר פנימה — 0:1.

כל נסיונות האירים להשוות עלו בתוהו.

שפט יעקב שיינר, לעיני 500 צופים, באיצטדיון ברמת־גן.

ישראל רק רביעית — נוצחה 2:0 ע"י רומניה

מאת נפתלי כהן

במשחקה על המקום השלישי בטורניר כשלה אמש נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל מול נבחרת רומניה שניצחה — 0:2.

המחצית הראשונה היתה חלשה. אירוע יחיד היה בדקה ה־10. שחקני רומניה מצאו את הגנת ישראל שאננה. הרומני מולדובן הגיע מול השוער אלבז, אך השוער הדף את הכדור לקרן שלא נוצלה.

המחצית השנייה היתה בשליטת הרומנים, שלא הותירו לישראלים כל סיכוי. המשחק הרומני היה שוטף ומהיר והוציא את ההגנה הישראלית משיווי משקלה.

בדקה ה־43 פרץ השחקן הרומני אמורדרו משמאל, הגביה לרחבה ואסוריין נגח פנימה — 0:1 לרומניה.

השער עורר את נבחרת הנוער הישראלית שיצרה הזדמנות מצויינת לכבוש בדקה ה־49: אורן מוחרר קיבל כדור במרכז המגרש ובבעיטה מ־20 מ' שלחו במעט מעל הקורה.

שחקן הקישור הרומני מנהי, שהיה הטוב במגרש, היתל לא אחת בנבחרת ישראל, ובדקה ה־61, כשישראל יצאה לתרגיל נגדי יצר מנהי, מקדמה ובצורה מתוחכמת פרץ וקבע — 0:2.

בדקה ה־80 הצליח אורן מוחרר לסחוט כדור־עונשין מ־11 מ', כשהוכשל ברחבה. רן בר־שמעון, כלם מהנבחרת, בעט והשוער הרומני הדף.

שפט גאבור מהונגריה.

נבחרת ישראל שיחקה בהרכב: אלבז, צופין, בר־שמעון, חדד, אלטיט, מדר (שמואלי), בנין, אהרונוב, זוהר, מוחרר וטסמורטס.

מכבי ת"א ומכבי ר"ג יחנכו הערב האולם במעלה־אדומים

קבוצות מכבי ת"א ומכבי רמת־גן יחנכו הערב את אולם־הספורט החדש במעלה־אדומים כאשר יתמודדו ביניהן ב־6.30.

הפתיחה החגיגית, בחסות סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, וראש המועצה המקומית, עמוס טרטמן, תכלול גם תצוגת קראטה בהשתתפות בכירי הספורטאים בענף בארץ והופעת להקת המחול המקומית.

הערב – טורניר־לוף

טורניר הכדורסל המסורתי לזכרו של רמי לוף ייערך היום ב־6 אחה"צ באוניברסיטת ת"א.

בטורניר ישתתפו אוניברסיטת ברנדייס מארה"ב, אוניברסיטת ת"א ונבחרת הנח"ל.

קבוצת אוניברסיטת ברנדייס תשחק מחר ב־6.30 בנצרת־עילית עם נבחרת הנוער של ישראל.

אילן אידלמן מגלגלי־העין רעננה ניצח אתמול במרוץ־אופניים, שהיה באיזור הררי ליד יער הנשיא, לאחר שעבר 40 ק"מ ב־1.24 שעה,

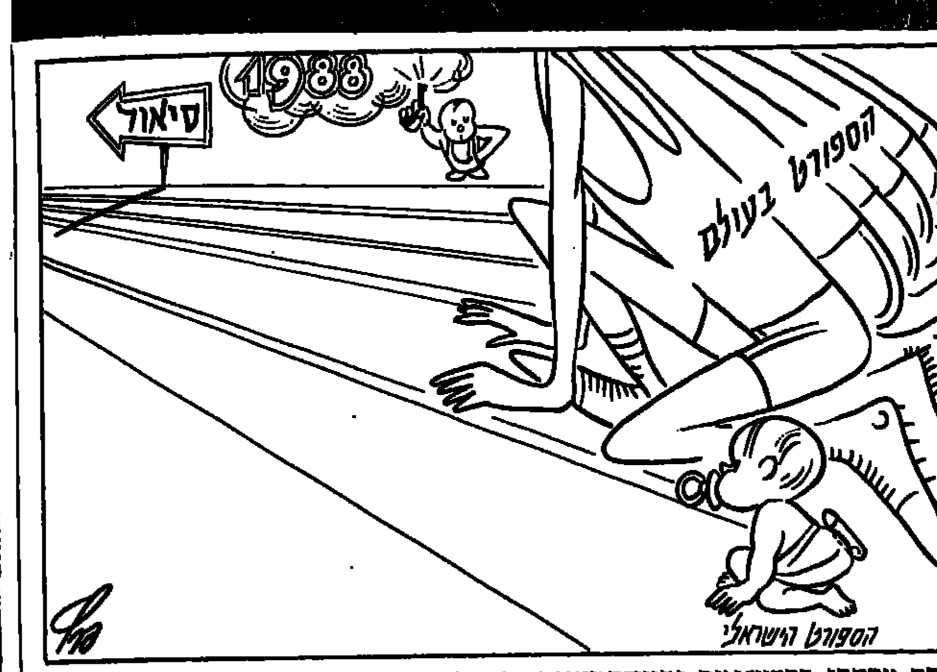

מאבק מסקרן ברבע־גמר גביע־המדינה, הערב בנתניה:

אליצור נתניה תנסה לנצל ביתיותה ולהפתיע הפועל ת"א

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

"נלך למלחמה עם מה שיש לנו. נקווה כי פיל לוקהאט הפצוע יחלים וישחק" — כך צבי שרף, מאמן אליצור נתניה.

"עד המשחק הערב יהיו שחקני מוכנים. אנו מתכוננים למשחק קשה. מצב הפצועים אצל היריבה בכלל לא מעניין אותי. חשוב לי כיצד יראו שחקניי" — דברי משה וינקרנץ, מאמן הפועל ת"א.

אליצור נתניה והפועל ת"א יתמודדו הערב ב־8 בנתניה בקרב מסקרן ברבע־גמר גביע־המדינה בכדורסל.

הפועל ת"א, שהדיחה בשלב הקודם בדרבי תל־אביבי מרתק את מחזיקת הגביע, מכבי ת"א (82:88), תעשה הערב כל מאמץ לעלות לחצי־הגמר, שכן היא נותרה הקבוצה היחידה המסוגלת להשאיר את הגביע בתל־אביב.

שתי הקבוצות עשו הכנות קפדניות לקראת המשחק. אליצור נתניה קיימה שני משחקי־אימון נגד מכבי חיפה (בנתניה ניצחה וברוממה הפסידה), ואילו הפועל ת"א התאמנה באולמה.

המאמן צבי שרף הרגיש: "אליצור נתניה משחקת נגד קבוצה שהדיחה את מכבי ת"א במשחקי־הגביע. הפועל ת"א היא מהקבוצות הטובות שיש לנו בארץ. לכן, היא פייבוריטית. הביתיות אמורה להעניק יתרון לאליצור נתניה אך הוכח שלעתים הביתיות עוזרת ולעתים לא. אני מקווה כי הפעם ננצל אותה".

אליצור נתניה תפתח בחמישייה שויה עם קארל נברסון, אור גורן, מרי פיר, חוזה וייטמן וסטיב מלוביק.

לדעתו של משה וינקרנץ הרי "הערב ייפגשו שתי קבוצות טובות. לנתניה יש יתרון ביתיות שהוא משמעותי מאוד. אני צופה למשחק שקול, קשה ביותר. משמעות הפסד במשחק זה רבה מאחר שאי־אפשר לתקן. זה משחק־גביע והקבוצה המנצחת תגיע, קרוב לוודאי, למעמד־הגמר. הפועל ת"א תשתדל לעבור משוכה קשה זו".

הפועל ת"א תפתח עם עמוס פרישמן, גינתן דילז, לינטון טאונס, לאוואן מרסר וקארל איימוס.

גביע רמתי למכבי חיפה

מאת יוסף גלזר

מכבי חיפה זכתה אתמול בפעם הרביעית ברציפות בגביע לזכרו של שרגא רמתי ז"ל, מראשי מכבי חיפה וחבר הנהלת איגוד הכדורסל, שנערך באולם מכבי בכרמל.

בגמר, טורניר הנוער ניצחו החיפנים את בית"ר תל־אביב — 31:62 (19:33).

במקום השלישי זכתה מכבי רמת־גן שגברה על מכבי חדרה — 45:52 (21:27).

במשחקים המוקדמים: בית"ר ת"א — מכבי ר"ג 48:52; מכבי חיפה — מכבי חדרה 39:62.

אלמנתו ובנותיו של רמתי העניקו את הגביע בטקס הסיום.

שבוע מרתק

● הערב: ברבע־גמר גביע־המדינה: אליצור נתניה — הפועל ת"א.

● שני: ברבע־גמר גביע־המדינה: הפועל ירושלים — מכבי נתניה; מכבי חיפה — אליצור נוה־דוד רמלה.

● רביעי: בגביע־אירופה למחזיקות־גביע: הפועל הגליל־העליון — סקאבוליני פזארו (בכפר־גלעדי); בגביע־קוראץ': הפועל ת"א — ארקסונס קאנטו (בת"א); מונקו — אליצור נתניה (בצרפת).

● חמישי: בגביע־אירופה לאלופות: סאטורן קלן — מכבי ת"א (בגרמניה).

● הנהלת מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א הגישה כתב־תביעה נגד הפועל ת"א על אי העברת כספים ממשחק שמינית־גמר גביע־המדינה בכדורסל, שהיה בין שתי הקבוצות באולם הפועל ת"א.

עוד שני הפסדים להפועל חולון בהולנד

ביקורת חריפה בעתוני הולנד על החולונים

מאת יצחק אבירן, מיוחד ל"על המשמר"

אמסטרדם. — קבוצת הכדורסל של הפועל חולון, המשתתפת בטורניר חג־המולד בהארלם, הולנד, ספגה בסוף השבוע ביקורת חריפה ביותר בעיתונות ההולנדית בעקבות משחקיה נגד אלופת הולנד, דן־בוס, נבחרת קנדה והקבוצה ההולנדית דיירקטבנק — משחקים בהם נוצחו הישראלים.

בליל־שבת הובסה הפועל חולון ע"י נבחרת קנדה — 84:68 (43:36). במשחק זה קלעה הפועל חולון בין הדקות ה־28 ו־36 נקודה אחת בלבד. בדקה ה־28 הוליכה חולון — 56:58, אולם שחקני קנדה, טוריאנו וכריסטו מאן, צלפו ברייקנות והוליכו את חבריהם לנצחון — 68:84.

לקנדה הירבו לקלוע: מנסון 23, טוריאנו 18 ומינגור 14. לחולון הירבו לקלוע: בורמור 20; אלימלך 15 ודאוסן 14.

חולון שיחקה אתמול בבית 5־8 ונוצחה ע"י דיירקטבנק — 70:69 (34:36). להולנדים הירבו לקלוע: טיסלרה 21; שמיר 16 ודהוארט 16. לחולון: בורמור 19, טרי 17 ואורנג' 16.

הבוקר תשחק חולון נגד מינואר על המקומות 7־8.

העתונות ההולנדית קטלה את הפועל חולון: "משחק אנוכי, מסורר כאשר כל שחקן מנסה לפרוץ את הגנת היריב לבדו". עתון אחר הביע פליאה על שחולון שבשורותיה ארבעה אמריקנים ועוד שלושה ישראלים בין־לאומיים שיחקה בעצלתיים: "זוהי קבוצה המקבלת כסף גדול ומשחקת בעצלות. קבוצה הקיימת רק על הנייר".

"בעתיד צריך לשקול אם להזמין קבוצה ישראלית לטורניר חג־המולד" — כתבו ההולנדים.

נקבעו הקבוצות בחצי־גמר גביע־המדינה:

מטה־אשר — כפר־סבא
קרית־אתא — הפועל המעפיל

● כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

הפועל מטה־אשר נגד הפועל כפר־סבא, והפועל קרית־אתא נגד הפועל המעפיל — אלו יהיו משחקי חצי־גמר גביע־המדינה בכדורעף, ב־6 בפברואר.

אמש נערכו משחקי רבע־הגמר. מחזיקת הגביע, הפועל מטה־אשר, לא התקשתה לגבור על הפועל בת־ים — 0:3 (7:15, 9:15, 5:15).

במשחק שארך 10 דקות, אמיר סנפיר ודורון שרמי הצטיינו במטה־אשר, במשחק בו שפטו עוזי ברדצבי והרי זבורשטיאנו.

הפועל כפר־סבא ניצחה בחיפה את מכבי חיפה — 0:3 (6:15, 8:15, 13:15). רן בורר ואמיר אקרמן, צמד הבין־לאומיים של הפועל כפר־סבא, ניצלו חולשה חיפנית בשתי המערכות הראשונות. במערכה השלישית הוליכה מכבי חיפה 3:11, אך לבסוף נוצחה — 13:15. שפטו נתי תרום וגבי לוטן.

הפועל המעפיל האלופה התאוששה מהפסדה האחרון בליגה. יניב בר־ינצר וניר מגור הצטיינו והובילו את המעפיל לנצחון 1:3 על הפועל שריד (15:13, 15:17, 7:15, 12:15). בשורות שריד בלט תומר שיין. שפטו מיכאל סלע וזאב שוהם.

הפועל קרית־אתא זכתה בנצחון קל על הפועל רמת־אביב — 0:3 (3:15, 6:15, 6:15). אריו תאצ'ר ויגאל שלכת בלטו בקרית־אתא. יוסי ליפשיץ התעלה ברמת־אביב. שפטו אלכס רוזנברג ויעקב לביא.

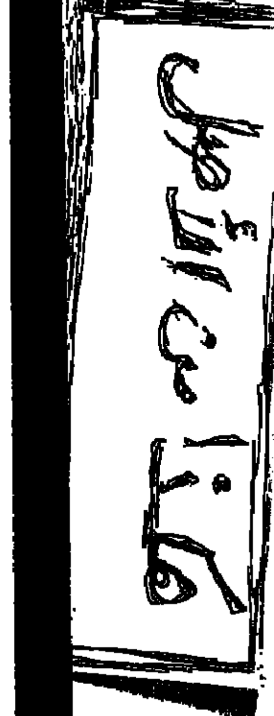

ליברפול הביסה את קובנטרי 0:4 — הגשם הציל את דרבי

רק הגשם עצר אתמול את דהירתה של ליברפול בפיסגת הליגה האנגלית בכדורגל, לאחר שמשחקה, שנועד בשבת בדרבי, נדחה בגלל משטח־דשא מוצף. ביום שישי רמסה ליברפול את מחזיקת הגביע, קובנטרי — 0:4, כשבירדסלי כבש שניים, ואילו ג'ון אולדרייג', הבקיע שער נוסף והעלה את מאזנו בראש טבלת מלך־השערים ל־19.

יריבתה בצמרת, נוטינגהאם, נוצחה במגרשה על־ידי ניוקאסל — 2:0 משעריהם של רודר והברזילאי מיראנדיניה, וארסנל נפרדה בסוף השבוע פעמיים בתיקו.

היום תתארח נוטינגהאם אצל האלופה, אברטון שהפסידה ביום שישי לשפילד 1:0.

ארסנל, במקום השלישי, צברה שתי נקודות בלבד משני משחקים: ביום שישי סיימה בפורטסמות בתיקו 1:1, כשהצליחה להשוות בדקה ה־80 על־ידי אלן סמית, ובעבור כמה דקות הצליח שוערה לוקיץ' להדוף בעיטת־11. אתמול נפרדה בדרבי לונדוני במגרשה בתיקו 0:0 עם קווינס־פארק־ריינג'רס שהביסה יום קודם־לכן את סאותהאמפטון — 0:3.

ביום שישי איכזבה מנצ'סטר־יונייטד כשנפרדה בתיקו 0:0 עם צ'ארלטון, ואילו אתמול הצליחה לנצח בחוץ את האחרונה בטבלה, ווטפורד — 0:1, משערו של הסקוטי בריאן מקקלר. היה זה שערו הי"17, והוא צועד במקום השני אחרי האנגלי אולדרייג' מליברפול (19).

וימבלדון הצליחה תוך 24 שעות לזכות ב־6 נקודות: ביום שישי ניצחה את דרבי 1:2, ולמחרת באוקספורד 2:5, כשאלן קורק כבש שני שערים לזכותה.

ניוקאסל סיימה אתמול בתיקו 2:2 עם שפילד־וונדסדיי לאחר שהוליכה פעמיים. היא צברה 4 נקודות בשני משחקיה ביום שישי ובשבת.

לוטון הלכה בעקבותיה כשניצחה ביום שישי את צ'לסי 0:3, ולמחרת נפרדה עם קבוצה לונדונית אחרת, ווסטהאם, בתיקו 1:1, תודות למארק סטין שהישווה.

הדרבי הלונדוני הנוסף בין צ'לסי וטוטנהאם הסתיים בתיקו 0:0. ביום שישי גברה טוטנהאם על ווטפורד 1:2.

את ההפתעה הגדולה חוללה שפילד שניצחה את האלופה אברטון — 0:1, משערו של צ'פמן; נוריץ' הכניעה את ווסטהאם 4:1.

הטבלה האנגלית

1.	ליברפול	22	11–55	56
2.	נוטינגהאם	21	18–44	43
3.	ארסנל	24	21–36	42
4.	מנצ'.־יונייטד	23	22–36	42
5.	וימבלדון	24	28–38	40
6.	קווינס־פארק	24	27–30	40
7.	אברטון	23	16–32	37
8.	לוטון	23	26–31	32
9.	טוטנהאם	24	27–24	32
10.	שפילד	24	38–28	31
11.	צ'לסי	24	39–31	30
12.	ניוקאסל	23	35–28	29
13.	סאותהמפטון	22	34–31	28
14.	ווסטהאם	24	34–27	27
15.	נוריץ'	23	30–23	24
16.	דרבי	22	27–20	24
17.	קובנטרי	22	36–22	24
18.	אוקספורד	23	44–26	22
19.	פורטסמות	23	40–20	21
20.	צ'רלטון	23	34–21	19
21.	ווטפורד	23	31–15	18

אקוודורי ניצח בסאו פאולו

נצחון בסוף השנה השיג אקוודורי במירוץ הי־63 בסאו־פאולו, המציין את יציאת השנה ותחילת השנה החדשה.

המנצח גם השנה, בפעם השנייה ברציפות, היה רולאנדו וורה מאקוודור שעבר את 13 הק"מ ב־39 דקות, שתי שניות ו־56 מאיות השנייה.

ההפתעה היתה שבת־ארצו, טרימיליו, שנהנתה מהיעדרות המנצחת בשנים האחרונות, מוטה מפורטוגל, זכתה בבכורה בין הנשים.

נצחון לניקס

קבוצת הניו־יורק ניקס הכניעה אור לאתמול בליגת ה־אן.בי.איי. את הלוס־אנג'לס קליפרס — 98:115.

דנבר ניצחה את וואשינגטון בולטס — 109:124 ופורטלנד גברה על פילדלפיה — 125:127.

מרטין אלן מקווינס־פארק־ריינג'רס נאבק על כדור עם דייוויד רוקאסל מארסנל (תצלום: איי.פי)

וינברג לגמר בארה"ב

● טניס

הטניסאי הצעיר אוהד וינברג הפתיע אתמול כשהעפיל לגמר התחרות הגדולה והיוקרתית לנוער בפלורידה, ארה"ב, בהשתתפות 64 מטובי טניסאי הנוער בעולם. וינברג גבר על מילים לבלבנק מקנדה — 6:7, 0:6.

ניר רקל, שהשתתף גם הוא בתחרות זו, נוצח בחצי־הגמר ע"י פררה מדרום־אפריקה — 6:3, 6:4.

ברבע־הגמר גבר וינברג על מארק מקלין מארה"ב — 6:7, 1:6, ורקל ניצח את סרגי ברוק מרומניה — 6:2, 6:7, 4:6.

שלוש טניסאיות ישראליות העפילו לשלב חצי־הגמר לגילאי 16. רונה מאיר גברה על ג'ניפר ליגם — 2:6, 0:6; לימור זליג ניצחה את פטי מורין מארה"ב — 6:2, 1:6, 1.6, ויעל סגל ניצחה את קורינה בהמס מאנגליה — 2:6, 6:7.

בגילאי 14 עלתה דנאילה בלנקו לשלב חצי־הגמר, לאחר נצחון על גיל הוסר מיוגוסלביה — 2:6, 0:6.

לוריא ניצח במירוץ אפק

איתי לוריא מהפועל עומר ניצח אתמול במירוץ תל־אפק, כשעבר 10 ק"מ ב־32.19 דקות.

שני סיים שלום לוי מעמק־חפר — 32.26, לאחר מאבק צמוד שהוכרע רק בסיום. שלישי היה גלאון קלינסקי מעומר — 33.56 דקות.

בין הנשים ניצחה רווה סיידון מעמק־חפר — 41.50 דקות. סיידון נטלה את הגביע חזרה בדרכה לביתה בקיבוץ חורשים (עוד 10 ק"מ), יחד עם רץ נוסף, אורי אליאב. שנייה בין הנשים היתה עדית קדר מאס"א ת"א — 42.14 דקות, ושלישית רותי ויגר מהפועל מגידו — 54.06.

בין הותיקים, עד 50, ניצח דני רביאל (אילות) — 34.29 דקות; מעל 50 — יצחק עזיר (אילות) — 38.40 דקות; מעל 60 — ראובן פינקל (רצי גבעתיים) — 40.47 דקות. חוה בראבהים מאס"א ת"א ניצחה בתחרות עד גיל 19 — 34.19.

● קליעה

יונסי וזאדה קבעו שיאים

שני שיאים לאומיים הושגו אתמול במטווח בהרצליה. יצחק יונסי מהפועל אשקלון קבע בגמר אליפות ישראל, ברובה אוויר — 583 נקודות, שיפר את השיא הלאומי בנקודה אחת, אותו קבע לפני שלוש שנים באולימפיאדת בלוס־אנג'לס.

יונסי הקדים את ארי פפירוג ממכבי רעננה — 571 נקודות.

באליפות הנשים זכתה גילה זאדה מהפועל ת"א, בשיא לאומי חדש — 388 נקודות מ־400 אפשריות. היא הקדימה את איריס פרישלר מהפועל רחובות — 369 נקודות.

באליפות הנוער זכה מורי וייס מהפועל ת"א — 382 נקודות.

באליפות ישראל לקבוצות זכתה הפועל ת"א — 1707 נקודות, לפני הפועל חיפה — 1679 והפועל רחובות — 1675.

[illegible]

סלטיק – ריינג'רס 0:2

כ־61 אלף צופים חזו בגלאזגו את הדרבי הגדול בין שתי היריבות המושבעות, בו הצליחה סלטיק לנצח במגרשה את האלופה ריינג'רס — 0:2.

את שני השערים הבקיע פראנק מקאבוי, אחד בכל מחצית.

לריינג'רס לא האיר המזל פנים. שוערה האנגלי הבין־לאומי, כריס וודס, נפצע ונטש את השדה, ובמקומו ניצב בין הקורות גרהאם רוברטס.

סלטיק הגבירה את יתרונה בראש הטבלה ולה 44 נקודות מ־28 משחקים ומקדימה ב־3 נקודות את אברדין, שסיימה בתיקו 0:0 עם דנדי־יונייטד. השלישית בטבלה, הארטס, סיימה גם היא בתיקו 0:0 בדרבי של העיר אדינבורו עם היברניאן.

גם המשחק הרביעי בין סט. מירן ומורטון נסתיים בלא שערים. יום קודם־לכן ניצחה דנדי את דנפרמלין, 0:1 ואילו מאדרוול ופאלקירק סיימו בתיקו 0:0.

צמרת הליגה הסקוטית:

1.	סלטיק	28	18–58	44
2.	אברדין	28	15–42	41
3.	הארטס	28	22–48	40
4.	ריינג'רס	27	19–48	37

● נוער

תיקו למכבי ת"א ולמכבי נתניה

קבוצות מכבי תל־אביב ומכבי נתניה, המצטיינות במקומות הראשונים בליגת העלית לנוער בכדורגל הפסידו נקודות במשחקי המחזור הי־16 שנערכו אתמול.

מכבי ת"א סיימה את משחקה נגד מכבי יפו בתיקו 0:0, ומכבי נתניה לא יכלה לבני־יהודה ת"א — 1:1.

הפועל באר־שבע הרביעית, לה שני משחקים פחות, לא שיחקה אתמול נגד הפועל חיפה, בגלל [illegible].

יתר התוצאות: מכבי חיפה — הפועל ירושלים 4:2; מכבי פ"ת — בית"ר נתניה 1:2; בית"ר ירושלים — הפועל אשדוד 2:1; הפועל ת"א — בני־יהודה חיפה 4:0; הפועל פ"ת — הפועל כפר־סבא 0:5.

צמרת הטבלה:

1.	מכבי ת"א	16	5־45	27
2.	מכבי נתניה	16	8־45	26
3.	הפועל ת"א	16	15־25	21
4.	הפ. באר־שבע	14	15־20	21

● ראגבי

● הפועל ירושלים גברה בליגה הלאומית על אס"א ירושלים — 13:30.

● [illegible] לנוער בראגבי זכתה הפועל ישראל בארבעה נצחונות: הפועל מגידו — 0:48; הפועל עין־גב — 26:24; הפועל כפר־יהושע — 0:12 — והפועל הגליל־העליון/קרית־שמונה — 4:14.

מאחורי הקלעים

הצרפתים מחזרים אחרי מרסר

המכונית של עופר פליישר ★ התלמידים ביקשו משר החינוך שיעורי כדורגל ★ המבצע של כפר־סבא ★ לגרמנים לא היה כסף לקנות את רוני רוזנטל ★ גם בנתניה "תופרים חליפות" ★ ישראלי שהצליח בגואטמלה לא רצוי במכבי ת"א, אגודת־האם שלו

★★★ מסע נבחרת ישראל בכדורסל לטורניר חג־המולד בפאריס עלול לעלות ביוקר רב ל... הפועל ת"א. משחקו המצויין של לאוואן מרסר נגד צרפת משך את עיניהם של מאמני קבוצות צרפתיות שונות שהציעו לו להצטרף לשורותיהן תמורת "הרים שמנים" ★★★ כדורסלני הנבחרת ששבו מהטורניר התאכזבו בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד כשמנהלי קבוצותיהם לא באו לקבל את פניהם, לבד מעמית גל, שהגיע במיוחד מהגליל־העליון והגיש לשני נציגי קבוצתו בנבחרת, נדב הנפלד ועופר פליישר, זרי־פרחים — ריוותו של יצחק ויסהוף ★★★ מנהל הנבחרת, מיכאל (מישקה) לפידות, שחזר מפאריס המריא למחרת שוב לאירופה כדי להצטרף לקבוצתו, הפועל חולון, המשתתפת בטורניר חג־המולד בהארלם, הולנד. כדורסלני הנבחרת התלוצצו שכדאי לו להישאר ללון בנמל־התעופה בלוד ★★★ בחוגי איגוד הכדורסל תמהים על צירופו לנבחרת של כדורסלן מכבי חיפה, אורי רוזנברג, שהוא שומר־מסורת ואינו נוסע בשבת. כאשר הגיעה הנבחרת לפאריס התברר לה שמשחקה עם צרפת ייערך בשעות אחר־הצהריים של שבת. רוזנברג, שבדרך־כלל מגיע ברגל במקרים מעין אלו למגרש, נשאר במלון שהיה רחוק מאולם המשחקים ★★★ יצחק ויסהוף מגלה שהחזור בדריכצ'ב, כדורסלן אליצור נתניה, שנכנס להסגר בין־לאומי, והמיועד לשחק במכבי ת"א, החליט לשהות שנתיים בארה"ב. בשבוע שעבר הגיע לחופשת־מולדת. בדריצ'ב, המשחק ולומד במכללת לונג־איילנד, בשנה השנייה, סיפר שכאשר יצא לארה"ב שקל 88 ק"ג וגובהו היה 2.08 מטר. עכשיו, כן אל תתפלאו, משקלו 100 ק"ג וגובהו 2.11 מטר... בדריצ'ב משחק באותה מכללה שבה שיחקו ישראלים שונים, כמו ליאור שטרן וניר הליט ★★★ עופר פליישר, הענק של הפועל הגליל־העליון והנבחרת, מצפה בימים אלו למכונית סיטרואן חדישה, בי.איקס. עופר (2.10) יזדקק לשרותיו של אביו המכונאי, שיבצע שיפורים במכונית כדי שבנו יוכל לשבת בה בנוחות מירבית ★★★ יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אביקוביץ, יצא לחופשה בלונדון. יחד עמו המריאו חברים מילדות כמו אלי קושניר, בעבר יו"ר איגוד שופטי הכדורסל, ד"ר עקיבא פרידקין, בעבר כדורסלן ומאמן ואחרים. כולם "כלבסים" מובהקים ★★★ בכנס של קבוצות הליגה הלאומית בכדורסל עם ראשי האיגוד הציגו הנוכחים את עצמם. אחרי שיו"ר הפועל חיפה, אילן בלור והמנהל הורן וייטנר, מסרו את שמותיהם, התבלבל יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה, אבנר יוסף, וגם הוא אמר... יו"ר הפועל חיפה. הנוכחים נדהמו, אולם "התאוששו" מייד ופרצו בצחוק — סיפורו של יוסף גלזר ★★★ בבאר־שבע הביאו רקדנית־בטן בהפסקת משחק הליגה בכדורגל בין הפועל באר־שבע ומכבי נתניה (0:0). ליעקב שלזינגר, סטרון הפועל חיפה, יש רעיונות חינוכיים יותר. בהפסקת משחק הליגה הראשון בסיבוב השני, נגד מכבי ת"א, בשבוע הבא ברוממה, תיערך הופעת־ראווה בג'ודו של מועדון קרית־אליעזר ★★★ מאמן כדורסלני מכבי חיפה, חיים מוכביצקי, הוא ללא ספק אחד העסוקים בין מאמני ישראל. נוסף לאימון מכבי חיפה הוא מאמן את אילן חיפה, אלופת המדינה לנכים; את אלופת אס"א, אוניברסיטת חיפה, ואת תיכון עירוני ה' שם משמש כמורה לחינוך גופני ★★★

הזכיר את ורוצלאב...

★★★ יו"ר איגוד מאמני הכדורגל, עמנואל שפר, חש עצמו כדג־במים כאשר נמצא בחברת ראשי המשלחת הפולנית לטורניר הנוער בכדורגל. הוא מדבר אתם בשפת אמו — פולנית. מעניין לציין כי המאמן הראשי של נערי פולין שיחק ב־1959 בנבחרת פולין שהביסה את ישראל בורוצלאב 2:7. [illegible] סיפר כי במשחק זה הבקיע היושבן (שייע) גלזר, שבימים אלה מלאו לו 60 שנה, רק לקראת סיום המאבק. שייע, היודע באפיזודות השמנות, אמר: "מה הם רוצים שאעשה עכשיו?" ★★★ שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, שפתח רשמית את טורניר הנוער הבין־לאומי, ברך אלפי תלמידים. הוא שאל אותם: "האם תרצו כל יום שיעורי־כדורגל בשעת הלימודים?" מקהלת־ענק השיבה לו כן ★★★ כפר־סבא הבנה את נצחון נבחרת הנוער על פולין 0:1. את השער הבקיע אורן מוחרר מכפר־סבא: המאמן הוא שלמה שרף מכפר־סבא, ביציע ישב יו"ר ארגון המאמנים, עמנואל שפר, כפר־סבאי. [illegible] ★★★ מאמני [illegible] לשלב את משאלי מכבי חיפה — [illegible], יוסי קיכר, אלי בניע ומשה מלכה — במשחק מחמיים נגד בית"ר הבלגית, לדברי אבי רן, ישנו רצון ליצנוך רקע להחזרתם של ארבעת הראשונים לקבוצה החיפנית — מגלה יוסף גלזר ★★★ [illegible]

לא היה לה די כסף לכך — ואת סיפר סוכן השחקנים הגרמני וילי הופן, שביקר בשבוע שעבר בחיפה. הופן הביא ד"ש ממאמן הפועל חיפה לשעבר, אובה קלימצ'בסקי, הגרמני היחיד שאימן בארץ ומאמן כיום את מינכן־1860 מהליגה השנייה ★★★

לנדאו נגד שניאור

★★★ החלוץ־המושעה של הפועל ת"א, גיל לנדאו, התייעץ בשבוע שעבר עם עורך־דינו לגבי אפשרות תביעה אישית נגד מאמן הפועל ת"א, יצחק שניאור — מוסר מוטי חביב. לנדאו אינו מתכוון להרחקתו מסגל הקבוצה אלא להכפשת שמו בכלי־התקשורת. לנדאו דאג לאסוף את כל קטעי העתונות בהם מצוטט שניאור. בין הקטעים אחד כמו: האם אתה מתכוון להחזיר את לנדאו לפעילות? — נשאל המאמן. תשובתו, כפי שפורסמה בעתון "חדשות": "כן, בשבוע הבא אני מחזיר את לנדאו ואת קיש". הכוונה למשה (קיש) רומנו, שפרש לפני זמן רב. ישנם קטעים נוספים באוספו של לנדאו, השוכר על כושר גופני אימוני קבוצות מהליגות הנמוכות ★★★ בין האימונים במכבי ת"א לבין הטיפולים בפציעה הטורדנית מצא החלוץ התל־אביבי אלי דריקס זמן לפתוח עסק לעבודות דפוס. דריקס פתח את העסק עם גיסו בנימין מלה. הוא נקרא "רי.אמ. 7". השם לקוח מאותיות של שמות המשפחה של השניים, ומספר 7 היא חולצתו של החלוץ ★★★ בשני משחקי־ההשלמה שהיו בשבוע שעבר בליגה הארצית בכדורגל, הפועל חיפה — הפועל רמת־גן 0:1; הפועל בת־ים — הפועל יהוד 0:2, הורחקו שני שחקנים. השניים הורחקו במגרשי־הבית שלהם: שניהם סמוך לסיום המשחק; שניהם היו שותפים להפסדי קבוצותיהם ושניהם שיחקו בתפקיד הקיצוני השמאלי — מספר מוטי חביב. המדובר בשלמה (בבורש) חביב, ששיחק בעבר בעמדת המגן השמאלי, אך במשחק עם הפועל בת־ים הוצב בעמדת הקיצוני השמאלי ובירון זהבי מהפועל רמת־גן ★★★ מנחם אריאב, ראש עיריית נצרת־עילית ומראשי ההתאחדות לכדורגל לשעבר, גאה על הכשרונות הצומחים בעירו, כמו יעקב אפיק, שוער בני־יהודה ת"א; יעקב בלדב, שוער מכבי נתניה; גיל סאבו בהפועל פ"ת ואחרים. כיום "יצא לאור" גם שמו של קפטן נבחרת הנערים, יניב כהן, בן נצרת־עילית, המשחק במכבי חיפה ★★★ המושג "תופרים חליפות" הוא סימן להצלחה. כיום אחרי שכדורגלני מכבי ת"א, הפועל באר־שבע ובית"ר ירושלים מופיעים בחליפות, חוששים מאוד מדבר זה במכבי נתניה, מובילת הטבלה הלאומית, בכל זאת, גם שם תופרים חליפות... ★★★

המטריות של ידיד

★★★ ברוך ידיד ששיחק בשנתיים האחרונות בבית"ר ת"א הגיש תביעה נגד קבוצה זו על סכום של 348 אלף שקל ... פרש מפעילות. את עיקר זמנו מקדיש ידיד לעסקי היבוא שלו. הוא עומד מאחורי יבוא המטריות שסיפקה ההתאחדות לכדורגל לאותם צופים שרכשו את חבילת הכרטיסים לחמשת משחקי הנבחרת ברמת־גן. העיסקה בין ידיד לבין ההתאחדות נחתמה אך המטריות בוששו להגיע ארצה. ההתאחדות לחצה על ידיד, וזה כדי למנוע אי־נעימות ואי־עמידה בחוזה נאלץ להטיס אותן. המשלוח הדחוף עלה לכדורגלן 17.500 אלף דולאר, ובסיכומה של העיסקה — הפסיד. "לא נורא" — אמר בשבוע שעבר ידיד למוטי חביב — "העיקר להיות אמין ולא לשרוף קשרים עם ההתאחדות". ★★★ [illegible]

מאת טובה קורצ'ן

הטרשת • עד כמה היא נפוצה

מחלות קשות, כתוצאה מתאונות דרכים, או להבדיל הזיקנה, פוקדות תמיד אנשים אחרים. תמיד אחרים. והנה, כאשר זה קורה לאחד מאיתנו, והאסון נוחת על סף ביתנו. ומחלה כזאת, בעל שכיחות של אחד לשלושת אלפים, פוגעת בידיד קרוב, והאחד הזה הוא בעל גוף ופנים, מישהו אהוב ומוכר, זה מעורר פתאום חשש, איזה פחד עמום שגם אתה לא כליבך מחוסן.

הקו המנחה בטרשת נפוצה הוא שככל שמתרחקים מאיזור קו המשווה עולה שכיחותה של המחלה ■ נשים לוקות בטרשת יותר מגברים

במקרה פגשתי אותם בפרוזדור בית־החולים. דקות ספורות קודם לכן בישר הרופא לידידתי, שהיא חולה בטרשת נפוצה. היא ובעלה עמדו צמודים כמבקשים תמיכה זה בזה. רציתי לומר, שטרשת זה לא הכי גרוע, יש מחלות הרבה יותר קשות. אך במחשבה שניה עצרתי בעצמי, זו לא בדיוק הדרך לנחם. במקום זאת החלטתי לחפש בספרות, לעלעל בפרסומים האחרונים ולשוחח עם רופאים, כדי לקבל מושג מה על הידוע ועל הנעלם עדיין במחלת הטרשת הנפוצה.

טרשת היא מחלה בה נפגעת המעטפת המבודדת את תאי העצב במערכת העצבים המרכזית קרי, במוח ובחוט־השדרה. מעבר האינפורמציה מתא עצב אחד לאחר דומה מאוד למעבר זרם חשמלי בכבל. מעטפת המיילין, העוטפת את תאי העצב, מונעת דליפה בעת זרימת האינפורמציה מתא לתא. כאשר המעטפת נפגמת, דולפת האינפורמציה ומתפזרת לסביבה, מבלי שתגיע ליעודה.

במקומות הפגועים נוצרים תאים חדשים בלתי־פעילים, והם שיוצרים את האתר הטרשתי, הסקלרוטי. בחולה טרשת נפוצה מוצאים מיספר מוקדים טרשתיים ומכאן השם טרשת נפוצה, מולטיפל סקלרוזיס.

רבים סבורים בטעות, שאבחנה בעלת כותרת של „טרשת נפוצה" סופה כיסא גלגלים. סיפורה הטראגי של הצ'לנית המפורסמת, ז'קלין דה פרה, תרם הרבה לאמונה בלתי־מבוססת זו. אך מסתבר שרבים רבים מסתובבים עם סמנים קליניים קלים בלבד של המחלה. אחרים סובלים מהתקפים ספורים בלתי־חוזרים ובאחרים המחלה אמנם כרונית ומטרידה, אך אינה בהכרח מתקדמת. ואולי המאפיין ביותר את המחלה הוא חוסר האפשרות לחזות את דרך התפתחותה. כך שרופא, הבודק חולה טרשת, אין לו כל דרך לחזות את מהלך התפתחותה של המחלה אצל החולה.

קשה לנבא תוצאות ההתקף

בספר, המיועד לחולי טרשת נפוצה, מצאתי את הנתונים הבאים: כחמישית מהחולים מפתחים התקפים קלים המתבטאים בדרך־כלל בהפרעות תחושתיות או בהפרעות

ישראל נחשבת לאיזור בעל רמת־סיכון נמוכה, חולה אחד לכל שלושת אלפים תושבים ■ בסקנדינוויה למשל, השכיחות היא: אחד מתוך חמש מאות

במערכת הראייה. ההתקפים נמשכים כיום ולאחר מכן חוזר החולה לפעילותו הרגילה. אצל הטיפוס האחר, הכולל כרבע מכלל החולים, ההתקף הוא קשה קצת יותר. החולה סובל מהתקפים חוזרים ונשנים בעיקר של חולשה, חוסר שיווי משקל, הפרעות במתן שתן ועוד. אך לאחר כל התקף נעלמים הסימפטומים כמעט או לגמרי, והחולה חוזר לחייו הרגילים. הסוג השלישי, המהווה את קצת יותר משליש החולים, מתבטא גם כן בהתקפים חוזרים, אך ההחלמה בחולים אלה איננה שלמה. מידת הנכות המתפתחת תלויה בסוגי ההתקפים ובתכיפותם, ושוב קשה מאוד לנבא את מהלך ההתקף ותוצאותיו. הסוג הרביעי, הכולל בתוכו את מיעוט החולים (כ־15%), סובל ממהלך כרוני, אשר בסופו, במקרים רבים, נכות.

טרשת נפוצה או כפי שהיא מכונה M.S, ראשי התיבות של מלטיפל סקלרוזיס, נפוצה יותר, מסיבות בלתי־מובנות, בארצות כמו אנגליה, סקנדינוויה, צפון גרמניה, קנדה, צפון אמריקה, וחלקים מאוסטרליה ובדרומה של אפריקה. הקו המנחה הוא שככל שמתרחקים מאיזור קו המשווה עולה שכיחותה של המחלה. מסתבר גם, שהמחלה שכיחה יותר בקרב נשים מאשר גברים. ממחקרים אפידמיולוגים עולה, שבקרב הגזע הלבן, מצפון ומרכז אירופה, ישנה נטיה גנטית למחלה. אך התפתחות המחלה תלויה בגורמים סביבתיים רבים, ביניהם מיקום גיאוגרפי.

אך אותו „גורם גיאוגרפי", המשפיע על הופעת המחלה, עדיין אינו ברור. אין כל הוכחה, שלאקלים יש השפעה כלשהי. ישנן עדויות, ששכיחות הופעת המחלה גבוהה יותר בקרב שכבות מבוססות, בעלות רמת־חיים וסניטציה גבוהה. אך העדויות רחוקות מלהיות חד־משמעיות.

ישראל נחשבה לאיזור בעל רמת־סיכון נמוכה. חולה אחד לכל שלושת אלפים תושבים. בסקנדינוויה מגיעה שכיחות המחלה לאחד מתוך חמש מאות.

נאורולוגים נוטים לייחס את המחלה לפעילות יתר של מערכת החיסון, הפוגעת במערכת העצבים העצמית. הפעילות המופרזת של המערכת החיסונית היא כנראה הגורם העובר בתורשה. בחולי טרשת נמצאת שכיחות גבוהה של סוג מסויים של אנטיגנים. אנטיגנים אלה, הידועים בשם HLA, קשורים בהכרת העצמי מצד אחד, וגוף זר החודר לגוף או שהפך לסרטני מצד אחר. מערכת זו התגלתה, כאשר החלו בהשתלת איברים והיא מסועפת ורב־גונית ביותר. מחקרים שונים מצביעים על הקשר שבין מערך גנטי מסויים ונטייה למחלה זו או אחרת.

מחלה נגיפית

בחולים רבים מוצאים כמות נוגדנים גבוהה כנגד נגיפים שונים, ביניהם אדמת, אבעבועות רוח ואפילו שפעת, ומכאן מסיקים, שכנראה הגורם הסביבתי הוא מחלה נגיפית. זו פוגעת בגילאים שבין 5־15 והיא המפעילה את המחלה באותם אנשים שיש בהם את הנטייה הגנטית, הספציפית.

בחולי טרשת מצאו רמה נמוכה במיוחד של סוג מסויים של לימפוציטים (תאי דם לבנים, המשתייכים למערכת החיסון), המכונים לימפוציטים מדכאים. ישנם סוגים רבים של לימפוציטים ופעילותה התקינה של המערכת החיסונית תלויה בפעילות הגומלין שבין התאים השונים. הלימפוציטים המדכאים אמורים להפסיק את פעילותם של שאר הלימפוציטים וכשהם בכמות קטנה מהנורמלי משתבש לוח הזמנים של התגובה החיסונית. הפעילות הספציפית של התאים המדכאים איננה ברורה די צורכה, אך נמצא שבעת התקף של טרשת, כמותם בדם נמוכה, וכאשר ההתקף חולף חוזרת הכמות לרמה הנורמלית.

המחלה מתפתחת בעיקר בגילאים שבין עשרים לארבעים, אם כי נמצאו גם ילדים החולים במחלה וגם מבוגרים המפתחים אותה לראשונה, לאחר גיל 40.

ז'קלין דה־פרה המנוחה שסבלה מטרשת נפוצה, בחברת בעלה הפסנתרן והמנצח דניאל ברנבויים ● סיפורה של הצ'לנית תרם לאמונה בלתי מבוססת לפיה כל טרשת סופה — כיסא גלגלים.

טרשת והגידה

למרות המחקר הרב עדיין לא נמצאו תרופות העוצרות את התפתחותה של המחלה. ישנן תרופות המטפלות בסימפטומים המקומיים, אך הם אינם מרפאים מהמחלה. לפני זמן לא רב קמה סערה בעולם הנאורולוגי בעקבות פרסומים על תרופה חדשה „קופ 1" אשר פותחה במכון ויצמן על־ידי פרופ' מיכאל סלע, פרופ' רות ארנון וד"ר דבורה טייטלבוים.

הכותרות דיווחו בהרחבה על התרופה הבולמת את התקפי הטרשת. התרופה נוסתה בשנות ה־70' על־ידי פרופ' אורי אברמסקי, מבית־החולים „הדסה" ירושלים. פרופ' אברמסקי טיפל ב־16 חולים, לדבריו, בחולים קשים במיוחד, כאשר המטרה העיקרית מלבד הטיפול, כמובן, היתה לבדוק אם החולים מפתחים תופעות לוואי לאחר קבלת התרופה. המנות שניתנו היו קטנות. תוצאות המחקר הראו, שלתרופה אין תופעות לוואי; אך גם לא נצפתה ירידה בתקופות ההתקפים. פרופ' אברמסקי מדגיש, שקשה להסיק ממחקר זה מסקנות מרחיקות לכת, כי כאמור החולים שנבחרו היו כולם מקרי טרשת קשים, התרופה ניתנה בכמות קטנה ובנוסף לכך, באותה עת התרופה לא היתה נקיה מחומרי לוואי.

אין תופעות לוואי

ד"ר מורי בורנשטיין, מבית־החולים אלברט איינשטיין בניו־יורק, חזר על הניסוי עם חולי טרשת, אשר סבלו מהתקף אחד או שניים בשנה. בניסוי זה השתתפו 25 חולים, אשר

המחלה מתפתחת בעיקר בגילאים שבין עשרים לארבעים ■ נמצאו גם ילדים החולים במחלה ואף מבוגרים המפתחים אותה לראשונה לאחר גיל 40

קיבלו „קופ 1" ו־23 חולים שקבלו פלצבו, כלומר זריקת סרק. החולים כמובן, לא ידעו שהם מקבלים זריקות סרק. הניסוי נערך בצורה זו, כדי שאפשר יהיה לנטרל את הגורם הסובייקטיבי שבמתן תרופה חדשה. ממחקרים רבים התברר, שעצם הידיעה על מתן תרופה חדשה, יכול לגרום לשיפור משמעותי במצבם של חולים רבים. ד"ר בורנשטיין נתן לחוליו „קופ 1" במנות גדולות מאשר פרופ' אברמסקי. תוצאותיו מורות, שהחולים שקיבלו את התרופה הפיקו ממנה תועלת ופיתחו פחות התקפים מאשר קבוצת הביקורת. בנוסף, הוא מצא, שגם במנות אלה כמעט ואין תופעות לוואי.

התקפים בלתי־צפויים

בעולם הנאורולוגיה מתייחסים בזהירות רבה למימצאים וזאת בעיקר בגלל אופיה הבלתי־צפוי של המחלה. ההתקפים כאמור, הם בלתי־צפויים, וכך גם תקופת הביניים (רמיסיה) שבין ההתקפים. תקופת הביניים יכולה להיות קצרה או ארוכה וישנה וריאביליות גדולה באותו חולה בין התקף להתקף. מסיבה זו קשה להעריך אם ישנה הטבה של ממש כתוצאה ממתן תרופה זו או אחרת או שמא הטבה היא חלק ממהלך המחלה.

התוצאות עד־כה מצביעות, שיש לתרופה פוטנציאל, אך יש צורך במחקרים קליניים נוספים. מחקרים כאלה מתוכננים במחלקות וייערכו בכמה מרכזים רפואיים בארץ.

חברת „טבע" קיבלה את הזיכיון לייצר את התרופה. בשלב זה בונים מתקן מיוחד בו תופק התרופה, וכזו תצא לשוק, לפי הערכת אנשי „טבע" לצורך ניסויים קליניים במחצית 1988, יהיה אפשר לבדוקה על חולים נוספים. ב„טבע" מדגישים, שעד שהתרופה תעמוד באופן חופשי לרשותם של הנאורולוגים לצורך טיפול שוטף יעברו עוד שנים מיספר.

טיפול נוסף, המעורר מחלוקת, הוא תא הלחץ הממוקם במכון לרפואה ימית בחיפה. ד"ר יהודה מלמד מטפל בתא זה ב־12 חולים. החולים הנבחרים מקבלים 20 טיפולים יומיים,

המאפיין ביותר את הטרשת הנפוצה הוא חוסר האפשרות לחזות את דרך התפתחותה ■ ישנם סוגים שונים של חולים. המיעוט שבהם סובל מנכות

לאחר מכן פעם בשבוע למשך חודשיים לפחות. לד"ר מלמד אין עדיין תוצאות, אך לדבריו מחקרים שנעשו באנגליה מורים על תוצאות טובות. בארה"ב לעומת זאת, הוחלט להפסיק לחלוטין את הטיפולים לאחר שלא נמצאה הטבה בחולים שטופלו בתא הלחץ.

פרופ' אברמסקי שולל טיפול זה מכל וכל. כל המחקרים, שנעשו לדבריו, הראו שאין כל תועלת בתא הלחץ; חבל לטפח בחולים תקוות מיותרות.

בארץ ישנה עמותה של חולי טרשת נפוצה וכתובתה: החברה הישראלית לטרשת נפוצה, אסתר המלכה 10 תל־אביב, טל' 223284.

מאת א. אבישר

היש גבולות לתחבולות?

משה הואשם בהחזקת סם מסוכן שלא כדין (כמאה גרם קוקאין) שלא לצריכה עצמית בלבד. יש לו מיספר הרשעות קודמות בשל החזקת סמים. בית המשפט המחוזי, תל־אביב־יפו, החליט לעצרו עד תום ההליכים במשפטו, בלי לאפשר לו להשתחרר בערבות. משה מערער לבית־המשפט העליון.

בהתחשב בטיב הראיות, במהות העבירה, בכמות הסם בה מדובר ובעברו של משה, דוחה השופט את ערעורו. עם זאת הוא רואה צורך להעיר על תופעה שנתגלתה במהלך הטיעון — „והמדאיגה אותי לא במעט", כדברי השופט.

מסתבר, כי בעת החקירה נבדקה חבילת הניילון, שבה נמצא רוב הכמות של הסם, על־ידי מעבדת המשטרה, נמצאו טביעות אצבע, שהיו אמנם מטושטשות, אך נקבע לגביהן כי הן אינן של משה.

מיספר ימים לאחר הגשת כתב האישום, פנתה המשטרה אל פרקליט המחוז וביקשה את אישורו ל„פיברוק" ראייה, היינו לחיבור מסמך משטרתי כוזב, לפיו אכן זוהו טביעות האצבע על־גבי עטיפת הניילון כטביעות האצבע של משה. פרקליט המחוז נתן אישורו ל„פיברוק". המטרה היתה להציג את המסמך בפני משה, אף־על־פי שכבר הוגש נגדו כתב אישום, כדי לנסות בדרך זו להשיג הודאה מפיו או תגובה מפלילה אחרת כלשהי. המסמך הוצג בפני משה, אך זה סירב להגיב עליו בהוראת סניגורו.

אין לשלול שימוש בתחבולות מסויימות מצד המשטרה, אף אם יש באלה מידה של הטעיה כלפי החשוד. השופט ויתקון אמר בשעתו: „אין אני אומר שבמלחמה זו (המלחמה בפשע) כל האמצעים כשרים, אך אין אני גם מוכן להיתמם ולדרוש מן החוקרים שלא ישאלו שאלות מכשילות או שלא ישתמשו במה שנקרא „תחבולות"".

כך, למשל, אין פגם בכך אם החוקרים, תוך כדי חקירת החשוד, נותנים לו להבין, בשיחה בעל־פה, כי חבריו כבר הודו או כי פרטי השתתפותו כבר ידועים ומוכחים, אפילו אם אין דברים אלה תואמים את האמת לאמיתה, על־מנת לבחון את תגובותיו של החשוד. כמו כן אין פסול בהפעלת „סוכנים מדיחים" במקרים מתאימים. במאבק נגד עולם הפשע אין לפעמים מנוס מלהשתמש בתחבולות מסוג זה.

אך חייבים לתחום גבולות לשימוש באמצעים כאלה. לדעת השופט בך, חיבור מסמכים שקריים ו„מפוברקים" חורג מתחום המותר. אם מותר למשטרה ולתביעה „לפברק" אישור כוזב בדבר תוצאות בדיקת טביעות אצבע, אזי אין מניעה לכך, שמחר יזוייפו טביעות האצבע עצמן וכן בדיקות באליסטיות, בדיקות של גופות לאחר המוות, הודעות של עדים, חתימות על־גבי שיקים ומסמכים אחרים, וכו'. לא נראה, לשופט בך, כי תחבולה שלובשת צורה קיצונית ובוטה כזו הינה לגיטימית, ואפילו אין כוונה להעלים בסופו של דבר את פרטי התחבולה מפני בית־המשפט ומפני הנאשם.

הדברים אמורים לגבי השלב בו מתנהלת חקירה גלויה על־ידי חוקרי המשטרה נגד החשוד בפשע, ולא כל שכן נגד מי שכבר הוגש נגדו כתב אישום. לעומת זאת אין הדברים מכוונים לשלב המקדמי של איסוף חומר מודיעיני על־ידי סוכני המשטרה, אשר לגביהם חופש הפעולה בדבר השימוש בתחבולות לא שגרתיות הינו, מטבע הדברים, רחב יותר.

נשיא בית־המשפט העליון לשעבר, השופט אגרנט, אמר: „... חשוב... כי עורך החקירה לא רק יקפיד שלא להוציא הודאה מפיו של החשוד באמצעי כפייה או פיתוי, פן יהיה בכך כדי לפסול את ההודאה כראייה, אלא גם יזהר היטב מלהשיגה באמצעים בלתי הוגנים כלשהם, אף אם אינם מגיעים לדרגת כפייה או פיתוי. שאם לא תאמר כן, לא רק שהאמון הרחב שרוחש הציבור למשטרה יוחלש, אלא גם הצדק הפלילי לא יבוא על סיפוקו המלא".

השופט בך סבור, שהמקרה הנדון שייך באופן בולט לסוג האמצעים שצריך היה להימנע מנקיטתם. לפיכך העיר את הערותיו, כדי שהיועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה יבדקו את המקרה ויקבעו מדיניות והנחיות מתאימות בנושא.

המשכים

איתותים של מתינות

(סוף מעמוד 6)

סביר להניח, איפוא, ששיפור נוסף ביחסי מצרים־אש"ף יביא להגמשה נוספת באש"ף. באחרונה מדובר על אפשרות שאש"ף יסכים להשתתף בוועדה משותפת לו ולמצרים, במסגרת ועידה בינלאומית, אם וכאשר תכונס. זאת, במטרה להביא לשחרורה של רצועת עזה. לצורך זה גם „נזכר" באש"ף שהרצועה היתה למעשה תחת שלטון מצרים מאז 47. לאש"ף קל יותר לשלב זרוע עם מצרים במו"מ מדיני מאשר לכופף את הזרוע במאבק עם ירדן, על אותה פיסת קרקע, על אותם תושבים. לשליטי מצרים מעולם לא היו המאוויים של הממלכה ההאשמית כלפי הפלסטינים. פנייה של אש"ף לעבר רצועת עזה, יש בה גם היענות להצעת הפירוז של פרס. ערפאת הצהיר בעבר פעמים מספר, כי יתמוך בפירוזם של שטחים שישראל תפנה.

יעד נוסף אליו חותרים באש"ף היא ארה"ב. אמנם, ממשל רייגן נחשב עוין בעיני הארגון, עקב התמיכה המסיבית לישראל והגיבוי למדיניותה בעיצומה של מלחמת לבנון. אולם ההימנעות האמריקנית בעת ההצבעה על הצעת הגינוי שהתקבלה במועצת הבטחון כשבוע שעבר כלפי התנהגות ישראל בשטחים, אף שאותה הימנעות גררה תגובה אש"פית שלילית — אותה הימנעות בוודאי משכה את תשומת־הלב של אש"ף, והיא עשויה לפתוח אותו לחשוב שלא הכל אבוד בוושינגטון. המהומות בשטחים זכו לכיסוי נרחב מאוד בתקשורת האמריקנית, ואין ספק שזה ממלא את הארגון סיפוק רב. אש"ף תמיד נלחם על דעת־הקהל האמריקנית, שבאמצעותה התכוון להשפיע על מתווי המדיניות במזרח־התיכון.

לארה"ב — דרך מצרים

השמועות טוענות, כי מגעים בלתי־רשמיים בין נציגים מאש"ף וארה"ב התנהלו בשבוע שעבר מאחורי הקלעים במסדרונות האו"ם. האמריקנים אמנם הכחישו, אולם ידועים מקרים מן העבר בהם הצהיר אש"ף ברורות על קיומם של המגעים מיד אחרי הכחשות הצד השני.

קרוב לוודאי, שאש"ף ינסה להגיע אל הנשיא רייגן ואל הממשל באמצעות מצרים. בחודש הבא נוסע חוסני מובארק לביקור בכמה מדינות אירופיות וארה"ב. בנסיעתו יעלה את כינוס הוועידה הבינלאומית ואת הצורך לשתף בה את אש"ף. לפני נסיעתו של הנשיא המצרי לארה"ב צפוי ביקורו של ראש אש"ף במצרים, ונראה כי ערפאת ינסה להעביר מסר כלשהו לאמריקנים באמצעות מובארק. גם בעבר העביר אש"ף מסר לארה"ב באמצעות מצרים או ירדן, אולם נראה שהפעם יהיה בארה"ב מי שיקשיב לקול הפלשתיני, עקב המהומות בשטחים. התמורה שיכול אש"ף להציע לאמריקנים היא מתינות וגמישות מדינית, הן בתוכן והן בצורה, לאחר איבוד נקודות רבות במרשת. „אקילה לאורו" בשנה עברה. המהומות בשטחים יקלו על הארגון לומר כי לא נקט בדרך של טרור אלא בדרך של „התקוממות עממית" נגד „שלטונות הכיבוש" ורק המתקוממים סבלו מאבידות.

בתקופה הקרובה יהיה מעניין לראות האם ישכיל אש"ף ליישם את לקחי מצרים ולנסות להשיג, מישראל, בדרכים מדיניות, דרך ארה"ב, את כל מה שלא הצליח בשדה המערכה. יועצו הבכיר של ערפאת, האני אל־חסן, קבע לא מזמן ש„ארה"ב הם המוזין וקוצרים בתהליך המדיני", כשהוא מודיע על היונים בתקנת „ממשלה גולה", והוא מאותת כי הוא מקבל את עקיבת יועצו.

„יום ביישוב"

צבן בבית־שאן (ובלב הגימלאים)

במסגרת מיבצע „יום ביישוב" ערך בשבוע שעבר חה"כ יאיר צבן, ביקור בבית־שאן.

תחילתו של היום היתה בפגישה עם מזכיר מועצת הפועלים, פיני קבלו, לשיחה על מצב התעסוקה ביישוב. בשיחה שהתפתחה לקחו חלק גם דוד זילבר, יצחק רחמים ואנשי האיגוד המקצועי. מזכיר המועצה ציין בדבריו, „שכיום היחסים בין התנועה הקיבוצית ובית־שאן טובים מכפי שהיו בעבר".

התחנה השניה בביקור היתה פגישה עם תלמידי י"ב לצורך הרצאה על מגילת העצמאות והסכנה לדמוקרטיה בעקבות האירועים האחרונים. בסיום ההרצאה נפתחה הבמה לשאלות ותשובות, שהתייחסו רובן ככולן לנושא „הבוער" של הפרק. מבית־הספר עבר צבן למפעל „ראדא" באיזור התעשיה לפגישה עם מנהל המפעל ועובדיו. המנהל היה גא לספר, כי כיום, קרוב ל־70 עובדים (כולל מהנדסים וטכנאים) הינם בני־בית־שאן, בעוד שבימים הראשונים להפעלתו היו רק הטבחית ופועל הניקיון תושבי היישוב.

צבן עמד על מעורבות המפעל בחיי הקהילה, ערך סיור מקיף במקום, שמע את הבעיות ואף הודיע, כי יזום הצעת חוק שתחייב את הממשלה להפנות עשירית מכל הזמנותיה לעיירות הפיתוח.

בשעות אחה"צ ביקר ח"כ צבן במועדון הגימלאים של בית־שאן, שחבריו לא חסכו שבחים על המלחמה שניהל למענם בכנסת ומחוצה לה. „אני לא מפ"ם", אמר אחד הנוכחים, „אבל אתה בשבילי הפה שלנו, אתה לוחם למעננו ואנו אוהבים אותך".

לקראת סופו של היום „המרתוני", נערך בסניף מפ"ם בבית־שאן כנס בהשתתפות חברי הסניף, אורחים, ומדריכי הקיבוצ"צ והסיום היה בקיבוץ „שער הגולן", שם בנוכחות קהל של 110 משתתפים, הסביר צבן את חשיבות ההליכה העצמאית ונתן סקירה על מאבקי המפלגה בתקופה האחרונה.

את „היום ביישוב", שהחל בשעה שש בבוקר והסתיים כאחת אחר חצות, ארגנו דוד זילבר, מזכיר הסניף והנרי אלהסלסי, רכז איזור העמקים.

צבן במפעל „ראדא" – 70 עובדים מבני־בית־שאן

מתחלפים בחיפה

בגדול סניפי מפ"ם — בחיפה, התבצעו בימים האחרונים חילופי גברי. מזכיר הסניף, ברוך שיינגרוס, פורש מתפקידו, ובמקומו נכנס דב אלקנתי.

שיינגרוס סיים בתפקיד בשלוש השנים האחרונות והיה במשך 14 שנה יו"ר סיעת מפ"ם במועצת פועלי חיפה ואף היה רכז אגודת פועלי המתכת. כשקיבל לידיו את הנהגת הסניף, המצב לא נראה מעודד. הסניף היה מפולג על רקע „בן מערך או לא מערך" והמערכת „גמגמה". „השתדלתי לבצע מיספר פעולות ארגוניות והסברתיות" הוא אומר. „חודשה הפעילות ב־17 סניפי המשנה הקיימים בחיפה ונקנה מבנה ייחודי לציון, הפעלנו מוכרים מקומיים, כוסתות וגיבשנו מערכת פעילים ענפה. במקביל בנינו תוכניות עבודה קהילתיות לכל סניף, קיימנו פגישות קבועות בצוותא, ניסינו לבנות את הדור הצעיר ודור ההמשך והקפדנו בעיקרון להתפארת של ותיקי התנועה". שיינגרוס מודה שהמלאכה ברוכה, „לרוב נשארה עדיין הרבה עבודה". הוא אומר.

כסניף המקיים את כל המוסדות הדמוקרטיים, צריך אלקנתי לקבל עדיין את אישור מועצת הסניף, כלתפקיד הוא נבחר על־ידי המזכירות והוועדה הבוחרת של הסניף.

אלקנתי, רכז המחלקה לאיגוד מקצועי במפ"ם, מכהן בתפקידו מאז יולי 81. לתפקיד הגיע הישר מתפקידו כמנהל בית־המשפט העירוני בחיפה וכיו"ר מועצת ועד עובדי העירייה. את פעילותו יחלק עתה בין תפקידו במחלקה לאיגוד מקצועי לבין סניף חיפה. בחיפה, את עיקר כובד המשקל יטיל על המשך בניית הסניף. „בצבורך הרבה סיוע בין החברים" הוא אומר. „ידוע לי כמה קשה התפקיד, אך אני בטוח שעם הרצון הטוב, של כולנו, לא נבייש את השם הטוב שיצא לנו, כסניף הגדול ביותר".

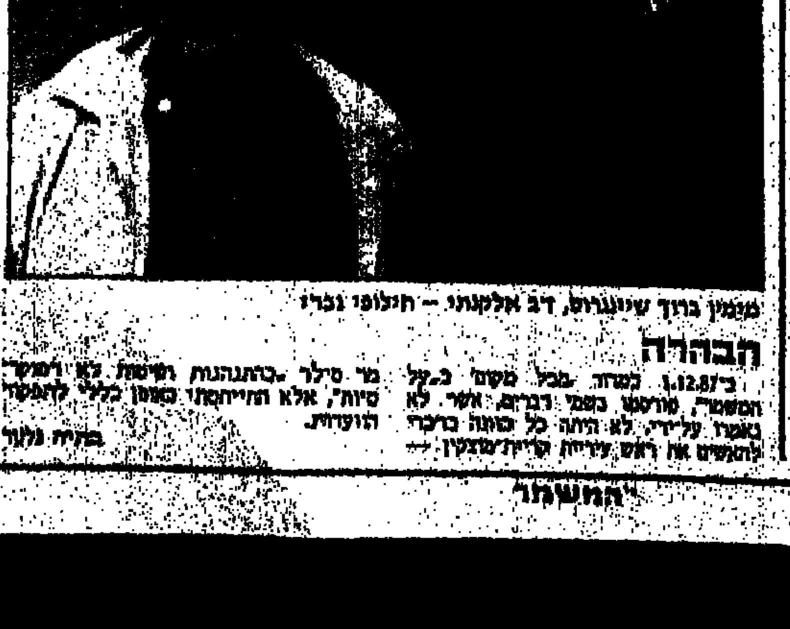

מימין ברוך שיינגרוס, דב אלקנתי — חילופי גברי

הבהרה

ב־1.12.87 במדור „בכל מקום" ב„על המשמר", פורסמו בשמי דברים, אשר לא נאמרו על־ידי. לא היתה כל כוונה בדברי להאשים את ראש עיריית קרית־מוצקין, מר סילר „בהתנהגות ושיטות לא דמוקרטיות", אלא התייחסתי באופן כללי לתפקוד הוועדות.

בתיה גלעד

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

... וזילוני בבית־ג'אן

אפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ויו"ר סיעת מפ"ם בועה"פ, היה אורח סניף מפ"ם בבית־ג'אן, בתחילת השבוע שעבר.

היות ובמקום אין להסתדרות מועדון, התקיימה הפגישה בסניף המקומי, ונכחו בה נכבדים דרוזים, מהיישוב, נציגי עובדים ממפעלי הטקסטיל של „דלתא", יו"ר ועד העובדים במועצה המקומית, מזכיר מועצת הפועלים של מרכז הגליל, מוניר פארו ונציגי מפ"ם ביישוב ובמועצת הפועלים.

בדברים שנשא זילוני עלו שלושה נושאים מרכזיים: ההסתדרות כתנועה חברתית במגזר הדרוזי, תוך התייחסות לדמוקרטיה הקהילתית, עמדת ההסתדרות ומפ"ם בעניין תקציב המדינה, ה„אנטי־סוציאלי" ובעל המגמות הליברליות" וחוק שכר המינימום ומשמעותו המעשית, בעיקר לאור העובדה שהוא מוחל על מפעלי הטקסטיל באיזור בית־ג'אן.

בהמשך הפגישה, שנערכה ברוח לבבית, הוקיר מזכיר מועצת הפועלים את שיתוף הפעולה החברי והטוב של נציגי מפ"ם במועצה ועמד על חשיבותו ותפקידה להגנת זכויות העובדים. את הפגישה אירגן והנחה כופארג' סאללחה.

תו ועידה

43 יום לסיום

● הצוות המוביל את מיבצע התו, אינו מרפה. לקראת סוף השבוע, ביקר בערד צוות המתנדבים במרכז מפ"ם, בראשותו של דב שחר, רכז איזור הנגב, ובהשתתפות עוזי חייבוביץ, שולה ארצי, יהודית סם טוב סימה סוויצר ואברהם לגנביץ. מזג האוויר לא הטריד את הפוקדים והצוות, שעברו בערד מבית לבית ופקדו כ־50 משפחות. במקום נמצא מיספר רב של אוהדי מפ"ם.

*

● בכנס רב משתתפים בבית ההסתדרות בראשון לציון, בו נכחו חברי הסתדרות (גם לא של מפ"ם), העביר אבי שיין במה הוועידה, הרצאה של ורכה של מפ"ם והוועידה הקרובה. בהמשך קרא משיריו והקשורים לנערה של העיר, שגרמו להתרגשות רבה. „הצלחנו בשלב הזה להביא אלינו עשרות חברים חדשים למפ"ם" אמרה בסיום הערב, בת־שבע, האחראית על המועדון.

*

● למעגל הסניפים המשתתפים במיבצע התו נוספו בשבוע שעבר. סניפי יוקנעם ופקד 100 תווים, בנירברג, ונס־ציונה.

*

● חברי מועצת ועדי העובדים — „ועד 1", באיזור הצפון וחיפה, ובראשם מיכאל אלמליח וחיים אמויאל לקחו על עצמם „להכניס להילוך גבוה", את מיבצע התו במפעלים באיזור. הם מבקרים במקומות העבודה, מחתימים מצטרפים חדשים, ולפי הדיווח „הפנקסים חוזרים".

*

● מטה הוועידה נבהר שקצב ההתפקדות לא יפגע בשל מזג האוויר הסוער וכל „גורם אחר". והיעד שנקבע יושג.

בחירות להסתדרות המורים

בכנס תא מורי מפ"ם ופעילים בסניפי הסתדרות המורים שנערך בת"א נקבעו קווים לפעולת ההסברה והארגון של מורי מפ"ם לקראת הבחירות לוועידה הכ"ו של הסתדרות המורים, ב־15 במארס 1988. המשתתפים ציינו, כי במיפקד שנערך לקראת הבחירות התפקדו למעלה מ־80 אלף חברים, עובדה המעידה אולי ביותר על הראשונה בין האיגודים המקצועיים הגדולים, וכי הסתדרות המורים תהיה האיגוד המקצועי הגדול והראשון שיערוך בחירות בשנה זו. לבאי הכנס הוגשה תוכנית הצעה למצע החינוך של מפ"ם, המשמש בסיס לפרק במצע מפ"ם, לקראת ועידתה ולמצע המעורר לבחירות בהסתדרות המורים. לאור המערכות הצפויות, למפ"ם בהמלגה עצמאית, הוחלט להגביר הפעולה ההסברתית והארגונית המפ"מית בקרב המורים. כיו השלמת ממסר מורי מפ"ם הקמת מטות חינוך, פעילים בציר המפלגה הארגון בשני המכה המורים. ובהי כמה הערכו לבחירות הם ויקלה חיטנון, שנהם הגיו, יעקב בלדלוכסקי, חסיין פארס, מלה לוכשינג ישראל טלעי ויצחק אסא. באנלים אבנון (מזכיר מטריים) נויים לסייע למזכיר מפ"ם בפעולה הארגונית ויצחק אסא נבחר ליו"ר סיעת מפ"ם בהסתדרות המורים לקדנציה נוספת.

בעריכת צביה בן־שלום

מדינה מנוזלת

עם בוא הסתיו והחורף נדחפים מנוזלים רבים לחדרי המתנה של הרופאים ומבקשים יומיים, שלושה ימי חופשת מחלה. התלונות הן שגרתיות — כאבי ראש, עיניים, אף, גרון, לפעמים אוזניים. לרוב מדובר בהצטננות, לה יש בת לוויה — נזלת. הבן אדם מרגיש מחורבן, „עומר למות" בשל העיניים המזילות דמעה, האף נפוח, לוחץ במצח וברקות. החולים מתעטפים בסוודרים, מחממים את מקום שהייתם, מתרחקים מפינות שם נושבת רוח, שותים שתייה חמה עם לימון, דבש ועוד מיני תוספות אשר לפי אמונתם אמורים להבריאם.

הרופאים הציניקנים אומרים כי נזלת, המטופלת על־ידי רופא, נמשכה שבעה ימים כשאינה מטופלת נמשכת שבוע. אך בכל זאת, רושמים תרופות האמורות להקל ולדכא את הסממנים החיצוניים של המחלה — כגון אודם ונפיחות הרירית באף, בלוע ובגרון. הם נותנים תרסיסים האמורים לסלק את הסתימות באף. רבים משתמשים בכדורי „ריינוכיס", תרופה המשפרת את ההרגשה, מקלה על „שטף" הדמעות, עוצרת את הנזילה מהאף ומחלישה את כאבי הראש. אפשר לבלוע כדור אחד או שניים ליום, לא יותר. יש הוראות נגד, במקרה שאנשים סובלים מלחץ דם גבוה.

נזלת אינה רק „מוצר לוואי" של הצטננות. יש יותר ויותר מקרי נזלת כתגובה אלרגית לגורמים סביבתיים. אבחון מקור האלרגיה קשה מאוד. לא פעם קשה להבדיל נזלת „רגילה" מזו שמקורה אלרגי. הנזלת האלרגית מתפשטת יותר ויותר בשל זיהומים סביבתיים וגם רגישות יתר הפוקדת יותר ויותר אנשים.

מנגנון התגובה האלרגית אינו ברור די צורכו. מכאן מנוזלים כרוניים עם אודם בעיניים, „אף דולף", פשוטה יותר הנזלת ה„קלאסית" שמקורה בנגיפים. למעשה זה אותו דבר, אין חומר חיסון נגד סוגים שונים של נזלת, גם תרופה יעילה איננה בנמצא.

למרות הדעה המקובלת, בעיקר בין הרופאים, שאין לתת תרופות כנגד הנזלת, שמספיק לשתות שתייה חמה, לנהוג במסגרת כללי הזהירות ולא להוסיף לנזלת עור שפעת, למשל, מרבים בני אדם לבלוע כדורים, מיני אבקות ועוד. התרופות השונות הנזלפות, הנמרחות, המרוססות עוזרות מעט, אך יש בהן כדי להוסיף הכנסה ליצרנים ולמוכרים והוצאה לקופות־החולים. גם ללא הוצאה זו מפסיד המשק הרבה כסף בשל הצורך בתשלום עבור ימי מחלה. ואגב זה יש לומר כי יומיים־שלושה ימי שכיבה במיטה היא התרופה הטובה במקרה של נזלת המלווה בכאבי ראש, צמרמורת, סחרחורת ועוד.

יש ואנשים מגיבים בצורות שונות לגלי העיטוש הפוקדים אותם. יש המאמינים רק בריפוי לפי המתכונת של הסבתא. יש הדורשים את התרופות החדשות והיקרות ביותר כי „זה מגיע". לשם מה משלמים שנים על גבי שנים את מס החבר לקופת־החולים? יש היושבים בשקט וממתינים עד יעבור זעם, יש המספרים למי שרוצה לשמוע ואף לאינו חפץ בכך את כל הסיפורים על הכאב, הרחשים, ההתקפים המופיעים יומם ולילה. יש המרחמים על עצמם, החשים ממש כגיבורים ויש סוג פחות סימפטי — הוא נתקף בחוקפנות כלפי סביבתו, כאילו כולם אשמים ב„אסונו". כשהוא שוכב בבית והחברים לא מקיימים מצוות ביקור חולים הוא כועס, כועס מאוד.

באחד מן הלקסיקונים הרפואיים משנת 1970 צויין כי נזלת יכולה להיות סימן לראשית מחלה רצינית כגון שפעת, חצבת, ואף עגבת. בספרים חדישים יותר ואף בלקסיקונים אמריקאיים החדשים אין הרבה חומר על נזלת. כנראה שהמחברים מקבלים את הגירסה לפיה „פורים אינו חג ונזלת אינה מחלה..." נמסר כי בבריטניה „עבדו" על ההצטננות 41 שנה, גייסו 18 אלף מתנדבים בגילאי 18־50. הם הודבקו בנזלת ונבדקו. השתתפו במחקר שלא הוסיף מאומה. גם בארה"ב עשו סקרים ומחקרים. אלה ואלה לא העלו הרבה.

עד עצם היום הזה נשארה נזלת כנושא לבדיחות, הלצות בקרקסים ובקומדיות שונות. כנראה שעוד זמן רב זה יהיה מקומה של הנזלת.

מאת יוסף שמי

נשים בנושא שלום

„עמדות והתנהגות נשים ישראליות בנושאי שלום, מלחמה ופתרון סכסוכים" הוא נושא מחקר חדש הנערך על־ידי שתי חוקרות מהאוניברסיטה העברית בירושלים, אשר זכה באחרונה במענק מחקר בסכום של 150 אלף דולר מקרן מקארתור מארה"ב. בראש המחקר, אשר התחיל בימים אלה ויימשך שלוש שנים, עומדות פרופ' גליה גולן, חמכהנת כראש החטיבה להברלי המינים בחברה ע"ש רוזיטה ואסטבן הרצג שבאוניברסיטה העברית וראש החוג למדע המדינה באוניברסיטה, וד"ר נעמי חזן מהמחלקה למדע המדינה באוניברסיטה העברית. זו הפעם הראשונה שקרן מקארתור, שהיא קרן יוקרתית אשר הוקמה בשיקאגו על־ידי איל הביטוח ונכסי דלא־ניידי ג'ון מקארתור, מעניקה כספים לחוקרים ישראלים ולמחקר המתמקד בתחום נשים בישראל.

המחקר המתוכנן על־ידי פרופ' גולן וד"ר חזן הוא מחקר מקיף ראשון מסוגו על עמדות נשים ישראליות בנושאי חוץ וביטחון והתנהגות הנשים בנושאים אלה. חקר התנהגות הנשים הוא היבט חדשני, שכן מחקרים קודמים בארץ ובעולם התמקדו בעמדות נשים בנושאים שונים אך לא בדקו את התנהגותן. בכוונת החוקרות לברוק האם העמדות וההתנהגות של הנשים הישראליות שונות מאלה של הגברים והאם ובאיזו מידה שונה גישת הנשים מן הנורמות והמוסכמות המקובלות. כמרכן ייבדקו משתנים כמו שירות צבאי, רקע עדתי, גיל, השכלה, מעמד אישי, מקצוע, מקום מגורים ומידת הדתיות, שעשויה להיות להם השפעה על עמדות נשים כלפי מלחמה ושימוש בכוח. לדעת החוקרות, דווקא בתקופה שבה יותר ויותר נשים מעורבות בנושאי ביטחון בינלאומי ופתרון סכסוכים חשוב ביותר לדעת ולהבין את עמדותיהן והתנהגותן בתחומים אלה. במסגרת מחקר זה ייערך גם מחקר על עמדות והתנהגות של נשים ערביות בישראל, אשר יאפשר השוואה בין גישות הנשים משני הצדדים של הסכסוך הישראלי־ערבי.

המחקר, אשר יימשך שלוש שנים, יכלול כמה שיטות מחקר: עמדות נשים מקבוצות שונות ייבדקו באמצעות סקר עמדות שייערך לפני ואחרי השרות הצבאי וכן על־ידי ראיונות אישיים לעומק עם חלק מן הנבדקות ומבחנים פסיכולוגיים. ההתנהגות תיבדק על־ידי מעקב אחר התבטאויות של נשים ודיווח על פעולות שהן נקטו בנושאי שלום וביטחון כפי שהם מובאים בעיתונות ובספרות. כמרכן תיבדק התנהגות הנשים במסגרת ארגוני הנשים ובתנועות הפוליטיות וייערכו ראיונות לעומק עם מנהיגות נשים. פרופ' גולן וד"ר חזן מקוות כי הנתונים שייאספו במחקר זה יהוו מאגר נתונים למחקרים רבים נוספים.

ויצ"ו נגד ועדת שישנסקי

ויצ"ו יוצאת במחאה חריפה נגד ביטול תשלום קצבת הילדים, באמצעות המוסד לביטוח לאומי, והעברת התשלום באמצעות נקודות זיכוי ממס למשכורתו של הבעל. מחאת ויצ"ו באה למנוע היווצרות עוכרות בשטח לאחר שיסתיימו דיוני ועדת שישנסקי. כפי שנודע, שינוי המצב הקיים עליפיו האשה מקבלת את קצבת הילדים, הוא אחת מהמלצות הוועדה. ויצ"ו רואה בביטול המתכונת הנוכחית של תשלומי קצבת הילדים, פגיעה משמעותית באשה ובמעמדה במשפחה.

המתכונת הקיימת בהפרשת סכום כספי לקצבת הילדים, היא צעד סוציאלי מבורך שיש בו להבטיח את קיום המשפחה בתנאים מינימליים המאפשרים לקנות את מצרכי היסוד לילד. תשלום הקצבאות בחשבון האשה בא להבטיח את מעורבות האשה בצרכיו של הילד. יש לברך על הקיים ואין לבטל הישג סוציאלי המבטיח את קיומם של ילדים ונשים.

חתלתולה הייתה בבית

הם הגיעו בהמונים, גם הבעלים הנרגשים וגם החתולים המבוהלים. ביום ראשון, נר שישי של חנוכה, התמלא מלון קרלטון בתל־אביב והפעם לא באו תיירים בלבד, אלא כל משתתפי תערוכת החתולים. הם באו לא רק כדי להציג את החיות המקסימות האלה, אלא גם לבחור בכמה חתולים מיוחדים: חתול הדומה לאחיו האמריקני, מוריס המפורסם, חתול רחוב וחתול גזעי ומי יודע מה עוד.

בקיצור, ישנוני, חתול ללא שלשלת יוחסין, בצבע אפור עם ברק ג'ינג'י וקצת לבן ועם עיני תכלת הוכתר ככוכב התערוכה ואפילו זכה בפרס: סוף־שבוע בפנסיון חתולים בעל 5 כוכבים. לכפיל של מוריס נבחר „מיסטר מיטנס". בעליו, האנגלי הצעיר מר גורדון, היה מאושר ביותר, ולמה לאו הרי הוא זכה יחד עם חתולו בכרטיס טיסה לתחרות חתולים באנגליה.

בעלי החתול רפי היו מאוכזבים מאוד. הם סיפרו לי כי ביום מותו של רפאל קלצ'קין, שחקן הבימה, הם מצאו במעבדה של האוניברסיטה בירושלים חתול ג'ינג'י. הוא עשה רושם של חתול אינטלקטואל. „פחדנו שעובדי המעבדה ייקחו אותו לצורך נסיונות והבאנו אותו הביתה. הוא חתול משגע, חכם ותביב, והרבה יותר יפה ממוריס האמריקני. קראנו לו רפאל, אך קוראים לו בקיצור: רפי".

לו אני הייתי צריכה לבחור חתול כפיל למוריס, הייתי בוחרת ברפי או אולי בלוסי בת חמש או בחתול של שמואל, ג'ינג'י בהיר עם עין אחת חומה ועין שניה כחולה. איך אפשר לבחור כשכולם היו כאלה יפים, רכים וטובים!

חתול אחד, אגב, איבד קצת מן הסבלנות שלו. כשרובי, אחת ממארגנות התחרות, הרימה אותו כדי לבדוק אם הוא שווה איזה פרס, הוא נשך את רובי. הרבה דם ירד מן הפצע ורובי נסעה לבית־חולים וקיבלה זריקת טטנוס. אחר־כך צחקה ואמרה: לא נורא, היה קצת כואב, אבל אני אוהבת חתולים.

גם אני אוהבת חתולים, בצילומים.

כתבה וצילמה: חיה יוסף

זה מה שיש

לא פושט עור

אנשי „אופנת ראם" מבטיחים שהם אינם פושטים את עור הלקוח, הקונה את בגדי העור שלהם. הם עושים מבצע מיוחד וטווח המחירים אצלם נע בין 300 ל־800 ש"ח לפריט. הפירמה קימת שלוש שנים, אבל מאחוריה מפעל לעבוד עורות „אורזיל" בעל ותק של 40 שנה. יש להם חנויות בתל־אביב ובהרצליה ומתפרה המעסיקה 30 איש בנצרת. המנכ"ל, אהרן גרינברג, מתגאה שהכל אצלם על טהרת כחול־לבן, לא יבוא ולא יצוא. גם הדוגמנית מקומית.

מזון ישראלי בחו"ל

חברת „טלסה אינטרנשיונל" מאפשרת ללקוחותיה שרכשו לפני זמן מה מריח כלים פרינסס, ומעוניינים להחליף למדיח משוכלל וחדש, להביא את המכשיר הישן לבריקה ללא תשלום. אם המכשיר נמצא תקין, מקבל בעליו זיכוי על־פי מחירון החברה למכשירים ישנים. לאחר הערכת המכשיר חברת „טלסה" מאפשרת לרוכש מכשיר חדש או משוכלל יותר ולהשלים את ההפרש במחיר, או לקבל תעודת זיכוי שתהיה בתוקף לשלוש שנים, צמודה באחוזים למחיר מריח כלים חרש זהה. דרך טובה למנוע בעיות איחסון למי שחושב לנסוע לכמה חודשים או יותר לחוץ־לארץ. מריח כלים משופץ עולה בין 950־700 ש"ח כולל מע"מ וכולל שנה אחריות, מחירו של מריח חרש (פרינסס) הוא 1395 ש"ח ומדיח מיידי — 1850 ש"ח כולל מע"מ.

שבוע המזון הישראלי ב„וולדבאום", נערך במסגרת הסכם בין רשת זו, לבין רשת „שופרסל־היפרכל", ובעקבות „פסטיבל המזון האמריקאי" שנערך ברשת „שופרסל־היפרכל" בנובמבר אשתקד. ב־130 סניפי רשת „וולדבאום" בתוך המזרחי של ארה"ב, נמכרו עשרות מוצרי מזון ישראליים. לרשת „וולדבאום" מחזור שנתי של מיליארד ומאה אלף דולר לשנה.

על מה מבזבזים כסף?

הקונגרסים, הסמינרים וימי העיון, בהם נוטלים חלק מנהלים בדרגים שונים ועובדים מהשורות, הם למעשה ביזבוז עצום של כסף וזמן, זאת עולה מסקר, שנערך על־ידי רוברט הלף, החברה הגדולה בעולם לחשמת כוח אדם קבוע וזמני בענפי המחשבים והחשבונאות.

לאמיתו של דבר מבזבזים המנהלים הבכירים באירועים אלה ובנסיעות אליהם 26 ימי עבודה בשנה, המנהלים בדרג הבינוני מבזבזים בממוצע 35 ימי עבודה, ועובדים רגילים מבזבזים 12 ימי עבודה בשנה.

המשתתפים בסקר נשאלו באופן כללי, כמה אחוזים להערכתם ממחיר הזמן והכסף, המושקעים בימי עיון וסמינרים מצדיקים את ההשקעה, תשובתם היתה כ־49 אחוזים.

„בגלל הזמן היקר והעלות הגבוהה" אומר רוברט הלף, נשיא החברה, „החלטה לקיים או לשלוח מנהלים ועובדים לאירועים מסוג זה תלויה אך ורק בתשובה לשאלה הפשוטה, האם הטיול הזה ממש הכרחי"!

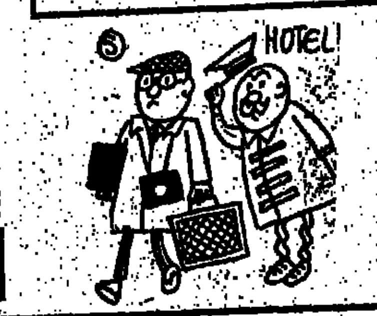

מוקד 100 ירושלים

שרות חדש של מ.ד.א. בירושלים — מוקד 109. החל מהשבוע יוכלו חולים, זקנים ונכים להתקשר מדי בוקר בין השעות 08.00־18.00 למוקד 109. מהעבר השני של קו הטלפון ישיבו להם מתנדבים. המטלפנים ימסרו את פרטיהם האישיים: שם, כתובת, מיספר טלפון, מצב בריאות ואפילו כתובת של שכן קרוב, שאליו אפשר להתקשר בעת הצורך. כל הפרטים האלה יכנסו למחשב. כל בוקר יחייגו הזקוקים למתנדבי מ.ד.א על שלומם. אם לא יטלפנו עד לשעה 11.00 לפני הצהרים יזעיקו המתנדבים לאתר אותם. במקרה הצורך ישגו לשכנים, יזעיקו אמבולנס או אפילו משטרה. שרות חשוב וחיוני לכל זקן, חולה וכודד.

תערוכת בניה ובית '88

בתחילת ינואר (4־7/1/88) תפתח תערוכת „בנייה ובית 88". התערוכה תיערך במלון פאלאס ת"א חברת „קשת ארועים" מפיקה תערוכה מקצועית זו במטרה לאגד בכפיפה אחת את מכלול הנושאים הקשורים בתחום הבנייה, הפרטי, המוסדי והתעשייתי מהמסד עד הטפחות. תערוכה זו אמורה להפגיש ישירות יצרנים ויבואנים עם קבלנים, קבלנים, ארדיכלים ומהנדסים, בעזרת תצוגה מגוון השלד ועד לגימור הפנימי בבנין. שעות התערוכה: יום ב' — 14.00־20.00, בימים ג'...

ריח טוב גם באמבטיה

מפעל התמרוקים „ליליה" המשווק את מוצרי אזארו 9 מבית טבק, הוציאה לפני כשנתיים לשוק הישראלי את הבושם בבקבוק המזכיר קטלי שמלה (הבקבוק לא הבושם). לאור ההצלחה בשיווקו החליטו להרחיב את קו המוצרים בארץ, ומעתה נוכל להתפנק במוצרים נוספים, כגון דיאודורנט ללא גז בבקבוק זכוכית בעיצוב דומה לבקבוק הבושם. קרם גוף וסבון כסבונייה מיוחדת. כשמן שהריח זהה לריח הבושם. המחירים מתחילים ב־15.80 ש"ח עד קרוב ל־3000 ש"ח.

בדיקה עצמית תציל את חייך

„כל אשה מעל גיל 35 חייבת להיבדק פעם בשנה על־ידי גורם רפואי מוסמך. אך אין די בכך: במשך 11 חודשים בשנה עליה לבדוק את עצמה, פעם בחודש, ולעקוב אחר כל שינוי בשר, וכאשר מתגלה גוש או שינוי אחר חשוב לפנות לרופא בהקדם האפשרי. רק הרופא יוכל לקבוע את האבחנה המדוייקת". — פרטים אלה ואחרים נשמעו במוקד הדרכה תחת הסיסמה — „בדיקה עצמית של השד עשויה להציל את חייך" מוקד הדרכה לציבור הרחב התקיים בבית־החולים „מאיר" וכיקרו בו תושבים מכל הגילים מישובי המשולש. הנושא הומחש בסרט, בציור ובהסבר: שגילוי מוקדם הוא האמצעי היעיל ביותר למלחמה בסרטן השד.

בתצלום: נשים מהכפרים השכנים לכפר סבא במוקד הנ"ל.

(סקרה וצילמה: חנה גדל)

שנת קשה צפויה לצרכנות

בשנת 1987 מנו 12000 חברי ההסתדרות ל„רשות להגנת הצרכן" (בראשותה של נוווה קצב). תלונותיהם טופלו על־ידי הרשות להגנת הצרכן גם בסיוע המשפטנים של ה„רשות". בנוסף נעזרו 700 חברים שפניותיהם נדונו בשנת 1987 בבתי־משפט לתביעות קטנות, שבה יש ל„רשות" מעמד משפטי.

ה„רשות" נאבקה והשיגה עליות משמעותיות של סכומי התביעה בבתי המשפט שהיו קודם. לכן בלתי־ריאליים ואף מגוחכים. ה„רשות" מפעילה סניפים, לשם הגנה על צרכנים, ב־64 מועצות הפועלים.

צביה בן־שלום בחופש
את המדור עורכת חיה יוסף

בדיקת פוליגרף עזרה להזים התלונה על אונס

המסערן יהודה אווזי (41) מת"א שוחרר ביום ו' בערבות בבית משפט השלום בת"א. בדיקת פוליגרף באה לעזרת טענתו, שלא אנס הפרסומאית שהתלוננה נגדו. אווזי נעצר ביום ד'. הפרסומאית טענה, שהוא אנס אותה כשבאה לקחת ממנו מודעת פרסומת.

הוא נעצר לחקירה ולבדיקת פוליגרף, וביום ו' הוא הובא לבית המשפט.

ב"כ המשטרה, פקד יפית וינברג, הודיעה, שלאחר החקירה ובדיקת התלונה נמצא, כי לא בוצע אונס. לכן ביקשה לשחרר את אווזי בערבות.

אווזי שוחרר בערבות של 3,000 שקל. (עתי"ם)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ובניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי
חולון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר „תכנית מס' ח/383, שינוי לתכנית מיתאר מקומית מס' ח/1".
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומיקומם: גוש 6740 חלקות 211, ר"ע 192.
עיקרי הוראות התכנית: לשנות יעודו של חלק משטח ציבורי פתוח למגרש לבנין ציבורי על מנת להקים עליו מועדון נוער מעל מקלט ציבורי קיים.
הודעה על הפקדת השינוי פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3347 מיום י"ב בסיון תשמ"ו עמ' 2287 (17.6.1986).
השינוי האמור, בצורה שאישרה הועדה המחוזית, כיתר עם הנספחים המצורפים אליה, תופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חולון.
וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
מרדכי כהנא, יושב ראש
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"
הוד־השרון, דרך רמתיים 36, טל' 052-21178
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה
כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון בבקשה להגדלת חדר ll בבית משותף קיים והוספת מכלס שר־שו, בגוש 6412 חלקה 446 ...
א. שמעוני,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „הדרים"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב—יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6% ולצירוף מבנה העזר לדירה ברח' ברק מס' 28 גוש 6336 חלקה 208 תיק בנין 028—0888 בקשה מס' 870896 בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א—יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה להמשך חדר המדרגות לגג בקיר החיצוני הכניה ולהצבת קולטי שמש בגמסתור מעל חדר היציאה לגג, ברחוב טולקובסקי 15, גוש 6624 חלקה 280. תיק בנין 015־2/0858
בקשה מס' 870892
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

מודעה
בענין הרחבת תחום שיפוט המועצה
בהתאם לסעיף 7 לפקודת המועצות המקומיות מודיעה המועצה המקומית בכפר־סיף בזאת כי הגישה למשרד הפנים בקשה לצירוף כל אדמות הכפר לתחום שיפוטה. ואדמות אלה הם כל החלקות הכלולות בגושים הבאים:
18759, 18760, 18761, 18762, 18763, 18764, 18765, 18766, 18767, 18768, 18769, 18770, 18771, 18772,
והחלקות 11—12—13—14 בגוש 18886 והחלקה מס' 2 בגוש 18758 אשר היא כבעלות המועצה המקומית בכפר־סיף ושטחה 61225 מ"ר.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה זו עליו להגיש את התנגדותו בכתב לראש המועצה המקומית בכפר־סיף תוך שלושים יום מיום פרסום מודעה זו בעיתונות.
נמר מרקוס, ראש המועצה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן הוועדה המקומית), בקשה להתרת הקלה במכס בגוש 6159 חלקה 392 רח' הגלגל מס' 17 דהיינו הקלה 10% בק"ב במרווחים צדדיים, הקלה 30% במרווח אחורי בקיר אטום.
על המעוניין הרואה עצמו נפגע ע"י אישור ההקלה הנ"ל, יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרשיה. ההתנגדות צריכה להמסר לידי הוועדה המקומית, במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה בדבר הפקדת תכנית שינוי מתאר מקומית מפורטת
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ת"א, ולועדה המקומית לתכנון ובניה בת־ים הופקד יותר עם התשריט המצורף אליו תכנית מס' 533/א שינוי לתכנית מתאר בי"ם 533.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומיקומם: גוש 7122 חלקה 47, 86 (רחובות קוממיות, העמל, ניסנבאום).
עיקרי מטרת התכנית: א. ניצול מלוא זכויות המותרות לפי תכנית מתאר בא בתים לבני אזור לחודה מסחרית ובהתאם לסעיף 107 של תכנית ב"י 533. ב. קביעת השימושים המותרים לתכנית מתאר בא/ 3. חניה ופרטי תנועה פנימיים. ד. קביעת תכנית בינוי למרכז מסחרי ומגורים בלבד.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדותו במשרדי הועדה המחוזית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב, בפירוט הנימוקים ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי כהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז ת"א

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(כ) — כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה
08.00 עד כאן - חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 תלמוד — שניים אוחזין — מאי טעמא וכו. 08.40 מסך לספרות - יסודי - הגמלים והצרצר וכו. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו — בגדי המלך התדשים (כ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 פרפר נחמד — לאן נעלמה המכרסת. 11.00 חשבון ה' — מספרים זוגיים. 11.15 צרפתית — על יסורי. 11.30 גיאוגרפיה כללית — ה"ר - סוקודורה — כפר בהודו. 12.00 ספרות — ד"ט — כתנת וכמי קרם. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 היסטוריה כללית — אליזבט — המלכה שעצבה תקופה. 14.00 — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה...

(טבלאות השידורים והקולנוע בעמוד זה צפופות מאוד ובחלקן אינן קריאות.)

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — בכלכלת המזרח התיכון ... 07.00 שבע אפס שבע ... 08.00 בוקר טוב ישראל ...

קולנוע

תל־אביב

אופיר: הבכלנים באיינדר 5, 7.15, 9.40
אלנבי: כנען בהלל 5, 7.15, 9.10
בן־יהודה: אבא גנוב 4.10, 7.00, 9.10
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: נקמתו של חייל 7.00, 9.10
...

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 3.1
בית־ספר לנשים: 20.30
אנשים קשים: 20.30

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהפוגה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר ...

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
נגי בת־ים — תבנאים 1

חולון
אצדון — הנרייטן 52, קפ"ת עין יהב

ירושלים
קפ"ח — ברסאת השבת, רח' הנ"ת 26

נתניה
הרמה — הרצל 14

פתח־תקוה
עין גנים — חזון איש פנת גורדון

רמת־גן
בתלי — הדגל ציון 43

תל־אביב
בבלי — שדואל 1, קפ"ת—אבנסקורם 7

חיפה
יפה — אבן סינא 9

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש סורסקי תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — פנימית
בקור חולים — כירורגית
הדסה עין כרם — ילדים, עיניים, א.א.ג.
הדסה הר"צ — נשים, אורתופדית

מוקד קופת חולים
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין השעות 16.00-08.00, ביום ו' 13.00-08.00 טלפונים 435100, 433100-03.
יד ביד — אוזן קשבת במצוקה לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 243518-02
ת"א — 03-240 226633 שעות
חיפה — 04-529466 111.00-28.00
גליל מערבי — 04-923333

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשינוים שליך
המכון לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00-23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 14.00-16.00, בשבתות וחגים בין השעות: 21.00-23.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 62, קומה 3, טל' 515566.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
ירושלים — טל' 2312
תל־אביב — טל' 03-5461101
חיפה — טל' 04-5343333
באר־שבע — טל' 057-418111
נתניה — טל' 053-33516

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. ...

רכבות

מירושלים לנהריה וחזרה: בימים א'-ה' 16.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה' 6.00, 8.00, 11.00, 12.50, 14.00 ...
מחיפה לנהריה וירושלים: ...

טלקס

● משדר חדש לרשת ג' בצפון
משרד התקשורת השלים התקנת משדר אפ.אם. סטריאופוני עבור רשת ג' בצפון. החל מהיום בשעה 11.00 ניתן לקלוט את שידורי רשת ג' באפ.אם. סטריאו בתדר 93.3 מגהרץ.
המשדר (בעוצמה של 10 קילוואט) יכסה את אזור חיפה, הגליל המערבי, עמק יזרעאל ומישור החוף עד נתניה.
השידורים הם לתקופת ניסיון של ששה חודשים ולאחר הפקת לקחים מתקופת ההרצה יוחל בשידורים סדירים. (עש"ת)

● אילת: למתים אין מה לדאוג
המועצה הדתית ולשכת הרבנות באילת פרסמו בשבוע שעבר מודעה במקומון אילתי בה הן מתריעות, כי מפאת חוסר מקומות קבורה בבית העלמין בעיר הם ייאלצו להשתמש בכל מקום פנוי. עוד נאמר במודעה כי כל מי שמבקש לשמור לעצמו מקום קבורה עוד בחיים עליו לעשות זאת בהקדם, ולא יאוחר מה־1 לפברואר 1988.
שלמה חרשטיק יו"ר המועצה הדתית באילת, אמר לאחר מכן, אין מה לדאוג. יש מקום לכולם. גם למי שימות בזמן הקרוב אין מה לדאוג אנחנו נקבור אותו.
"הבעיה היא עם אנשים חיים, המבקשים לשמור עבורם מקום כדי להיקבר בבוא העת ליד יקיריהם. אנשים אלה חייבים להסדיר את רכישת המקום עד ה־1 לפברואר 1988 משום שקיימת מצוקת מקום למקומות שמורים. יש בסך הכל עוד 25 מקומות קבורה שמורים. כל הקודם – זוכה".
בצלאל רובין

● פרופ' יהודה בן שאול ראש ועד האוניברסיטאות
פרופ' יהודה בן־שאול, רקטור אוניברסיטת ת"א, נבחר ליו"ר התורן של ועד ראשי האוניברסיטאות. הוא נכנס לתפקידו היום וכהונתו תימשך שנה.
פרופ' בן שאול מחליף את פרופ' אריה דבורצקי, נשיא מכון ויצמן למדע. (עש"ת)

● נהג האמבולנס ילד תאומות
שתי תאומות שנולדו ביום ו' בבוקר, זכו לכבוד להיות ילדות־האמבולנס הראשונות לשנת 1988.
נהג האמבולנס אלי כהן הוזעק בבוקר לביתה של יולדת בלוד, שעביה טעה; בת 32 ואם לשניים, שהיתה בחודש השביעי להריונה, ומצא אותה כבר אחרי ירידת המים.
איש מד"א החל לקבל את הלידה, פעוטה שמשקלה 1.3 ק"ג, ואז הבחין שנולד נוסף נמצא בדרך אל השנה החדשה. הוולד היה במצב של לידת־עכוז כשרגליו מונחות קדימה, ולא היה זמן להחיש את היולדת לבית החולים. הוא החל לטפל גם בתינוקת השניה ושיחרר בעדינות ובזהירות את הראש שנתקע. משקל התינוקת השניה – 1.4 ק"ג.
שעתיים לאחר קבלתן לבית החולים נמסר כי מצב האם והתינוקות טוב. (עתי"ם)

● בי"ס למחוננים בבאר־שבע
בית ספר ראשון מסוגו בישראל, הופעל בסוף השבוע בבאר־שבע. הוא נועד לילדים מחוננים. תלמידים חברים בחוגים לילדים מחוננים ולנוער שוחר מדע של אוניברסיטת בן גוריון בנגב והם לומדים במרכז להוראת מדעים בבאר שבע, "בית אריאלי". (עתי"ם)

נדחה ערעורו של הש.ג. מליל הגלשונים על מעצרו

בית הדין הצבאי לערעורים בתל־אביב דחה ביום ו' את ערעורו של הש.ג. מליל הגלשונים, טוראי רון אלמוג, על ההחלטה לעוצרו עד תום ההליכים נגדו.
בדיון טען הסנגור, סרן אלישע כספי, שאין הצדקה להחזיק את אלמוג במעצר, שכן המשפט יימשך זמן רב ומעצר כזה עלול להיות "מקדמה על חשבון העונש".
סרן כספי הוסיף, כי העובדה שלא עצרו את אלמוג עד כה רק מחזקת את טיעונו. הטענה שיש צורך במעצר כדי למנוע פגיעה במשמעת אינה תקפה, שהרי עד כה היה חופשי והדבר לא הזיק למשמעת הצבאית.
התובע הצבאי הראשי, אל"מ אורי שוהם, טען שחייבים לעצור את אלמוג כיוון שביצע עבירה חמורה שהיא מהנדירות ביותר, ולא יתכן שאדם המואשם בעבירות כאלה יהלך חופשי במחנה.
התובע טען, שאלמוג ברח ממשמרתו אחרי היריה הראשונה והרימון הראשון שהושלך, והפקיר את עמדת הש.ג. שעליה היה אחראי. התנהגות כזו גורמת לפגיעה במשמעת הצבאית, התריע התובע.
השופט, אביגדור רביד, קבע שיש הצדקה להארכת המעצר, ודחה את הערר. לדבריו, חומרת העבירות וצרכי המשמעת מצדיקים זאת.
הנימוקים המפורטים להחלטה יינתנו בשלב מאוחר יותר, הודיע השופט.
אלמוג נראה מדוכדך ומאוכזב, אבל אמר שלא הופתע מההחלטה. (עתי"ם)

נפגעי טרור ערכו ביום שישי משמרת מחאה מול שגרירות ארה"ב בת"א. מימין לשמאל: איבי מוזס, שרה אלמקיס, יששכר מנוס, גליה תמם, מאיר אינדור. (צילום: רבקה פינדר)

נער בן 14, על אופניו, הצליח להזיז את המשטרה ללכוד גנב

מאת זהבה מזוס, כתבת "על המשמר"
"אם היום הייתי רואה גנב, הייתי חושב פעמיים אם לרוץ אחריו ולעזור לתפוס אותו." אמר אתמול רועי ה. נער תל־אביבי, בן 14, שבעזרת מבצע עיקוב שערך לבדו, הצליחה המשטרה לתפוס ביום ו' גנב תכשיטים בעל הרשעות קודמות.
נגד החשוד, תושב בת ים, בן 25, תלוי ועומד מאסר על תנאי של שנתיים וחצי.
רועי סיפר אתמול, "נשארתי ביום ו' לבד בבית ולא הלכתי לבית הספר כי לא הרגשתי טוב. לפני הצהריים יצאתי לקנות משהו בדיזנגוף כשלפתע שמעתי צעקות מכיוון חנות תכשיטים ששייכת לשכן שלנו. הוא יצא מהחנות וצעק גנבו גנבו פתאום ראיתי גבר בן 25 בערך, בגובה מטר שמונים, עם שיער קצוץ, שחור, שנכנס לחצר ליד החנויות. אני מסתובב באזור הזה הרבה, ואני מכיר את כל הכניסות והיציאות לחצרות, או ניחשתי מאיפה הוא מתכוון לצאת.
"עליתי על אופני הבי.אם. אקס שלי, ונסעתי אחריו עד לעיריית תל־אביב. שם הוא נכנס מאחורי האנדרטה, והסתכל בתכשיטים שהוא גנב. אחר־כך הוא עלה על אוטובוס בקו 10 שהמתין בתחנה. מצאתי טלפון מעבר לכביש ומשם צלצלתי מהר למשטרה. הם אמרו שיגיעו מהר, אבל עברו איזה 20 דקות וראיתי שאף ניידת לא מגיעה. החלטתי לגשת לנהג, דיברתי אליו בשקט, דרך החלון, ואמרתי לו שיש גנב בין הנוסעים ושלא ייסע כי המשטרה צריכה להגיע. הנהג לא התייחס אלי ונסע.
"החלטתי לא לחכות ונסעתי אחרי האוטובוס עד שהגענו לפינת דיזנגוף־ארלוזורוב. שם סטיתי מהמסלול ונכנסתי לתחנת המשטרה. במשטרה לא התייחסו אלי כל כך, ועוד אמרו לי שאני מולול בהם וצוחק עליהם שאני מזעיק ניידת ולא נמצא שם.
"שוטרת בלבוש אזרחי שהיתה בתחנה שמעה את הסיפור, קראה לחברים שלה, ונסענו בניידת במסלול של קו 10. כשהגענו לרחוב יפת ביפו, ראינו את האוטובוס. הנהג ראה את הניידת, הבין מיד מה קרה, ועצר את האוטובוס. השוטרים עלו לאוטובוס, הצליחו לעצור אותו. הוא התנגד שישימו לו אזיקים על הידיים והשתולל ואז השוטרים הרביצו לו. השוטרים מצאו עליו שעון זהב ותכשיטים.
"כשהחזירו אותי לתחנה לחץ לי מפקד המחוז את היד, ואמר לי 'כל הכבוד אתה אזרח טוב, הלוואי שיהיו הרבה כמוך'. אבל עכשיו, במחשבה שנייה, אני לא יודע אם הייתי עושה את זה שוב. כולם מפחידים אותי ואומרים שזה מסוכן".

עו"ד הורשע בזיוף מסמכים כדי להונות את לקוחותיו

עורך־הדין חיים רונאלד (36) מגבעתיים הורשע ביום ו' בבית משפט השלום בת"א בזיוף ובשימוש במסמך מזויף.
בשנים 1982־4 היה רונאלד אמור לטפל בהעברת רישום שכירה של מבנה בראש־העין על־שם יהושע רנדל, במשרדי מינהל מקרקעי־ישראל.
במועדים בלתי־ידועים בתקופה זו זייף הנאשם שני מסמכים — מפרט כספי וקבלה של מינהל מקרקעי־ישראל. הוא עשה זאת ע"י מחיקת שמות אנשים שהיו רשומים בהם וכתיבת שמותיהם של יהושע רנדל ואשתו מלכה רנדל במקומם. לאחר מכן צילם את המסמכים המזויפים והגישם לבני הזוג רנדל, כדי להניח דעתם שעניינם סודר במינהל מקרקעי־ישראל.
השופט ארי זיו־אב הרשיע את הנאשם בשתי העבירות המיוחסות לו. הוא דחה את טיעוני הסנגור, עו"ד אשר חלר, כי המסמכים תוקנו ב"טיפקס" בנוכחות המתלונן רנדל, ושהתיקון נועד רק כדי לשמש לו דוגמא כיצד נראים המסמכים, "כי בני הזוג היו נודניקים".
השופט זיו־אב קבע, כי מה שעשה הנאשם היה לקוחותיו, כדי שיחשבו שהוא מטפל בתיק.
על עדות הנאשם, קבע השופט, כי הרושם הכללי שיצר הוא שלילי ביותר, עד כדי חוסר־אמון. ואילו באשר לבני־הזוג רנדל שהתלוננו, קבע השופט, כי מעדויותיהם נראה בעליל שאין בהם כל טינה כלפי הנאשם, והם לא באו בשמחה וברצון להעיד נגדו.
גזר־הדין יינתן ב־29.1.88. (עתי"ם)

לצביה ויוסי, למשפחות אלון וינר ולקיבוץ מזרע
אתכם באבלכם הכבד על מותו של
שחר
קיבוץ שער העמקים
עובדי "עמקים" וההורים

בפלילים

החשוד ברצח זיוה בנימין נעצר ויישלח להסתכלות
חיים גולן מבת־ים, החשוד ברצח חברתו, זיוה בנימין, נעצר ביום ו' ל־15 ימים ולחקירה ולהסתכלות פסיכיאטרית בפקודת בית־משפט השלום בתל־אביב.
באי־כוח המשטרה טען, כי ביום ו' סמוך לשעה 11.15 רצח החשוד את זיוה בנימין בדקירות סכין. הסנגור, עו"ד צבי לידסקי, לא התנגד למעצר, אך הדגיש שאין בכך משום הודאה באשמה. עם זאת הוא ביקש שהחשוד יישלח להסתכלות פסיכיאטרית.
השופטת דבורה ברלינר קבעה, כי תחילה תחקור המשטרה את האיש, אשר יועבר להסתכלות פסיכיאטרית באמצע השבוע הבא כדי לקבוע אם הוא בר־עונשין. (עתי"ם)

האמבולנס הוביל חולה מהר מדי, קבע השופט
מאת שלמה גלזר
שמואל אסרף, נהג אמבולנס מטבריה, הורשע השבוע בבית־משפט התעבורה בעיר על נסיעה במהירות של 81 קמ"ש בשטח בנוי בהיותו בתפקיד, ונקנס ב־15 שקל.
העובדה שהוביל חולה לב לא הועילה. בתחנת מד"א בטבריה מתרעמים על החוקים המסוכן הזה. לדבריהם, עלול להיווצר מצב שנהגי אמבולנסים יחששו לאבד את רשיונותיהם ופרנסתם ויסעו לפי המהירות המותרת, מה שעלול לסכן חיי חולים ונפגעים.

סנגורי דמיאניוק ביקשו להאריך את ההפסקה במשפט
ג'ון דמיאניוק עתר ביום ו' לבג"ץ, נגד שופטי בית־הדין המיוחד הדן בעניינו, וביקש להאריך את ההפסקה במשפט בחודש ימים, כדי לאפשר לסנגוריו הכנה ראויה של הסיכומים. בעתירה נטען, כי למרות בקשת הסנגוריה לקבוע את תחילת שמיעת הסיכומים למחצית פברואר, קבע בית המשפט את תחילת הסיכומים ל־25 בינואר.
בעתירה נטען, כי לא נותר לסנגוריה די זמן להכין את סיכומיו, לאור הצטברות החומר הרב, וההגנה, אם לא יינתן לה זמן נוסף.
העתירה הועברה לידי שופט תורן בבג"ץ וטרם נתקבלה בה החלטה ראשונית. (עתי"ם)

איים לקפוץ מהחלון עם בנו, כי אשתו בוגדת בו
סמוך לשעה 07.00 ביום ו' בבוקר התקהלו דיירי רחוב בלפור בבאר־שבע ליד אחד הבניינים. בחלון הקומה השלישית נראה הרייר (37), שאיים לקפוץ מהחלון יחד עם בנו הקטן.
איש לא הצליח להבין את האיומים שהשמיע, ולמקום הוזעקו המשטרה וכבאי האש. הוברר, שהאיש כלא בדירה את אישתו ואת ארבעת ילדיהם ואיים לרצוח את כולם, בנקמה על כך, שאשתו בוגדת בו עם חברו.
שוטרים וכבאים ניסו לדבר על ליבו של האיש, אך הוא נשאר בשלו ותוך כדי ניהול שיחות מחלון הקומה השלישית, תקף את אשתו באגרופיו ואף חתך את פניה בסכין גילוח.
רק אחרי יותר מחצי שעה חברו הגיע למקום והצליח לשכנע אותו לשחרר את בני־משפחתו.
האיש נעצר על־ידי המשטרה, והובא בפני השופט, צבי סגל, בבית־משפט השלום בעיר. המשטרה ביקשה מהשופט לעצור את בן לולו בגלל מעשיו וגם בשל עצם כניסתו לדירת אשתו, בניגוד לצו של בית המשפט, האוסר עליו כניסה לדירה.
השופט צבי סגל ציווה לעצור את החשוד ל־10 ימים, ובתוך אותה תקופה להביא את החשוד להסתכלות פסיכיאטרית. (עתי"ם)

למושיקו איפרגן
איתך באבלך
במות
האם
קיבוץ גן שמואל

ביום שלישי, 5.1.88,
במלאת שנה למותו של חברנו
יחזקאל בן זאב ז"ל
נעלה לקברו בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ שמיר

במלאת שנה לפטירת חברנו היקר
אברהם הרמן ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שלישי, 5.1.88, בשעה 15.00
המשפחה וקיבוץ נגבה

איום להפסיק העסקת בני משפחותיהם בישראל, החזיר את חיילי צד"ל לגבול

העבודה שמורה לקרובי חיילי צד"ל, בתנאי שיסכימו לשרת באזור המסוכן — גבול ישראל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"
עשרות חיילי צד"ל אשר סירבו לשרת במוצבים בגבולה הצפוני של רצועת הביטחון, נאלצו לחזור בהם לאחר שהוזהרו שתיפסק העסקתם של בני משפחותיהם העובדים בישראל.
אמצעי תקשורת שדיווחו על כך מוסרו, שחיילי צד"ל רבים הביעו את התנגדותם לשרת במוצבי הגבול בגלל הסכנה הכרוכה בכך.
בתגובה מסרו גורמים בדרום לבנון אתמול לכתבנו, שעל־פי החלטתו של הגנרל אנטואן לחד, מפקד צד"ל, העבודה בישראל היא זכות השמורה בראש וראשונה לקרוביהם של חיילי צד"ל. החלטה על כך התקבלה לפני זמן רב כדי למנוע עזיבה מצד"ל ולמשוך אליו צעירים.
בנוסף לכך, רבים מחיילי צד"ל עצמם מקבלים משכורות של מאה דולר לחודש, מעדיפים לקבל סכום כפול או למעלה מזה בישראל עצמה, וללא סיכון.
היום עובדים בישראל כ־1,500 תושבים מרצועת הביטחון. לפני כחודשיים פנה הגנרל לחד לגורמים ממלכתיים ישראליים להעלות את מספר המועסקים לפחות ב־3,000 בגלל המצב הכלכלי הקשה בדרום לבנון.

פראלים – אך לא פרלאה

ההרפתקן המערב גרמני רודיגר נהברג מנפנף מראש סירת הדוושות שבה הגיע משיט של 74 יום מאפריקה לריו דה ז'נרו

ערפאת דוחה הצעת פרס לפירוז הרצועה
רומא. — מנהיג אש"ף יאסר ערפאת דחה ביום ו' את הרעיון של פיקוח ישראלי־ירדני משותף בשטחים הכבושים.
בראיון שהעניק לטלוויזיה האיטלקית, שנקלט בבגדד ושודר ביום ו', התייחס ערפאת להצעות שהועלו על־ידי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס בעניין פירוז רצועת עזה והקמת שלטון ירדני במקום.
"מה שהוצע אינו אלא צורה של פיקוח משותף של ישראל עם מדינה ערבית כלשהי שבמסגרתו ייאלצו בני העם הפלסטיני לחיות תחת שלטון קולוניאלי" אמר. הוא הוסיף וציין: "הם רוצים להפוך את הטריטוריות האלה לבאנטוסטאנס לפי הדוגמא הדרום־אפריקנית". אש"ף הוסיף ואמר ערפאת "מעולם לא השתתף ולעולם ישתתף בכנ"מ כלשהו מסוג זה". (עי"ר)

מעטפת נפץ תשיעית נתגלתה, הפעם בתא הדואר של תושב ראשון לציון

מאת זהבה מזוס, כתבת "על המשמר"
מעטפת נפץ נוספת, זהה בכל לשמונה מעטפות הנפץ שהתגלו בשבוע שעבר, הגיעה ביום ו' לתיבתו של תושב ראשל"צ. חבלן משטרה פירק את המעטפה בלא שנגרם כל נזק.
ביום ו', בשעות הצהריים, ניגש אלברט חיוט מרחוב תורה ועבודה ברמת אליהו, ראשל"צ לתא הדואר שלו, בסניף הדואר שבשכונה. הוא הוציא מתוכה מעטפה הזהה לחלוטין למעטפות שהוצגו בכלי התקשורת השונים.
חיוט לקח את המעטפה החשודה לשוטר המוצב במקום, רס"ר דוד פרוסט, והוא הזעיק את חבלן המשטרה.
למרות אמצעי הזהירות במיון דברי הדואר מאז שהתגלתה מעטפת הנפץ הראשונה באמצע השבוע שעבר, הצליחה מעטפה זו, שנשלחה כאחרות מבית מלון באיסטנבול שבתורכיה ועליה שם וכתובת שולח והיא לעבור את כל אמצעי הזהירות והמיון ולהגיע לתיבתו של האזרח.
במשטרה הזהירו, כי יתכן שמעטפות נפץ נוספות נשלחו, עד כה נתגלו תשע מעטפות, ומעטפה נוספת, עליה נמסר כי הושלכה לאשפה לאחר שהנמענים חשדו בה. מעטפה זו טרם אותרה.

החרדים פיזרו מסמרים ופוזרו בגז בהפגנות אתמול בירושלים

מאת בצלאל עמיקם, כתבנו בירושלים
החרדים הפגינו גם אתמול נגד פתיחת בתי הקולנוע, המוקד להפגנות היה סביב כביש בר־אילן העובר בשולי השכונות הדתיות. החרדים לא הסתפקו הפעם בקריאות קצובות "שאבעס", אלא פיזרו מסמרים על הכביש והפכו מכלי אשפה. המשטרה נהגה הפעם ביד קשה והשתמשה ברימוני גז מדמיע ובמכונה להתזת מים.
בשבועות האחרונים, ככל שהתעצמו ההפגנות ברחוב בר אילן, החלה להתארגן חזית חילונית שאף נועדה לשיחה עם אנשי המשטרה וראש העיר. החילונים הביעו דאגה נוכח הסגירה דה־פקטו של הכביש המקשר את צפון ירושלים עם דרום העיר מדי שבת אחרי הצהריים עד לרדת החשכה.
קולק כבר הודיע במכתב לפעילים החילוניים שלעירייה אין כל כוונות לסגור את הכביש. גורמים חילוניים מסרו, כי אם ההפגנות תימשכנה, ישקלו ארגון של הפגנות נגד.

● איראן עומדת לשגר בקרוב לחלל לווין תקשורת באמצעות הטיל הצרפתי "אריאן" — על כך הודיע שר הדואר והטלקומוניקציה האיראני מוחמד גראזי.

בר־לב ידרוש תוספת שוטרים
ירושלים. — שר המשטרה חיים בר־לב ידרוש בישיבת הממשלה היום את הפשרת 600 תקני כוח האדם במשטרה שהוקפאו בשנת התקציב הקודמת — מסר דובר משרד המשטרה.
השר בר־לב סבור, כי נוכח האירועים בשבועיים האחרונים והפעילות המוגברת של המשטרה, יש צורך דחוף בתיגבור כוחות המשטרה למילוי המשימות השונות. לכן יש לדבריו צורך מיידי להפשיר את התקנים המוקפאים. (עתי"ם)

תלמידה מתה מדום לב בחצר בית־הספר
ירושלים. — תלמידת תיכון בת 15 וחצי מבית הספר "מנסיה החביה" בירושלים, התמוטטה לפתע בסוף השבוע ומתה בהפסקה בחצר בית הספר.
הנערה, תלמידת כיתה ט', התעלפה בעת הפסקת השעה 10 ברחבת בית הספר לעיני תלמידים רבים, לאחר שסבלה מקשיי נשימה. ניידת לטיפול נמרץ של מד"א הגיעה למקום תוך 4 דקות ובמשך כל אותה עת ניסו אחות בית הספר ומורה נוספת להנשים את הילדה. הילדה חוברה למכשיר הנשמה ולמוניטור, וצוות מגן דוד ביצע נסיונות החייאה במשך 40 דקות, ללא הצלחה.
מבדיקה ראשונית של צוות מד"א נקבע שהנערה מתה כפי הנראה מדום לב. לא נראו סימנים של אלימות או סימני נפילה. (עתי"ם)

עובדי סולתם חוזרים היום מהסדנאות לעבודה סדירה

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר" בחיפה
880 עובדי מפעל סולתם שביוקנעם שבים הבוקר לעבודה סדירה, לאחר היעדרות שנמשכה כארבעה חודשים של 180 מהם.
בשל מצבו של המפעל, ניתן יהיה להעסיק 730 עובדים בלבד בשנה הקרובה. הנהלת המפעל מבקשת להמשיך ולקיים את הסדנאות וההשתלמויות המקצועיות ל־150 העובדים, אולם בקרב ועד העובדים ומועצת פועלי חיפה יש התנגדות להצעה זו של ההנהלה. כמו כן מתנגדים נציגי העובדים לתביעה נוספת של ההנהלה, להאריך את שבוע העבודה המקוצר בן חמישה ימים עד לסוף השנה, הם מסכימים לקיצור ימי העבודה במשך שלושה חודשים בלבד.
השבוע ימשיכו נציגי העובדים ומועצת פועלי חיפה והנהלת המפעל לקיים דיונים על רקע תביעת ההנהלה לצמצם בעלויות על חשבון זכויות העובדים. מחזיק תיק הולחם במועצת פועלי חיפה מסר אמש, כי הבוקר לא יתקיימו סדנאות וכל העובדים ישובו לעבודה סדירה.

מזג אוויר
מעונן חלקית עד בהיר עם עליה נוספת בטמפרטורות.
הטמפרטורות: ירושלים 7־13; רמת הגולן 8־12; נהריה 12־19; נמל חיפה 13־18; טבריה 13־20; צפת 10־16; עפולה 11־18; השומרון 9־16; חדרה 14־22; תל אביב 14־23; נתב"ג 13־23; יריחו 14־23; עזה 14־23; באר שבע 12־23; אילת 16־26. (עתי"ם)

יו"ר חדש לחברת החשמל הירושלמית, לקראת שלב מכריע – פיטורי עובדים

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"
מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח ירושלמית מינתה יושב ראש חדש, מוחמד עלי חוסייני, והוא יחליף את היו"ר הזמני הקודם, חנא נאסר מבית־לחם.
הצורך למנות יושב ראש קבוע נובע מכניסת המשבר בחברת החשמל לשלב מכריע — פיטורי עובדים. תפקיד היושב ראש שמור באורח מסורתי לאחד מבני המשפחות המיוחסות של ירושלים, כמו משפחת חוסייני, וחנא נאסר הוא מבית־לחם.
לפי שעה לא הצליחה חברת החשמל לערוך חוזה חדש עם משרד האנרגיה, אף־על־פי שיש הבנה בעניינים העיקריים, ובכלל זה הצורך הפיטורי יעול. על־פי הנוסח שמציעה החברה, היא לא מכירה בסמכות הכנסת על מזרח ירושלים, והיא מסתמכת על הזיכיון שקיבלה מירדן.
ועד העובדים מתנגד לפיטורין והוא דורש להיאבק על מלוא זכיונה של החברה. הזיכיון הירדני כולל את שטח הזיכיון המקורי, לפני שקוצץ בידי ישראל.
מצד שני הוצאת ההתנחלויות מתחום הזיכיון של החברה פותחת פתח לחיבור רשת החשמל של החברה אל הרשת הירדנית, ובימים אלה מתנהל משא ומתן בעניין זה.

דרוזי ממג'דל שמס נמלט לסוריה מחשש שיועמד לדין

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"
תושב הכפר מג'דל שמס ברמת הגולן, בן 41, נמלט השבוע לסוריה מחשש להעמדתו לדין על התפרעויות והשתתפות בהפגנות נגד ישראל.
האיש, נשוי ואב לילד נעלם מביתו, ולפני כיומיים מסרו דרוזים מסוריה במפגש מבני עברי הגבול ב"גבעת הצעקות", לקרוביהם במג'דל שמס, שהצעיר הגיע לקרוביו בסוריה.
גם אחיו של האיש נמלט לפני כשלוש שנים בגלל חשש ממעצר. הדרוזי שנמלט השבוע ישב פעמיים בבתי כלא ישראלים, תקופה של כארבע שנים בסך הכל, בגלל פעולות עוינות.

עתירה שנייה הוגשה לבג"ץ לעכב בחירת רב ראשי לת"א

מאת חנה איש הורוביץ, כתבת "על המשמר"
לבית־המשפט הגבוה לצדק הוגשה ביום שישי עתירה שנייה נגד ראש עיריית תל־אביב ומועצת העיר. העותרים — סיעת העבודה, מפ"ם, ר"צ ול"ע במועצת העיר, נעמ"ת מרכז ונעמ"ת תל־אביב.
העתירה הראשונה בעניין זה הוגשה ע"י סיעת שינוי בעירייה, באמצעות עורך הדין אברהם פורז. בעתירה שהוגשה לשופט העליון שלמה לוין ובאמצעות עורך הדין אביגדור קלגסבלד, מתבקש בג"ץ לפסול את החלטת מועצת העיר מיום 24 בדצמבר בעניין מינוי נציגי העירייה לוועדה הבוחרת את הרב הראשי האשכנזי של תל־אביב.

30 יפוטרו ממספנות ישראל מחכים להזמנות מחיל־הים

מאת קובי מנדל, כתבנו בחיפה
נציגי העובדים במספנות ישראל יחלו היום בדיונים עם הנהלת המספנה על פיטורי כ־30 עובדים במסגרת הרה־ארגון במפעל. חלק מעובדי המספנה כבר הביעו את רצונם לפרוש, וביניהם גם כמה חברי הועדים.
המגעים על צמצום כוח האדם במספנה יתקיימו, לאחר שבתקופה האחרונה נבחנו תרומתם ותפוקתם של העובדים, התברר כי ניתן לשחרר קבוצה של כ־30 עובדים.
מחזיק תיק המספנות במועצת הפועלים, יהודה כרמון, מסר כי אפשר שחלק מהעובדים המיועדים לפיטורים יעברו הסבה מקצועית בתוך המפעל. במספנות ישראל מתנהלים מזה כשבועיים ימים קורסים להסבה מקצועית ולקידום מקצועי, בהם משתתפים כ־20 עובדים.
כעת אין במפעל תעסוקה מלאה לכלל ציבור העובדים. השבוע צפויות להתקבל במשרד הביטחון החלטות על בניית כלי שיט לחיל־הים. אם אכן יוחלט על בנייתם במספנות ישראל, הדבר יספק תעסוקה מלאה למשך השנים הקרובות.

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
כנס ארצי של פעילי המפלגה
לקראת הוועידה העשירית מתקיים במרכז מפ"ם
ביום רביעי, 6.1.88, בשעה 17.00
בהשתתפות מזכירי המפלגה
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם
לסדרי תחבורה – לפנות לדינה במרכז

מפלגת הפועלים המאוחדת / המרכז
ישיבת מזכירות פתוחה — בחיפה
היום יום א' 3 בינואר, בשעה 16.00 באולם "בית־נר", רח' ירושלים, ליד התיאטרון העירוני
סדר היום:
1. החינוך במגזר הערבי
2. אישור — תיכון מועצת מכינה לוועידה
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם (לדרייק)

עם חברנו אריק שופמן ומשפחתו
אתך בצערך העמוק במות
האב
בית מגידו